

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРВА СЕДНИЦА
ПРВОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
Трећи дан рада
8. март 2018. године

(Седница је почела у 10.10 часова. Председава Верољуб Арсић, потпредседник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад Прве седнице Првог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2018. години.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствује 87 народних посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали, молим народне посланике да убаце своје идентификационе картице у посланичке јединице електронског система за гласање.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да су у сали присутна 102 народна посланика, односно да је присутно најмање 84 народних посланика и да постоје услови за рад Народне скупштине.

Пре наставка рада Народне скупштине дозволите ми да у своје лично име и у име Народне скупштине Републике Србије свим дамама честитам Осми март, Међународни дан жена.

Да ли неко од председника односно овлашћених представника посланичких група жели да затражи обавештење или објашњење у складу са чланом 287. Пословника?

Народни посланик Војислав Шешелј има реч.

Изволите.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Даме и господо народни посланици, постављам питање министру унутрашњих послова, председнику Владе и председнику Републике.

Пошто сам из дневне штампе сазнао да је Дејвид Корбет, бивши маринач, припадник специјалне јединице „Фоке 6“, најопасније специјалне

јединице, која је учествовала у хватању Осаме бин Ладена, изразио бојазан у Централном затвору од повратка у Америку, да ће га тамо ликвидирати због необављеног задатка или због неопрезности због које је упао у шаке наше полиције, зашто нису већ отпочели преговоре да понуде Дејвиду Корбету аболицију? Јер већ неколико кривичних дела има. Има нелегално поседовање оружја, ту је висока казна, затим има кривично дело припремања терористичког акта, или атентата или неког сличног акта, очигледно је нешто припремао, да му се понуди аболиција од кривичног гоњења, азил и доживотна заштита, а да он заузврат детаљно призна ко га је послао, кога је требало да убије и из ког разлога, ако му је то треће познато.

Веома је ово важно, јер ја очекујем да Дејвид Корбет неће бити једини. Ти други који буду долазили можда ће бити још способнији од њега. Можда ће теже бити да се ухвате, јер неће тражити можда помоћ домаћих криминалаца а они да се излану у телефонском разговору међусобно како Американцу набављају пиштољ. Да се није уздао у наше домаће криминалце, вероватно га никада не бисмо ни ухватили.

Из свих тих разлога, а посебно због чињенице да Америчка амбасада није показала никаквог видљивог интереса за њега, за евентуалну заштиту његових права, за пружање правне помоћи, како се то ради у свим другим случајевима привођења, хапшења или отпочињања истраге против америчких и било којих других страних држављана, не треба се играти овим. Ништа ми нећемо имати ако осудимо на неку блажу казну Дејвида Корбета па га протерамо; много више ћемо добити ако он исприча све што зна. Овде је давана полицијска заштита свакаквим лажним сведоцима, преварантима, убицама, оваквим, онаквим, а ово је толико озбиљна ствар да се ништа не сме препустити случају.

Ако се ово занемари, онда ћемо се суочити са много опаснијим насртајима. Наравно, на удару се могу наћи све истакнуте личности у јавном животу, а ви водите рачуна да могу да кокну и неког од нас опозиционара па да се у јавности вама припише кривица. Немојте се зато играти. Дејвид Корбет је оспособљен за све видове дејстава, а они други који долазе после њега биће још способнији. Толико сам имао.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Мариника Тепић.

Изволите.

МАРИНИКА ТЕПИЋ: Захваљујем.

Моја питања се данас тичу области заштите животне средине и упућујем их министрима Горану Тривану и Браниславу Недимовићу, дакле актуелном министру за заштиту животне средине и његовом претходнику, који се о овоме старао док није основано посебно министарство.

Занима ме зашто Влада, у првом реду министри крију да се у Панчеву у ХИП „Петрохемија“ крије десетине тона канцерогеног азбеста усред фабрике, да се такође крије да усред фабрике постоје десетине тона опасне и токсичне живе, од чега је велика количина готово чисте металне живе, за коју врло добро знамо да не може ни да се прерађује ни да се извози. С обзиром на то да се ради о државном гиганту, државни министри би о томе морали све знати, а тренутном министру Тривану, уколико није дошао до тих сазнања, могу да препоручим да пита супругу Јовану, која је чланица надзорног одбора те исте „Петрохемије“.

Такође ме занима да ми одговоре шта намеравају да раде са овим канцерогеним азбестом и са овом токсичном живом, с обзиром на то да неки упућени људи кажу да се азбеста решавају тако што се одређеним оператерима он испоручује да се меље, солидификује и потом продаје „Лафаржу“. Због тога тражим конкретне одговоре од надлежних лица шта се ради овим поводом.

Следеће питање. Када смо већ у ресору заштите животне средине, питам такође обојицу министара – какав је епилог у случају или афери путујућег отпада и да ли је то била само представа за јавност у предизборној кампањи или се заиста нешто и чини тим поводом, имајући у виду да се као један од виновника врло често помиње фирма „Степ транс“ из Новог Сада? Ова фирма се помиње још пре четири месеца када је МУП објавио званичне информације 27. новембра 2017. године да су одговорна лица из „Степ транс“ као и одговорна лица из предузећа „Екокарика“ неосновано добила кредит од државе, односно од тадашњег министарства за пољопривреду и заштиту животне средине, и то у износу од 43 милиона динара. Испало је да су криви само они који су тај кредит добили и за готово 400.000 евра оштетили буџет Републике Србије а да нико из министарства ко им је тај кредит омогућио, потписао решење и доделио није крив. Бојим се да је то далеко од истине и правде.

Оно што је такође важно, и то су одговори које тражим, да и министар Недимовић и министар Триван конкретно одговоре ко су били чланови комисије за доделу ових кредита. Причам конкретно о кредиту и кредитима који су давани у периоду 2015–2017, и то у том износу од 43.000.000 динара овим предузећима „Екокарика“ и „Степ Транс“. Ко је потписао и одобрио кредит и да ли је тачна информација до које сам дошла, да је једна од главних особа која је била задужена за хиперпродукцију разних дозвола оператерима који се старају о опасном отпаду била Стана Божовић, државна секретарка тада а иначе у јавности позната по личним информацијама из своје биографије да је прва у Беранама имала телевизор (само да појасним о коме се ради)?

Да се вратим на крају на „Петрохемију“ у Панчеву. Данима су и Панчевци, и цео мој јужни Банат, и моја Војводина изузетно забринути због језиве информације да се већ годину дана у ваздух испуштају огромне количине опасног и токсичног хлора и да је то последица одговорности лошег ремонта пре годину дана, одговорности менаџмента „Петрохемије“, о чему такође министри морају знати, и да долази до сталне грешке у производњи ПЕВГ-а, приликом које нестају огромне количине хлора а заправо је потпуно јасно да се емитују у ваздух. Тражим информације о томе шта се заправо дешава, или се само ово питање потеже у предизборној кампањи а после остајемо без одговора, изузетно угрожени у области заштите животне средине. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Мирослав Алексић.

Изволите.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Захваљујем, председавајући.

Постављам питање министру унутрашњих послова Небојши Стефановићу, а тиче се једне масовне појаве која се догодила у недељу на локалним изборима у Београду, 4. марта, да је велики број лица добио позиве за гласање на адресама на којима живе нека друга лица. Дакле, у питању су стотине хиљада позива које су добијали неки грађани а да притом на тим адресама они не живе.

Постављам питање министру Стефановићу – како је могуће да је у готово свим случајевима према ЈМБГ утврђено да ова лица која су добијала позиве нису ни рођена у Београду и да нису на евиденцији ПИО фонда? Друго, ти грађани нису власници непокретности, нити њених посебних делова у згради, што се може утврдити увидом у лист непокретности према евиденцији Катастра. Треће, наравно, та лица не познају оне људе који су власници тих непокретности, станова и кућа.

Правни савет Народне странке, као и правни тим листе чији је носилац био Драган Ђилас добио је велики број пријава грађана и, уколико вам треба, имамо лица која ће сведочити да су на њихове адресе, где они живе, дошли позиви за гласање за нека лица која они и не познају.

Друго питање је такође за министра унутрашњих послова. Пошто су се тог дана одржавали и избори у Бору, у Бору је постојала једна масовна појава – велики број ципова, десетине ципова без таблица који су кружили неколико дана пре избора и на сам дан избора у Бору. По пријави председника Одбора Народне странке у Бору и носиоца листе, господина Драгана Марковића, Полицијској станици у Бору да постоји велики број неидентификованих возила која круже Бором, добио је одговор да полиција не може да реагује на дан избора зато што немају слободних људи на

располагању и да ће размотрити пријаву у понедељак, а заправо им је незванично речено да имају налог да окрећу главу на улици ако сретну аутомобил, цип без регистарских таблица или нека лица са територија других градова и општина која су ту вршила неке радње.

Дакле, постављам питање – ко је у командном ланцу одговорности МУП-а дао налог локалној полицији, односно Полицијској станици у Бору да не реагује на пријаву грађана? Да ли МУП реагује само на пријаве када то раде представници, односно чланови владајућих странака и да ли су они другачији у односу на грађане који не подржавају актуелни режим?

Говорите о томе да је ваша власт и да је ваш председник председник свих грађана, па ваљда су институције у служби свих грађана. Данас говоримо, и ових дана, о Закону о полицији, о сигурности грађана. Да ли се то на овај начин показује, да кад неко из опозиционих странака поднесе пријаву ви на то не реагујете? Јесу ли то те институције које градите у ових претходних шест година?

Даље, постављам питање министру за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Влада Републике Србије је непосредно пред изборе определила средства за Центар за социјални рад Београд у износу од 208.500.000 динара да се подели једнократна помоћ за 13.900 лица у износу од 15.000 динара. Центар за социјални рад Београд је експресно доставио списак за поједине општине из Београда. Оно што је занимљиво, на тим списковима су особе које уопште нису корисници Центра за социјални рад. Новац је одмах пребачен из Министарства и донесени су спискови који су одмах оверени како би била реализована исплата непосредно пред изборе, у четвртак и петак. То се догодило и у Бору, где су такође били избори.

Постављам питање – по којим критеријумима су одређени корисници који су добили једнократну помоћ и који су то угрожени становници...?

(Председавајући: Приведите крају.)

... Испуњавали услове и критеријуме за добијање ове помоћи, завршавам, која је документација за то била потребна и зашто нису обухваћени становници општина Земун и Нови Београд и зашто одлука није објављена на сајту...?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Санда Рашковић Ивић.

Изволите.

САНДА РАШКОВИЋ ИВИЋ: Хвала.

Моје прво питање иде премијерки Брнабић и министарки правде, госпођи Кубуровић. Наиме, да ли би евентуална подршка Српске листе

ратификацији Споразума о државној граници између Косова и Црне Горе значила кршење Устава и да ли ће ти чланови Српске листе имати...?

Молим вас, председавајући, не могу да говорим. Овде посланици добацују.

Значи, да поновим – да ли ће евентуална подршка Српске листе ратификацији Споразума...?

(Председавајући: Молим колеге да саслушају колегиницу.)

Молим вас, председавајући, ово је важно питање и желим да ми вратите време.

Значи, почињем из почетка.

Моје питање иде премијерки Брнабић и госпођи Кубуровић. Да ли ће евентуална подршка Српске листе ратификацији Споразума о државној граници између Косова и Црне Горе, а то значи кршење Устава, значити да ти људи који дају подршку носе одређену одговорност, пре свега кривичну одговорност за кршење Устава јер не постоји граница између Косова и Црне Горе него постоји граница између Србије и Црне Горе? Кома ће они сносити ту кривичну одговорност – то је посебно питање за госпођу Кубуровић – с обзиром на то да знамо како изгледа и да је целокупно српско судство евакуисано са Косова и Метохије?

Друго питање иде за нашу премијерку. Чули смо из медија да је пре 15-ак дана Међународно тело за борбу против прања новца ставило Србију на црну листу заједно са Сиријом, Јеменом, Сомалијом и сличним земљама. Јуче смо чули од премијерке да Србија није на црној листи него је само на мониторингу јер је применила 35 од 40 препорука.

Нас као грађане занима због чега смо ми то на мониторингу и мислим да премијерка треба да обавести које су то радње и које су то ствари и потези довели до тога да управо САД траже да Србија буде на тој црној листи. Да ли се заиста ради о малверзацијама или се ради о томе да они нас мрзе? У сваком случају, нама премијерка Брнабић дугује тај одговор, поготово што и професор Бибер каже да Србија спада у оне државе које болују од синдрома заробљене државе, а то значи да држава служи интересима појединаца и група а не интересима народа.

Моје треће питање иде министру за социјална питања. Наиме, сада у недељу је слепој жени, Невени Јовановић, отет гласачки листић на гласачком изборном месту јер је она захтевала да гласа по Уставу и сама заокружи кандидата а не да јој заокружује неко други.

Ми у Србији имамо 12.000 слепих и слабовидих људи и питам министра за социјална питања – да ли ће у садејству са Министарством за локалну самоуправу издејствовати да ти људи који су слепи и слабовиди имају одштампане гласачке листиће на Брајевом писму? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Милија Милетић.

Изволите.

МИЛИЈА МИЛЕТИЋ: Захваљујем се.

Уважени председавајући, ја бих поставио неколико питања везаних за пољопривреду.

Прво питање Министарству пољопривреде везано је за правилник којим се даје могућност да мали произвођачи могу пласирати своје производе свуда, на целој територији Србије, са много мањим издацима у односу на оно што је било у ранијем периоду.

Иначе, Правилник је донет прошле године 11. децембра и сад од првог јануара је ступио на снагу. У оквиру тог правилника, а као човеку који долази са југоистока Србије, са подручја која су неразвијена, брдско-планинских подручја, нама овај правилник веома значи баш из разлога што наши мали произвођачи могу на лакши начин да пласирају своје производе у свом месту, у свом региону, а могу овде пласирати своје производе и на територији града Београда.

Конкретно, овим правилником је обезбеђено да мали произвођачи, што се тиче млека, могу недељно да продају до 200 литара млека. То је једно газдинство, то су две или три краве које дају у просеку 20-30 литара млека. То је нешто што је врло битно за те мале произвођаче.

Што се тиче малих сирана, исто је велика шанса за те мале произвођаче да до пет хиљада литара млека недељно могу да прераде кроз сир, кроз белмуж, кроз качкаваљ и да тај свој производ, који је заштићен географским пореклом, могу да пласирају било где у нашој Србији. Нормално, са обезбеђеним хигијенским условима, провером ветеринарске инспекције, што је сада много лакше и боље после тим произвођачима да обезбеде своја тржишта и на тај начин да себи обезбеде егзистенцију.

Врло је битно и то што мали произвођачи могу да пласирају тако и јаја. Конкретно, недељно могу да продају 500 јаја, док годишње могу да продају 10.000 јаја. Ми сви знамо како су квалитетна јаја из наших села где наше кокошке не конзумирају концентрат већ шетају по дворишту. Та јаја се сада могу лакше продати, без неких већих проблема и већих трошкова за наше сеоске произвођаче.

Што се тиче меса, врло је битно и то што је сада сто килограма меса недељно дозвољено да се прода. Мало газдинство које жели да преради месо може сто килограма меса недељно да прода, а хиљаду килограма годишње. То исто много значи за наше мале произвођаче, за наше сточаре, за наша газдинства која су уситњена, мала, али на овај начин, овим

правилником је министар пољопривреде дао подршку таквим људима да могу тако да раде.

Што се тиче прерађевина, за мале кланице, недељно могу десет говеда, док годишње могу 500 говеда. Што се тиче свиња, оваца и коза, могу по 50 недељно, односно 2.500 годишње. То су све ствари које су врло битне за наше произвођаче. Што се тиче осталих количина, мале кланице две хиљаде килограма недељно, а 100.000 килограма годишње. То је веома битно за мала подручја, за општине као што су Сврљиг, Бела Паланка, Гаџин Хан, Меровина, Бабушница и остали делови југоистока Србије. Овај правилник је дао стварно велики ветар у леђа малим произвођачима.

Ја бих питање поставио везано за мале сиране, за произвођаче млека. У оквиру овог правилника донето је 200 литара млека недељно, а пет хиљада литара недељно прерађеног млека. Моје питање гласи – у оквиру овог правилника да ли може неколико газдинстава која имају до 200 литара млека произведеног у свом газдинству да то млеко пласирају оној малој сирани да она то млеко преради? У једном селу може десетак или петнаестак малих газдинстава на тај начин да ради, да има свој готов производ, да л' је то качкаваљ, да л' је то белмуж, да л' је то сврљишки сир, да л' је то сјенички сир, на тај начин они ће моћи боље да живе и да од свог рада напредују.

То је питање ветеринарској инспекцији – да ли ће дозволити да се то мало газдинство до 200 литара млека недељно, односно да ли се могу њих неколико удружити и да са тим малим сиранама функционишу, да раде и пласирају своје производе? Ако не могу овако, да ли могу кроз удруживање, кроз задругарство, јер смо сведоци да је задругарство већ почело да функционише прошле године, има велики број људи који се могу удружити у овако малим општинама као што је општина одакле ја долазим, да се њих десетак произвођача...

(Председавајући: Приведите крају, колега.)

Да ли су то сточари, говедари, козари, они се могу на неки начин удружити и обезбедити себи сигурно тржиште, а сведоци смо колико је квалитетан производ који долази из овако квалитетних и здравих средина као што су општине које сам малопре навео, општине на југоистоку Србије...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Милетићу.

(Аплауз.)

Реч има посланик Нада Лазих.

НАДА ЛАЗИЋ: Аплауз није био упућен мени.

Поштовани председавајући, поштоване колеге и колегинице народни посланици, постављам питање Министарству пољопривреде,

шумарства и водопривреде и Министарству заштите животне средине, а у вези са стањем у Националном парку Фрушка гора.

Наиме, нама су се обратили грађани, односно чланови планинарских друштава који често планинаре, односно шетају Фрушком гором и указали на, практично, недопустиве радње с аспекта заштите. Наиме, указали су на сечу дрвећа, која се, кажу они, из године у годину све више повећава, поготово је појачана последњих годину дана, и кажу – једна од планинарских стаза, рецимо, која је део европског пешачког пута, до те мере је исечена и девестирана да ускоро неће ни личити на праву стазу.

Ја сам донела фотографије које су нам они послали да се види како изгледа та сеча. Према њиховим информацијама, та сеча се обавља на тај начин што се секу практично здрава стабла, она аутохтона као што су липа, храст, буква. Иако се тврди да је то санитарна сеча, и често се чује тај израз, да се секу нека лоша стабла, овде са фотографија се види да су то потпуно здрава и у пуној снази стабла.

Они кажу да, према њиховим сагледавањима, односно шетајући Фрушком гором, на тим подручјима која су посечена нису засађена нова стабла. На неким местима је рађена тзв. гола сеча, односно направљене су ливаде, и кажу да се практично не памти овако велики обим сече.

Као што сам већ рекла, чести изговори су да се секу неаутохтона стабла, међутим, то на терену није тачно. Ако се зна да храсту треба, рецимо, 40 година да достигне пуну крошњу, поставља се питање када ће се ова шума обновити. А по дефиницији, морам да подсетим, национални паркови су заштићена област Међународног удружења за заштиту природе друге категорије и Национални парк Фрушка гора, то предузеће које га води, под тим унапређењем очигледно подразумева сечу а не чување и очување овог националног парка.

У Националном парку Фрушка гора постоји око 50.000 заштићених биљних врста и поставља се питање каква је уопште судбина Националног парка Фрушка гора.

Они се жале, такође, да ниједно радилиште, односно место на коме се врши сеча није ни обележено таблом, нити је стављено обавештење ко сече, у чије име сече, односно по чијем одобрењу се сече, које се количине секу и које врсте. Такође, нема увида ни како се поступа са приватним власницима, односно са приватним шумама, јер знамо да је на Фрушкој гори преко пет хиљада хектара враћено Српској православној цркви, затим постоје делови шуме који су власништво општина и поставља се питање на који начин се контролише сеча у тим деловима.

Још један вид небриге на који они указују на Фрушкој гори је да се на излетиштима, као што су Иришки венац, код Споменика, Црни Чот,

Змајевац и Бранковац, налазе велике количине смећа, односно не односи се редовно смеће са ових излетишта, чак постоје и мала сметлишта дуж гребенског пута.

У вези с овим што сам досада навела, постављам питање наведеним министарствима, значи Министарству за заштиту животне средине и Министарству пољопривреде, водопривреде и шумарства.

Прво, зашто се дозвољава овакав обим сече у Националном парку Фрушка гора и по чијем одобрењу се она обавља? Неприхватљива је теза да мора да има третман као и свака друга шума, јер Национални парк мора да сачува свако стабло или бар да обнови на адекватан начин онај део који је посечен. Затим, друго питање је – зашто ниједна локација није обележена и не постоје информативне табле зашто се ради и ко врши сечу? Треће питање – да ли је инспекција контролисала ову сечу и који су налази инспекције са терена?

Затим, питање – који су планови за пошумљавање посечених локација, јер сведоци смо да се те локације не обнављају на организован начин, а поготово ако се узме у обзир то да је предузеће Национални парк Фрушка гора за ову годину предвидело 135 милиона динара за сечу, а само шест милиона динара за подизање нових засада? Коначно, питање – зашто су излетишта затрпана смећем и чија је надлежност за њихово уклањање? Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Ана Стевановић.

Изволите.

АНА СТЕВАНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Моје прво питање је за председницу Владе, госпођу Ану Брнабић.

Наиме, у јавности се помиње да је реконструкција Владе извесна те да ће највероватније у четири министарстава бити промена. Интересантно је и то да ће се реконструкција обавити истовремено са објављивањем имена новог градоначелника Београда. Која четири министра ће отићи из Владе, а ко ће их заменити?

У јавности се такође говори да је једно министарско место посебно угрожено. Поједини извори које смо ми контактирали кажу да ће два министра из приватних разлога бити смењени, а друго двоје због слабих резултата рада. Исти извори наглашавају да је смена министра Владана Вукосављевића готово извесна и да би у његову фотелју могла да седне директорка „Службеног гласника“, госпођа Јелена Триван.

Министар културе треба да буде неспорна личност у области културе да би водио тај ресор, а не неки ад хок менаџер или политичар.

Због чега се у јавности појављују ад хок решења у култури, јер је ово питање не само питање културе већ и општедруштвено питање?

Моје друго питање везано је за данашњи датум и данашњи празник, Осми март. Такође га упућујем председници Владе Републике Србије, госпођи Ани Брнабић. Питање постављам у име трудница и породиља које питају када ће им бити враћен новац који им припада.

Прочитаћу овом приликом писмо које су ми послале, а које су више пута упутиле и Влади и премијерки. Нажалост, према информацијама које поседујем, одговор нису примиле. Писмо гласи:

Поштована премијерко, с обзиром на то да држава ћути на захтеве родитеља и апел нашег портала *Vebac.com*, на којем наводимо да су труднице и породиље без основа ускраћене за повећање плата у јавном сектору, очекујемо од вас да се коначно обратите родитељима и исправите неправду коју сте им нанели. Ово је након свих кашњења исплата трудницама и породиљама врхунац бахатости и занемаривања основног права садашњих и будућих родитеља. Труднице и породиље сте оставили месецима без примања и тиме им још више отежали финансијски веома захтеван период, када им је сваки динар прекопотребан.

Када сте умањивали плате и пензије, жене које су сада трудне или су се породиле такође су оштећене и не видимо ниједан разлог да им сада, као и свим осталим запосленим, не буде тај новац враћен. У супротном, труднице и породиље остаће ускраћене за три до пет хиљада динара месечно, што није мали новац, посебно када се узму у обзир сви трошкови који им предстоје.

Питање које постављам у име трудница и породиља гласи – када ће им бити враћен новац који им припада?

Још једно питање у вези са данашњим празником, Осмим мартом. Питање упућујем потпредседници Владе Србије и председници Координационог тела за родну равноправност, госпођи Зорани Михајловић. Наиме, госпођа Михајловић је недавно истакла да је женама које су запослене а желе да се остваре као мајке потребна додатна подршка и заштита и да ће Влада на томе радити како би Србија постала друштво у коме материнство и посао нису супротстављени већ усклађени циљеви, по узору на развијене европске земље.

Моје питање за госпођу Михајловић јесте – како у пракси изгледа када троје закмечи а образована мајка иде на улицу?

Наиме, ево о чему се ради. У Народном позоришту Стерија у Вршцу све је спремно да се Бојана Иванов Ђорђевић прогласи технолошким вишком. Ова млада жена, која већ пет година ради као драматург у Вршачком позоришту, завршила је постдипломске мастер студије на

Факултету драмских уметности у Београду, а тренутно је на постдипломским студијама на Академији уметности у Новом Саду. Међутим, ни то што је најшколованија радница у Позоришту изгледа да Бојану неће сачувати од отказа.

Марина Лазаревић, в.д. директора Позоришта, обавестила је пре неколико дана колектив да је урађена нова систематизација, по којој ће једино Бојана Иванов Ђорђевић бити проглашена технолошким вишком док ће се истовремено примити три нова радника – један у техници и два глумца. Поједини чланови Синдиката и Управног одбора признали су да су гласали за систематизацију иако је нису ни прочитали. Мистериозна систематизација још увек није окачена на огласној табли, мада ју је усвојио Управни одбор, као и Градско веће. Вршитељка дужности директора, Марина Лазаревић, на поменутом састанку истакла је да су она и градоначелница „нудиле Бојану осталим институцијама културе али је нико није хтео“. Тако ће се најшколованија радница Позоришта, која је притом и мајка троје малолетне деце, по свој прилици наћи на улици.

Питам госпођу Михајловић – како смо дошли у ситуацију да се драматурзи са положеним мастер испитом проглашавају технолошким вишком у позориштима а да медицинска сестра са двојком из матурског рада без икаквих проблема ради као глумица?

Такође, између Бојане и поменуте медицинске сестре пуно је разлика али је свакако највећа та што ово троје са дискутабилним средњошколским дипломама имају амајлију која их штити од свих осталих урока, чланску карту владајуће странке.

По свој прилици, представе у Вршачком позоришту одигравају се иза спуштене завесе, далеко од очију јавности, тако да ме занима шта ће бити са овим случајем и молила бих госпођу Михајловић да одговори на ово моје питање. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Зоран Радојичић.

Изволите.

ЗОРАН РАДОЈИЧИЋ: Питање за Александра Вучића – да ли познајете Милорада Николића званог Бата? Да ли сте приликом вашег недавног обиласка КиМ били у гостима код поменутог Милорада Николића Бате, што је он јавно потврдио на РТС-у? Да ли знате чиме се поменути бави и да ли су вам надлежне службе предочиле информације код кога сте били у гостима?

Питање за министра Небојшу Стефановића и директора БИА Братислава Гашића – да ли сте приликом обиласка КиМ од стране Александра Вучића припремили ту посету на професионалан начин, према

правилима службе, и да ли сте безбедносно проверили све локације које ће Вучић обићи, као и сва лица са којима ће се он састати? Да ли сте Вучићу предочили ко је Николић Бата и чиме се бави, да не буде да се Вучић правда како није знао са ким је седео, попут својевремено Ивице Дачића када је изашао снимак њега и Мише Банане?

Питање за Александра Вучића – колико сте пута 1. марта долазили на ТВ Хепи у периоду од 7.30 до 8.25 часова, с обзиром на то да постоје два снимка вашег доласка? Да ли је тачно да сте ви трећа особа, поред Миломира Марића и Предрага Ранковића Пеџонија, која поседује снимак телефонског разговора између продукције ТВ Хепи и Изборног штаба Двери?

Питање за Александра Вучића – првог марта сте били у Софији на састанку лидера региона. Да ли сте се том приликом срели са покојним Џоном Дејвидом Нејбором, шефом ЦИА за Балкан, иначе познатог из Афере Перишић, када је тадашњи шеф Војне службе безбедности, генерал Аца Томић, ухапсио тадашњег потпредседника Владе Републике Србије и бившег начелника Генералштаба Војске Југославије Момчила Перишића и поменутог Нејбора?

Нејбор је после тог хапшења званично погинуо у саобраћајној несрећи на путу за аеродром у Будимпешти и годину дана касније под новим идентитетом послат у Софију, где дан-данас ради. Да ли се слажете да је скандал што та вероватно највећа акција наших служби безбедности, једна од највећих у светским размерама, још није добила судски епилог? Зашто нисте питали Нејбора да се појави као сведок у поступку против Перишића и да исказ код судије Наташе Албијанић?

Господине Вучићу, када сте се последњи пут видели и чули са Шоном Фицпатриком, Билом Џејмисоном и Дејвидом Роузменом?

Питање за Александра Вучића – да ли је против вас икада вођена истрага због утицаја на сведоке и мењање исказа у поступку против Војислава Шешеља? Сам Војислав Шешељ је изјавио да је таква истрага против вас вођена у дуелу са Бошком Обрадовићем на ТВ Студио Б, али није рекао ко и када ју је водио. Уколико је водило наше Тужилаштво за ратне злочине, Владимир Вукчевић и Бруно Векарић, онда нам је јасан њен исход имајући у виду да вас је Векарић јавно похвалио због помоћи у лоцирању генерала Ратка Младића.

Питање за министарку правде Нелу Кубуровић. Неколико дана након што смо се недавно путем електронске поште обратили Канцеларији главног тужиоца Хашког трибунала за бившу Југославију, Хашки трибунал се обратио Републици Србији ради изјашњења да ли српски органи прихватају да преузму вођење поступка против наших уважених колега

народних посланика Петра Јојића и Вјерице Радете који је тај трибунал покренуо. Молим вас да ми доставите наведени допис Хашког трибунала и какву је одлуку, односно препоруку донело Министарство правде тим поводом.

Питање за министра полиције Небојшу Стефановића. Да ли располагете информацијама о угроженој безбедности члана СНС Александра Стефановића, имајући у виду његова јавна признања да је учествовао у разним кривичним делима? Он је јавно објавио видео-изјаву у којој је навео да му је безбедност угрожена и да та видео-изјава послужи као доказ ако буде ликвидиран од стране људи које је прозивао, или је можда већ ликвидиран, у писаним изјавама датим под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу. Поготово забрињава то што се пласирају лажне информације о његовом наводно тешком здравственом стању иако он, богу хвала, нема здравствених тегоба.

Питање за републичког јавног тужиоца Загорку Доловац – због чега не позовете Александра Стефановића и доделите му статус сведока сарадника пре него што му се, не дај боже, догоди нека, фигуративно речено, кора од банане, како је то на Студију Бе рекао Војислав Шешел првог марта?

Питање за Александра Вучића – када сте се последњи пут видели, чули и разменили СМС поруку са Александром Стефановићем? Да ли сте прочитали радну верзију књиге „Како се калио врбов клин“?

Питање за министра полиције Небојшу Стефановића – колико је лица добило држављанство Србије од 1.1.2012. до 1.3.2018. године? Колико је лица добило пребивалиште у Београду од 1.1.2017. до 1.3.2018. године? Колико је било одјава пребивалишта у истом периоду? Како је могуће да постоји велики број пријава пребивалишта на територији Београда у стамбеним зградама где станари практично не познају ниједно од тих лица, нити је иједан од станара дао одобрење, ни личну карту власника стана да би се та лица пријавила на тим адресама? Поседујемо хиљаде таквих примера те молимо министра Стефановића да објасни ко може да промени пријаву пребивалишта без власника стана који је лично присутан у МУП-у или је дао своју личну карту?

Питање за Александра Вучића – да ли сте ви и ваши најближи сарадници вршили физичко насиље у породици над својим супругама, као и насиље над женама? Да ли познајете новинарку Миру Колаковић и Гордану Јузбашић? Захваљујем, председавајући.

(Народни посланици гласно негодују.)

(Александар Мартиновић: Ово је за опомену.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Неђо Јовановић.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем се, председавајући.

Потпуно се слажем са колегама народним посланицима. Овде сте морали да реагујете имајући у виду да се ради о грубом нарушавању угледа овог дома прозивањем на начин који је апсолутно непримерен. На тај начин себи одузимам време, али ово је крајње време да се одреагује према посланицима који на овакав начин заступају Скупштину, крајње негативан.

Моје посланичко питање се односи на Министарство здравља. Зашто? Полазећи од чињенице да је најузвишенија и најхуманија вредност спасавање људског живота, онда је ово питање сасвим логично да се упутитом ресорном министарству, а у вези са применом одредби Закона о трансфузијској медицини. У конкретном случају, овај закон се рефлектује и на даваоце крви, и на примаоце крви, и на банке крви и на дистрибуцију крви и крвних компонената. Овај закон се у највећој мери рефлектује и на институције које ће се практично и непосредно бавити трансфузијском медицином.

Поставља се питање да ли је овим законом све уређено. Сигурно је да није, али то што није уређено намеће неопходност потребе за постављањем оваквог питања – конкретно, да ли је могуће да се крв и крвне компоненте доставе тамо где су неопходно потребне, тамо где је угрожен живот пацијената, тамо где се не може посебним плановима, ни дневним ни периодичним ни било којим другим дефинисати количина потреба крви и крвних компонената.

У том смислу позваћу се на Трансфузиолошку службу Опште болнице у Ужицу, без намере да дискриминишем било који град, било коју општину на територији Републике Србије, јер ћемо се сви суочити са овим проблемом о коме говорим, а највише штете или штетних последица, не дај боже, могу имати они којима је крв неопходно потребна, а то су пацијенти.

Наравно да се кроз ово моје питање провлачи још један проблем, а то је проблем дестимулисања давалаца крви за давање крви. Конкретно, ради се о томе што Законом о трансфузијској медицини није дефинисан начин како се устројавају заводи и где ће ти трансфузиолошки заводи бити лоцирани. Према неком незваничном ставу, један од завода ће бити у Крагујевцу. Ако је тако, онда цео Златиборски округ долази у проблем. Зашто? Због тога што је немогуће за кратко време од Крагујевца до Ужица дистрибуирати крв и крвне компоненте тамо где је то нужно, тамо где је фактички трансфузиолошка служба Опште болнице у Ужицу најсавременије опремљена стручним кадром који располаже изузетно високореферентним способностима, едукацијама, где се могу пружити све оне услуге које се на другим местима не могу пружити. Ради се о томе да

општине, и то мале општине са територије Златиборског округа, као што су Прибој, Пријеполје и Нова Варош, неће бити у могућности да добију крв за оне којима је она неопходно потребна.

Подсећања ради, Златиборски округ подразумева територију на којој се налазе најфреквентније саобраћајнице које повезују три државе, Србију, Црну Гору, Федерацију БиХ. Нажалост, управо због тога се дешава велики број саобраћајних незгода и, нажалост, у тим незгодама се појављују лица са изузетно тешким телесним повредама опасним по живот, где су хируршке и све врсте хируршких интервенција нужне, неопходно потребне. Служба за снабдевање крвљу у Ужицу има све потенцијале за тако нешто, али уколико се измести њена суштина и њена природа у виду обављања посла који се обавља, долазимо до последице да ће велики број пацијената бити онемогућен да добије крв. Даваоци крви ће бити дестимулисани.

Због тога молим министра здравља да размотри могућност да се управо у Ужицу устроји завод за трансфузијску медицину, јер овај завод, поред осталог, има изузетно савремену опрему, технологију, чак и технологију којом се препознају маркери за полно преносиве болести кроз пренос крви и крвних компонената, као и способност да се изврши идентификација и давалаца и прималаца крви и крвних компонената. Још једном молим министра да ово питање размотри.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Гордана Чомић.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем.

Захтев министру Небојши Стефановићу за достављање извештаја о примени Закона о спречавању насиља у породици, који је ступио на снагу 1. јуна прошле године, са додатним захтевом да извештај буде сачињен у сарадњи са надлежнима у тужилаштву, Министарству за рад и социјална питања, односно центрима за социјални рад, и Високим саветом судства, а да садржи следеће податке: укупан број пријава случајева породичног насиља у Србији од тренутка када је закон ступио на снагу, укупан број изречених процена ризика које су јединице полиције на лицу места направиле, укупан број изречених хитних мера за случајеве насиља у породици, укупан број покренутих процеса и кривичних пријава на основу кривичног дела чињења насиља у породици и број завршених судских процеса.

Зашто мислим да је страшно важно да имамо овај извештај, независно од тога што су МУП и министар лично, заједно са људима из радних група и тужилаштва, центара за социјални рад, медијима давали информације? Нама је важно због тога што је ово први пут да ћемо моћи да поредимо примену закона у последњих шест месеци 2017. године са првих шест месеци 2018. године.

Сви показатељи извештаја од дана ступања на снагу су јасно указивали на то да се побољшава ситуација, да су људи у Министарству боље опремљени, да Тужилаштво боље реагује, али људи у породицама ипак страдају. Од почетка 2018. године, за ових десет недеља, девет жена и три мушкарца је убијено у породичном насиљу. Ако се настави насиље на такав начин, остаћемо до краја године без 55-60 људи зато што имамо препрека у примени Закона о спречавању насиља у породици.

Извештај који ми буде достављен замолићу колеге у надлежним одборима и телима овде у Скупштини да буде предмет наших дијалога и наше дебате, јер сматрам да би министар Небојша Стефановић тај извештај морао да достави уз сопствену процену о томе шта су препреке за бољу примену Закона о спречавању насиља у породици. Циљ владавине права је спасити живот. Задатак нас у Скупштини је да надзором и контролом свих у извршној власти омогућимо да буде владавине права која спасава животе.

Питање упућујем министру Зорану Ђорђевићу – када планира да на седници Владе Републике Србије усвоји предлог закона о родној равноправности?

Овај закон већ приличан број месеци прати једна метафора крпене лопте која се шути између различитих министарстава, прате невероватне информације о томе да министри процењују шта је примењиво а шта није, заборављајући да је то задатак ове скупштине, и прати једна атмосфера која је потпуно непотребна, јер ја мислим да нема никог ко ће бити против решења у закону о родној равноправности, на који смо се обавезали да ћемо га донети још у Поглављу 23 за претходни и последњи квартал 2017. године. Дакле, кад има план да закон иде на Владу и постане предлог?

Питање за министра културе, господина Вукосављевића – у којој фази је израда предлога о финансирању јавних медијских сервиса? Он је један од министара ове Владе, ретких, који је имао довољно разума да пре више од годину и по дана прихвати моје амандмане којима се продужава финансирање јавних медијских сервиса за две године, а не за једну, како су предложили. Та друга година је у току, тече први квартал. Време лети и, пре него што се окренемо око себе, доћи ћемо у ситуацију или да у децембру министар тражи наставак финансирања како јесте, па да ја опет дајем амандман за дуже, што ћу радо учинити, или да нас обавести у којој фази је рад на успостављању стабилног и одрживог финансирања јавних медијских сервиса Радио-телевизије Србије и Радио-телевизије Војводине. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Марко Атлагић.

Изволите.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштовани потпредседниче Народне скупштине, питања постављам Министарству унутрашњих послова и Министарству правде, односно тужилаштву.

За време странке бившег режима дешавале су се разне проневере, плачкашке приватизације и други облици привредног криминала, што је довело град Београд, па и читаву земљу, на ивицу банкротства. Те криминалне радње странке бившег режима последица су спреге директора јавних предузећа и градских функционера.

У Београду је, за време док је градоначелник био Драган Ђилас, у народу познат као Ђики Мафија, у Јавном комуналном предузећу „Градска чистоћа“ једна криминална група, позната под називом тзв. „Ћубретарска мафија“, проневерила 374 милиона динара и због тога била првостепено осуђена на 72 године затвора.

Постављам питање – да ли је тачно да је тзв. „Ћубретарска мафија“ била повезана са Ђиласом као градоначелником Београда и да је Ђиласовим политичко-финансијским мафијашењем та тзв. „Ћубретарска мафија“ на другостепеном суду била ослобођена одговорности? Још једном постављам питање – каква је улога Драгана Ђиласа у том процесу?

Друго питање – да ли је тачно да је бивши градоначелник Београда Драган Ђилас одговоран за плачку „Телекома Србија“ 2011. године, када је то државно предузеће под Ђиласовим притиском било приморано да купи четири кабловска канала његове „Арене спорт“ за 7,7 милиона евра?

Иначе, та инвестиција у јавности је била представљена као „најзначајнија улагања“ иако је била потпуно непотребна. Напомињем, „Телеком Србија“ по закону тада није смео да буде власник медија. Међутим, Ђилас је морао да прода четири своја кабловска канала у нечије име, па је одлучио да је најбоље да то буде преко „Телекома Србије“ и његовог тадашњег „жутог директора“ Бранка Радујка. Чак је и Жељко Митровић једном приликом рекао да је „Телеком Србија“ купио кабловске канале његове „Арене спорт“ под Ђиласовим притиском како би, по ко зна који пут, буџетски новац био исплаћен приватним лицима и тако бајни кримос Ђики увећавао своје богатство из џепова грађана Србије.

Треће питање – бивши председник општине Смедеревска Паланка и актуелни народни посланик и председник извршног одбора странке бившег режима Радослав Милојичић, звани Кена, као председник општине потрошио је 457.710 динара у 2006. години на пиво. Један други дан тај смедеревски кабадахија у кафићу „Атријум“ је потрошио додатних 110.800 динара на кафу и воду. Тај смедеревски кабадахија је 13.5.2016. потрошио додатних 139.850 динара за пиво.

Поштовани грађани и народни посланици, овде у високом дому нас два дана замајава тај Милојичић Кена, жали се да га свакодневно обилазе председници суседних општина и не зна зашто долазе у Смедеревску Паланку. Ево, мени су рекли да су ишли да виде графит који говори о Кенином кабадахијском понашању, а који гласи: „Истина је жива, у Паланку нема пива, остала је само пена, попио га жути Кена. Шта пије кафана, буџет плаћа све, ја сам жути Кена из Глибовац, бре“.

Постављам питање Тужилаштву да ли је подигло оптужницу и предлажем да заштићени сведок буде Симоновић Србислав, звани Србо Сисавац. Ево, поштовани грађани, због оваквих типова као што су Драган Ђилас звани Ђики Мафија, Саша Радуловић звани Краљ Стечаја, Бошко Обрадовић звани Лупетин, Зоран Живковић звани „пољопривредник у покушају“ (од прекјуче добио је други назив), Драган Шутановац звани Грабиновац, Ђорђе Вукадиновић звани Ђорђе Влах, Саша Јанковић звани Сале Прангија, Радослав Милојичић звани Пивопија и Сергеј Трифуновић звани Пишановић или Пишоје, грађани су остали плитких џепова па су их 4. марта господње 2018. године послали на политичко сметлиште из којег се никада више неће вратити на политичку позорницу Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Пошто се више нико од председника, односно овлашћених представника посланичких група не јавља за реч, настављамо са радом.

Обавештавам вас да су спречени да седници присуствују следећи народни посланици – Ђорђе Вукадиновић и Момо Чолаковић.

Настављамо рад.

Прелазимо на тачке 1–18. дневног реда (заједнички начелни и јединствени претрес):

- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О СТРАНЦИМА;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О АЗИЛУ И ПРИВРЕМЕНОЈ ЗАШТИТИ;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ГРАНИЧНОЈ КОНТРОЛИ;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ЕВИДЕНЦИЈАМА И ОБРАДИ ПОДАТАКА У ОБЛАСТИ УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О НАЦИОНАЛНОМ ДНК РЕГИСТРУ;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ЈЕДИНСТВЕНОМ МАТИЧНОМ БРОЈУ ГРАЂАНА;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДРЖАВЉАНСТВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОЛИЦИЈИ;

- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ЈАВНОМ РЕДУ И МИРУ;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И КРАЉЕВИНЕ БЕЛГИЈЕ О ПОЛИЦИЈСКОЈ САРАДЊИ;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ФЕДЕРАЛНЕ СЛУЖБЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ О САРАДЊИ И ЗАЈЕДНИЧКОМ ДЕЛОВАЊУ;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕНИЈЕ О САРАДЊИ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПРИРОДНИХ И ДРУГИХ КАТАСТРОФА;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И САВЕТА МИНИСТАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ О САРАДЊИ У ЗАШТИТИ ОД ПРИРОДНИХ И ДРУГИХ КАТАСТРОФА;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О ИЗМЕНИ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ КРАЉЕВИНЕ ШПАНИЈЕ О РЕЦИПРОЧНОМ ПРИЗНАВАЊУ И ЗАМЕНИ НАЦИОНАЛНИХ ВОЗАЧКИХ ДОЗВОЛА;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ ГРЧКЕ О МЕЂУСОБНОМ ПРИЗНАВАЊУ ВОЗАЧКИХ ДОЗВОЛА;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ КРАЉЕВИНЕ ШВЕДСКЕ О САРАДЊИ У ОБЛАСТИ СПРОВОЂЕЊА ЗАКОНА;
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ РАДНОГ АРАНЖМАНА ИЗМЕЂУ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И АГЕНЦИЈЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ЗА ОБУКУ ОРГАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА (*CEPOL*).

Прелазимо на листу пријављених учесника у дискусији.

Реч има народни посланик Драган Јовановић.

Изволите.

ДРАГАН ЈОВАНОВИЋ: Уважени председавајући, господине министре, даме и господо народни посланици, на самом почетку, и у своје лично име, драгим колегиницама и уопште грађанкама Републике Србије, честитам Међународни дан жена.

На самом почетку желим да кажем да су предложени закони из делокруга рада полиције добри. Одређене примедбе које смо имали претходних дана од колега да је било мало времена просто не стоје. Прошли су целокупну јавну расправу, свако је имао право да поднесе примедбе ако их је имао. Још једном морам напоменути да су ови предлози усмерени пре свега на ефикасност рада Министарства унутрашњих послова и на сигурност грађана Србије.

Оно што бих, уважени господине министре Стефановићу, замолио пре свега, долазим из Шумадије, долазим из Тополе, многе колеге су овде помињале казнену политику и добро је да се иде са повећањем казних мера, јер само превентива нама може помоћи.

Ми смо у претходној години имали и једну добру кадровску промену, а то је постављање госпође Јасмине Рајковић за начелника СУП Крагујевац, а самим тим и за цео Шумадијски округ, и то се показало као добар корак.

Оно што вас, уважени министре, молим, јесте да покушате да наставите оно што смо кренули 2017. године, а то је опремање МУП-а, пре свега опремање возним парком, и то је одличан корак напред, а са друге стране вас молим да размислите да се повећа број саобраћајаца. Ми, нажалост, да ли сад и због ове политике забране запошљавања у јавном сектору, имамо тренутну ситуацију да, на пример, у Тополи имамо само пет саобраћајаца, а у 2017. години имали смо саобраћајке које су донеле, нажалост, пет смртних случајева. То је више него што смо имали погинулих у целокупним ратовима 90-их.

Просто вас молим да својим ауторитетом издејствујете да се повећа број униформисаних полицајаца у општинама које имају не само укрштање магистралних и регионалних путева, јер од ових пет смртних исхода у саобраћајкама три су се десила на магистралним, односно на државним путевима. Зато вас молим, ми нажалост у општинама широм Шумадије а и Централне Србије више не памтимо кад је примљен млад, униформисан полицајац или полицајка у службу и мислим да је време да дође до кадровског освежавања и до пријема нових људи и тада ће и сам рад Министарства бити знатно ефикаснији.

Шта вас још молим, господине министре? Помињали смо превентиву, помињали смо опремање. Добра је ствар да се и видео-надзор уведе код техничких прегледа возила. Али шта је још веома важно када помињемо казнену политику? Долазим из Шумадије где је традиција, а и ви сте често, а и ја сам као и председник општине, народни посланик, на свадбама гост, мислим да је можда претерано, и ту вас молим да код, на пример, наших обичаја у Шумадији да када кренемо на свадбу пуцамо, и по

младу идемо пуцањем у јабуку, овде је, колико сам видео, предвиђено и до два месеца затвора. То вас молим, ми смо и амандманима интервенисали да ту не буде кад одемо следећи пут код људи кажу – посланиче, шта је било да ли смемо да пуцамо у јабуку кад идемо за младу? Ту вас молим да обратите пажњу.

Још једну ствар, због времена које имам још мало на располагању – ви сте по функцији командант Штаба за ванредне ситуације. Молим вас да искористите свој ауторитет и да помогнете да се купе противградне ракете. Петнаестог априла нам почиње сезона одбране од града. Већ јуче смо у Поморављу, Шумадији, западној Србији имали град. Иако, још једном да поменем, сезона нам почиње 15. априла, али вас молим, ту само ваш ауторитет може да помогне да будемо спремни и да дочекамо ове године сезону са спремним стрелцима и са спремним системом, односно да имамо довољан број противградних ракета како бисмо имали чиме да бранимо наша поља.

Још једном се захваљујем. Мислим да су предложени закони добри и да ћемо их у дану за гласање подржати. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Зоран Живковић.

Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Прво, честитам свим дамама данашњи празник, Осми март, и овима које су присутне и свима у Србији, свима у свету, и желим вам да вам сваки дан буде Осми март.

Имамо седницу која је заказана после неколико месеци, наравно, са великим дневним редом, са спајањем свега и свачега у јединствену расправу. Наравно, по хитном поступку, све у манирима на које смо навикли последњих година, а то је да се расправа доведе до бесмисла. Врло често власт успева у томе. Мени је жао што то ради стално, јер у ових тридесет и нешто закона има бар половина за које бих могао да дам и неки комплимент, али због начина на који је примењен ја то не могу да учиним и овога пута и жао ми је због тога.

Фокус моје дискусије ће бити на једном закону, а то је закон о потврђивању Уговора о сарадњи МУП-а Србије и Федералне службе обезбеђења Руске Федерације. Једна врло необична ствар и ја сам у анализи тога користио нешто мало своје искуство из те области, али више искуство неких других људи који о томе много више знају и који су били и са једне и са друге стране те области.

Дакле, шта је ту необично? Прво, да ли је ово међународни споразум? По закону који дефинише ту област то није међународни споразум, јер је међународни споразум нешто што држава Србија

потписује, баш закључује у писаној форми такве формулације са једном или више држава са међународним организацијама.

Овде се не ради о споразуму Србије и Руске Федерације, него о споразуму МУП-а Србије и једне руске службе, која се зове Федерална служба обезбеђења. Ни једна ни друга институција немају својство правног лица у државном смислу. Значи, потписују се нормално уговори из ове области и то треба да се ради, али тако што потписује држава са државом, односно тај уговор се и насловљава споразум Републике Србије и, рецимо, Краљевине Белгије, какав споразум исто имамо на дневном реду данас и који се и по форми и по садржају потпуно разликује од овога што смо добили овде. Питање је зашто.

Имамо још више формалних грешака. Прво, тај уговор је потписан 23. маја прошле године, када је Влада била у техничком мандату тако да нико, па ни министар ни потпредседник Владе, није могао да потпише споразум ни са ким. Зашто је то од Петрушева, високог званичника безбедносних структура Русије, у октобру 2016. године најављено као меморандум без правне обавезности а онда смо дошли до уговора? Питање је да ли се овим уговором решавају само технички послови, што је тачно, па тиме не може да има статус међународног уговора или је то нешто више.

Имамо и суштинска питања. Зашто МУП Србије потписује уговор са једном службом? Пандан те руске службе, која се зове Федерална служба обезбеђења Руске Федерације, може да буде Управа за обезбеђење личности, јер се највећи део садржаја овог уговора тиче управо тога – сарадње око обезбеђења личности на територији обе државе. Онда је то један технички споразум, који нема потребе да се верификује у Парламенту. Тачно се зна шта се верификује у Парламенту, шта је међународни споразум, и о томе сам још пре говорио. Значи, та симетрија је неодржива и питање је зашто, да ли је та управа, руска, јача од нашег МУП-а или су еквиваленти, а ни једно ни друго не би требало да буде тачно.

Овим уговором се, иначе, угрожава суверенитет Србије у области безбедности, јер се њиме предвиђа да се многе ствари, које би се лако могле и дефинисати и јесу дефинисане као службене тајне, као државне тајне, као строго поверљиви подаци, дају овим споразумом на увид страном земљи. Без обзира на то што је то братска Русија, ту се крше многи закони и неки међународни односи.

Овде се помиње и борба против компјутерских напада. Значи, споразум се зове – о заштити личности, техничка сарадња пре свега око заштите личности, а онда се одједном ту помиње и заједничка одбрана од компјутерских напада. Ко нас напада компјутерски, мислим да посланици треба то да знају, и да ли ова потенцијална сарадња значи да ми нисмо

способни да се одбранимо од тих напада а, ако нисмо способни, ко нас брани, зашто нас бране Руси. Неко би рекао – а кад су нас и бранили? И од кога нас бране и ко нас напада. Све су то ствари које овде нису јасне и било би добро да нам то неко објасни.

Коначно, имамо и опредељење, чак и ове владе и ове власти, ка евроатлантским интеграцијама, односно ка приближавању и уласку у ЕУ, а ја вас питам какав ће ефекат овај споразум, односно уговор имати на наше придруживање, посебно ако се Поглавље 24 бави правдом, слободама и безбедношћу и Поглавље 31 се бави заједничком спољном политиком безбедности и одбране земље.

Подвлачим још актуелну ситуацију о контроверзном утицају руских служби безбедности на изборе у неким државама. То је тема у Сједињеним Државама, то је тема у неким другим државама западног света, а не би ме чудило да се види да је тај утицај постојао и за београдске изборе. Можда претерујем, можда је то превелика квалификација, шалим се наравно, али дефинитивно да овај споразум ни формално ни суштински није по закону...

(Председавајући: Приводите крају, колега Живковићу.)

... Нити одговара интересима Србије.

Молим министра да добијем одговоре на ова постављена питања.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Небојша Стефановић.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Пре свега, видим да у овом споразуму, без обзира на то шта је у њему написано, свако чита оно што мисли, што сматра, без обзира на то што то тамо не пише, и тумачи према неким својим опредељењима, жељама, надањима, како год то желели да назовемо.

Наиме, овај споразум доприноси приближавању и бољој и квалитетнијој сарадњи између МУП Републике Србије и Федералне службе обезбеђења Руске Федерације, која се не налази у саставу МУП-а Русије већ је самостална служба и због тога МУП Републике Србије потписује овај споразум са овом службом.

Предмет наше сарадње са овом службом је размена сарадње са врхунским стручњацима у области безбедности, заштите штићених лица и објеката, размена информација у овој области и заједничким обукама, коришћење материјала, техничких и превозних средстава, опреме, оружја, уређаја и средстава за везу приликом обављања посла безбедности заштите, као и када се поставља питање информатичке безбедности. Када штитите лица, личности и државне објекте, критичну инфраструктуру земље, наравно да се тим лицима може упутити претња информатички, дакле може да им се упутити и претња путем интернета, може да им се упутити претња на различите начине. Може да дође до угрожавања објеката државне инфраструктуре сајбер нападима, то се дешавало свуда у свету.

Једна од земаља са којом сарађујемо је Руска Федерација. Ми сарађујемо истовремено и са САД, ми сарађујемо истовремено са највећим бројем држава ЕУ, што је ваљда природно. Ширина сарадње и ширина могућности комуникације Републике Србије омогућава да имамо квалитетне и добре информације о могућем угрожавању наше земље са свих страна.

Нисмо ми та влада која је уселила НАТО у седиште својих министарстава одбране и унутрашњих послова. Нисмо ми ти који смо им давали информације, не путем споразума који је нетранспарентан, него га дајемо на верификацију Народној скупштини. Биле су владе које су са једног спрата на други слале, без икаквих папира, државне тајне. Пребројавало се све. Ми никоме не дајемо ништа што може да угрози безбедност Републике Србије, јер у сваком од ових споразума пише: „У складу са домаћим законодавством“. Дакле, свако ко мисли да остварује сарадњу, мора да се држи државних закона који уређују област и државних тајни и поверљивих информација и интереса Републике Србије.

Дакле, Република Србија је суверена земља. Ми сарађујемо са оним земљама са којима ми желимо да сарађујемо. То право нико неће моћи да нам одузме. Можда неко мисли да треба неко да нам диктира са ким треба и како да сарађујемо, али ми то не мислимо. Ми мислимо да треба да сарађујемо са свима. И, ова сарадња је веома транспарентна. На крају крајева, зато се овај закон налази данас пред Народном скупштином, да може да га види јавност, да може да га види Народна скупштина, нема ништа испод жита, нема ништа невидљиво. И, овај закон је добар, јер ће обучити наше људе из Јединице за обезбеђење, како се данас зове та наша целина у оквиру МУП-а, као што су већ почеле те сарадње, да ти људи квалитетније и професионалније обављају посао у заштитиштићених личности у нашој земљи,штићених личности које долазе из иностранства, али и објеката државне инфраструктуре.

Ово није безбедносна сарадња категорије да ви размењујете неке тајне информације. Ово је безбедносна сарадња у којој размењујете информације које могу да заштите нечији живот, да утврдите, уколико се тој личности прети или неко покушава да је на било који начин угрози, или угрози објекте наше инфраструктуре, ко то ради и да брзом реакцијом државних органа дођемо до правде, да та лица предамо судовима. О томе се овде ради.

Жао ми је што овај споразум покушава да се исполитизује од једног дела људи којима очигледно сарадња са Русијом није блиска, више би волели сарадњу са НАТО-ом. Ми то тако не видимо, ми мислимо да треба да сарађујемо са свима.

Док СНС, политичка странка којој припадам, има могућности да утиче на политику у овој земљи, за нас ће сарадња са свим земљама света које могу да помогну да Србија буде безбеднија бити апсолутни приоритет и ту нема политике.

(Зоран Живковић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право на реплику, колега Живковићу. Није било ни погрешног тумачења ни увредљивих израза.

(Зоран Живковић: Апсолутно погрешно тумачење.)

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, мој колега пољопривредник је овде наступио занимљиво. Предмет његовог интересовања су били Руси, споразум са Русима.

Дејвид Блек, Ентони Монктон, МИ-6, ЦИА. Вероватно није хтео о њима да говори из простог разлога што постоји оправдана сумња да су му помогли да са места виноградара на привременом раду као савезни министар полиције постане премијер Републике Србије. Дакле, ради се о два лица која су безбедносно интересантна због убиства премијера Ђинђића.

Такође никада није разјашњено на који начин је савезни министар полиције од 2000. до 2003. године помогао у чувању Зорана Ђинђића. Без обзира на то што је био савезни министар, имао је одговарајуће обавезе и овлашћења да штити обе федералне јединице, руководство савезне државе, али и руководство република.

Веома је занимљиво што савезни министар који утиче на безбедност дође на место убијеног премијера. Веома је занимљиво што у међувремену савезни министар никада није покушао да разјасни убиство Момира Гавриловића, који је био помоћник у Центру за безбедност, колико се ја сећам; не знам да ли сам употребио правилан израз, био је радник Државне безбедности.

Такође никада у време његовог мандата није разјашњено како је убијен Бошко Буха испред хотела Југославија. Дакле, нисам видео тај ниво панике код њега с обзиром на то да се то десило у време његовог мандата.

Такође никада, по мени, докраја није разјашњена улога ове двојице које сам поменуо, који нису тада дошли из базе Бондстил са неке друге стране. Убиство премијера Ђинђића, на чије је место, гле чуда, управо дошао мој колега пољопривредник.

Том приликом, да замаскира све то, ухапсио је 12.000 људи, као да је 12.000 људи учествовало у убиству премијера, па се ванредно стање увело да би се открили налогодавци, починиоци и евентуални сарадници у убиству премијера Ђинђића. То свакако није могло урадити 12.000 људи, од

којих 9.000 није добило никакву кривичну пријаву, осим што су им ногом разваљена врата, осрамоћени пред комшијама, суседима итд.

Никада није објашњено зашто је после не реконструкције већ новог избора Владе нови премијер, који је дошао на место убијеног премијера, оставио републичког министра полиције да буде и даље републички министар полиције иако је радник његове службе наводно, а ја верујем, пошто је пресуда донета, убио премијера. Дакле, ако је официр полиције убио премијера, нормално је да нови премијер прво откаже посао републичком министру полиције, а можда и самом себи, јер је у то време био савезни министар полиције.

Да би ствар била још чуднија, извршена је приватизација у корист америчких фирми неколико кључних фабрика на територији Републике Србије. Прича се, а постоје и докази, да је мој колега пољопривредник у вези с приватизацијом ДИН-а и ДИВ-а узео позамашну провизију, али је приватизацију започео за време „Сабље“, у време кад су други учесници морали да се плаше и да пазе да ли ће конкурисати у таквим приватизацијама с обзиром на то да је премијер био мој колега пољопривредник, који је очигледно био веома осветољубив. Све то указује да се оправдано овде може поставити клетва коју је наш народ изговорио: „Дабогда ти мој колега пољопривредник био савезни министар или министар полиције“. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Зоран Живковић.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Наравно, користим право на реплику у формалном смислу. Претходни говорник није реч рекао о закону, о теми, о било ком закону који је данас на дневном реду. Наравно да је српској јавности позната његова улога. Ја нећу да је дефинишем поново, пошто то сви знају, и она је описана у неколико народних пословица које су познате у Србији, тако да нема потребе да их ја понављам, нити дијагнозе, нити било шта друго.

Што се тиче мог јављања које је везано за то да српска јавност чује, наравно, још једном оно што је утврђено више пута и што није демантовано ни ових пет година хаоса у Србији, последњих, то је да је потпуно разјашњено убиство Зорана Ћинђића, које се десило пре 15 година ево за неки дан, да се зна ко су његове убице и организатори и да се, нажалост, судски још увек није доказао инспиратор али можемо да препознамо то у онима који су тог дана били пијани, који су се веселили и који су се крили тог дана.

Наравно да СМУП није имало никакве надлежности над безбедношћу републичких функционера, о чему могу да говорим и ови часни

људи и жене у униформама и без униформи који седе овде поред министра. Имамо још неколико доказа да је то рашчишћено на 100 могућих начина од 100 могућих начина.

Што се тиче приватизација дуванских индустрија у Србији, ја мислим да је то увек интересантна тема и да то увек треба да се поновно преиспита, а посебно због тога што је то урађено тендером, а шеф тендерске приватизације у то време је био Сениша Мали, самозвани доктор наука, као и присутни министар.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Живковићу.

Сећам се ја одушевљења овде у Скупштини када је била изабрана ваша Влада само неколико дана по убиству премијера Ђинђића.

Право на реплику, народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господа народни посланици, ја жалим што његов лични сниматељ данас није ту, што га је полиција лишила слободе па није могао да овековечи мог колегу пољопривредника.

Зоран Живковић је добио реплику, по мени, сасвим неосновано, али немам ништа против. У тој реплици није демантовао ништа од онога што сам ја рекао.

Дакле, ја сам децидно тврдио да је он био савезни министар полиције у време када је убијен републички премијер Зоран Ђинђић. Ја сам такође тврдио да је мој колега пољопривредник дошао на место премијера Србије уместо убијеног Зорана Ђинђића. Ја сам такође тврдио да мој колега пољопривредник, када је постао премијер, ниједном није покушао, чак је поново именовано истог републичког министра полиције, који је допустио да његов официр лиши живота премијера Зорана Ђинђића. Дакле, ја сам оправдано сумњао да се то није могло десити случајно, да неко аванзује, постане премијер, а да том приликом, приликом новог избора Владе Републике Србије, остави старог министра полиције коме су убили премијера као инвалида у дворишту Владе.

На крају да кажем да је мој колега пољопривредник после убиства премијера Ђинђића дошао на бестидну идеју да му дигне споменик од кашика и виљушака. Имамо среће што му није подигао од вадичепова. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право на реплику, господине Живковићу.

Реч има народни посланик Мирослав Алексић.

Изволите.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре, представници Министарства, даме и господа народни посланици, ови закони, који су такође у обједињеној расправи,

показују настављање праксе нетранспарентног дискутовања о лажним темама. Свакако, неће суштински променити оно што би требало да се догоди у Србији. Доказ томе је да је пре две године усвојен Закон о полицији и, ево, ви га мењате након две године. Дакле, наставља се та пракса да закони који се усвајају неће остварити оне ствари и оне потребе које се од њих очекују.

Дакле, овај новопредложени закон или измене овог закона су корак уназад законском уређењу решења рада полиције и даљег урушавања институције МУП-а, даљег урушавања институција Републике Србије, са идејом да се повећа моћ онима који имају политичке функције у институцијама, конкретно у овом случају министра унутрашњих послова, а да се сасеку крила институцијама система.

Доказ томе је и то што сте ви јуче, поштовани господине министре, покушали невешто да одбраните да овај закон даје вама могућност да можете актом о унутрашњем уређењу и систематизацији да запошљавате полицајце, без конкурса. Ви сте јуче одговорили и рекли да се то односи само онда ако је у питању заснивање радног односа службеника и деце лица која су изгубила живот или су рањени у акцијама или професионалном вршењу својих послова. Заборавили сте да кажете, министре, да ту постоје још три категорије где ћете ви имати право да запошљавате људе. Једна од њих каже – када је актом о унутрашњем уређењу и систематизацији предвиђено да се конкурс не спроводи за поједина радна места, једно широко тумачење које вама даје могућност да радите шта год ви хоћете по питању запошљавања у Министарству.

Даље, што се тиче рада МУП-а, од 2012. године најављујете борбу против корупције и ја вас питам где је данас та борба против корупције 2018. године, изузев уколико желите да говорите о томе да су различита медијска хапшења, таблоидизације борба против корупције. Нису. Полиција сваког дана треба да хапси одговорне. То треба да се ради системски, а не да то буде у циљу политичке промоције Министарства или неке политичке опције или манипулације грађана, да се створи привид заправо да постоји некаква борба против корупције.

Да сте хтели да се борите против тога, господине министре, ви бисте усвојили закон о пореклу имовине, који најављујете од 2012. године, али сте одустали од њега зато што бисте вероватно тим законом дошли до оних који данас врше власт у Србији.

Ја вас позивам да предложите тај закон, ми ћемо га подржати, да се од 2000. године испита порекло имовине свих оних који су се бавили политиком, али то вама не одговара јер тада нећете моћи да ширите лажи о опозицији, о некаквим крађама, о некаквим злоделима која су радили кроз

таблоиде који су блиски владајућем режиму, већ уводите систем. Вама не одговара систем, одговара вам моћ појединца.

Када говоримо о полицији и полицијским службеницима, то су професионалци који обављају свој посао часно и поштено све дотле док се не умеша политика и док ви не будете, вођени политичким интересима, њима давали налоге шта да раде.

Један одличан пример за то јесте управо Сававала, где ви показујете да грађани Србије не смеју да буду сигурни у то да су безбедни и да имају подједнак третман. Ако ви до дана данашњег, ту је и директор полиције, нисте рекли ко је наредио дежурним службеницима у полицијској станици да не одговарају на пријаве зато што се неко лишава слободе, руше се нечији објекти, о чему ми онда да говоримо?

Господине министре, говорим о примени закона. Како тражите да други поштују закон када ви у Министарству нетранспарентно набавите 710 шкода аутомобила за 700 милиона од вашег политичког партнера или члана СНС који је актуелни градоначелник а директор „Ауто Чачка“ и објашњавате да је то нека посебна јавна набавка?

Даље, када говоримо о рату мафији који сте објавили на прес-конференцији, чувеној, после убиства извесног Салета Мутавог, ако се добро сећам, ништа се није десило, господине министре. Нема никаквих резултата осим случајева попут Јелене Марјановић, случаја Јајинци, случаја Космајац, који служе само за медијску промоцију, а од 2012. године у Србији се догодило 68 убистава, од тога је решено свега 5,9%. То је резултат рада Министарства. Дакле, о томе ја говорим када кажем да не постоје институције већ се искључиво политички мотивисано функционише у државним институцијама.

Због тога вас питам, министре, и вас и директора полиције, да ли сте упознати са тиме да је господин Драган Марковић у недељу поднео пријаву да у Бору неки аутомобили, ципови, без регистарских таблица круже Бором, да изађу да изврше увид, и да су добили одговор да полиција нема расположивих ресурса да тог дана изађе и изврши увид, да ће тек у понедељак то моћи да се уради. Дакле, нико није реаговао по тој пријави. Ако јесте, реците шта је радило тих 15 аутомобила, ципова, без таблица, у Бору.

Народна странка ће инсистирати, господине министре, иако ви сматрате вероватно да то не треба, да се у Кривични закон поново уведе забрана јавног коментарисања неправоснажних судских поступака, да би се спречило ово што се данас дешава, да медији и таблоиди хапсе, да они пресуђују, да они одлучују ко је крив а ко није.

Такође, ми ћемо се борити и тражити да се усвоји закон о пореклу имовине, с обзиром на то да вама то очигледно не одговара.

Таблоидизацијом, конференцијама за медије, разноразним специјалним емисијама нећете решити ниједно убиство, господине министре, о којима сам говорио и која стоје овде у званичној статистици. Тако се само даље урушава институција МУП-а. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар, др Небојша Стефановић.

Изволите.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Апсолутна неистина, углавном. Дакле, тешко ми је да одговорим на све ово што никакве везе нема, али да почнем од једне занимљиве појаве. Морам да скренем пажњу и грађанима Србије и народним посланицима.

Имали сте прилику да видите да један број народних посланика који кажу, и почну врло театрално, како нису имали времена и немају времена да говоре о овим законима, и они би много рекли о овим законима али немају времена да говоре о њима, онда у свом времену не кажу ниједну реч о закону, дакле не додирну суштину једног закона. Иако су врло невешто то покушавали, слабо им је ишло. Није то баш било утемељено у неком знању, види се да није ту било ни много труда да се то чак прочита, иако су неки од закона од августа у Парламенту. Пазите, од августа. Не да је било времена да се прочита, могли су да имају округле столове, да учествују у јавним расправама. Нити су се појављивали на јавним расправама нити су долазили, али онда држе политичке лекције које немају везе са утемељењем у истини.

Наиме, овде мора да се схвати, надам се да ће Народна скупштина, бар посланици који су овде схватити и прихватити да од октобра 2013. године полиција може неког да ухапси по налогу тужиоца. Не може самостално некога да ухапси, осим ако га не затекне у извршењу кривичног дела. Дакле, прво то људи морају да схвате.

Ја сам себи, доносећи закон 2016. године као министар унутрашњих послова, прописао у закону да министар унутрашњих послова не може да води преткривични поступак нити да може да да налог полицији да неког ухапси. То ради тужилац. Док су та господа била на власти, они су политички одлучивали. Знам, то је психологија. Знате, људи размишљају како би они и како су они радили па покушавају да то пресликају на неке друге. Они су хапсили десет хиљада људи овде, овде 500. То је све било дивно, демократија цвета, милина, то је било супер, и онда ће, наравно, Република Србија следећих сто година да плаћа штете тим људима који су судски ослобођени, дакле хапшени без доказа.

Извините, ево ја вам дајем прилику, проверите, од 28. априла 2014. године, када сам постао министар унутрашњих послова, иако, кажем, полиција хапси када тужилаштво процени да треба да се хапси, од 28. априла 2014. године до данас колико има правоснажно ослобођених за крупна кривична дела који су хапшени у полицијским акцијама. Хајде да видимо ко су ти људи, ко је то био правоснажно ослобођен. Пошто се много прича, хајде да видимо ко је ослобођен, кога је суд ослободио и рекао – овај човек је ослобођен, није крив. Да ли је можда било и таквих случајева? Можда пар.

(Зоран Живковић: Карић. Мишковић.)

Они који су ухапшени од 28. априла 2014. до данас. Ја не могу да одговарам за период пре тога, нисам био министар унутрашњих послова.

Дакле, оно што је интересантно, такође, у борби против корупције, у претходном периоду ми смо имали Кариће, Мишковиће, разне људе који су били на различите начине умешани у судске поступке за које није било јасно где су ти судски поступци, да ли уопште има оптужби. Шта је било са Мишковићем? Шта се догодило са њим? Где је он био у време претходних власти? Шта је он радио? Он је постављао владе. Он је утицао ко ће да буду премијери, министри, које послове ће која фирма да добије. Шта се ту догодило? Није било те борбе против корупције до 2012. године, ниједне. Значи, ништа озбиљно нису радили, само су те тајкуне потхрањивали и, док је народ постајао сиромашнији, ти тајкуни су постајали богатији. Између осталог, и Драган Ђилас, наравно.

Што се тиче пресуда за прање новца, па ми данас имамо само у претходној години 12 коначних, правоснажних пресуда за прање новца уз одузету имовину. Кад сте, бре, ви људи имали ту једну пресуду за прање новца? Ко? Како се зову ти људи? Дванаест пресуда у претходној години, од чега је једна уз предикатно кривично дело почињено у Италији. Али не читате то, ја знам да вас то не занима. Не занима вас зато што, ако вас занима суштина, неко ће да се позабави, да погледа, да озбиљно анализира. Не. Овде треба политички паушално.

У Бору – потпуна измишљотина, али потпуна измишљотина. Ја сам тражио извештај када сам чуо. Полиција је излазила десет пута. Знате, то што неко пријави, не значи да је то тако. Људи изађу на терен, могу да закључе ово или оно. Написали извештаје, проследили тужиоцу. Али то је најлакше. То је та флоскула која постоји – видели смо црни џип како се креће. Да ли је забрањено, иначе, да се креће неко џипом градом? Ако тај џип нема таблице, у реду, зауставиће га саобраћајна полиција, да видимо, да утврдимо, да видимо зашто нема таблице, писаће му казну.

(Александар Мартиновић: Живковић има такав џип.)

(Зоран Живковић: Чибе!)

Разни имају такве ципове, видео сам ја, али што се тиче полиције, бар у времену када сам на челу МУП-а, полиција зауставља свако возило. Нема више оног превозења да не сме нико да заустави, саобраћајци стали у страху да ли ће неко да спусти прозор аудија или мерцедеса, да им псује мајку и да их пита ону чувену реченицу – знате ли ви ко сам ја? Тога више нема. Сада се зауставља и мерцедес и ауди и цип. Има да покажу поштовање према саобраћајном полицајцу.

Медији. Мени је жао што је претходни говорник најавио гашење медија, гашење слободе јавне речи. То је директна најави да ће они одлучивати шта медији могу или не могу да напишу. Ја сам шокиран овом изјавом, заиста, искрено вам кажем. Ако се боримо за друштво које треба да иде ка Европској унији, да ви одређујете медијима шта ће да напишу, то је скандалозно. Ја знам да су они навикли на цензуру, али да ви одређујете шта медији могу или не могу да напишу, то не постоји нигде у свету.

Друго, да вам кажем, покажите ми медиј који је у последње три године знао за неко хапшење унапред. Да ми покажете насловну страну или текст у новинама где каже – биће ухапшен тај и тај. То што су најављивали – биће хапшења; ево, ја вам кажем, док сам министар, биће хапшења сваки дан. То није ствар да ли ја најављујем, то је ствар посла полиције. Тужилаштво да налог, полиција ухапси. То није никаква нарочита памет, само се ради на озбиљан начин и данас полиција хапси криминалце било где да се налазе.

То што су многи мислили да, када се баве криминалом па уђу у политику па после тога каже – немојте овог да хапсите, он је политичар, то је политички прогон. Не, не хапсимо га што је политичар, хапсимо га што је крао и зато што је тужилаштво тако рекло. Тужилаштво каже полицији – ухапсите овог човека, ми мислимо да има довољно доказа. Да ли је крив, одлучиће суд. Суд ће рећи да ли је крив или није, али имамо већ доста првостепених пресуда, осуђујућих већ, велики број свих оних који су завлачили руку у џеп народа, имамо доста пресуда. Већ су се појавиле против оних, е, сви невини похапшени, али суд ипак одлучује да су криви. Нису баш невини. Пошто је суд одлучио, мораће за то да одговарају и ставићемо, ја ћу вам прибавити списак свих оних који су осуђени за дела која им се стављају на терет од 2014. године па наовамо, па ћу вам донети да видите за која дела су осуђени па да видите шта је суд нашао за шта су криви. Јер кад суд каже да је неко крив, онда је крив. То може да вам се свиди или да вам се не свиди.

Дакле, забринут сам, даме и господо народни посланици, због ових најави гушења слободе медија. Молим вас да то никада не дозволите.

Медији могу да нам се свиђају или да нам се не свиђају, може да нам свиђа или не свиђа шта ће да напишу, али не смемо да им диктирамо шта ће да пишу. Ту нема слободе. Србија је демократска земља, у којој нико неће диктирати медијима шта пишу. На крају крајева, то можете да видите, отиђите на било који киоск, прочитајте 20 новина које се тамо налазе, погледајте 10 телевизија, видећете шта све изговоре о свакоме од нас. То је демократија. Имају право да то ураде. Наравно, коме се нешто не свиђа или сматра да је неправедно оптужен, има право судске заштите. И то је, нормално, исто демократска тековина, која вреди у Европи, која вреди у Америци, вреди свуда у свету. Хвала вам на стрпљењу.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, на спомињање странке, народни посланик Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Четири напомене укупно, даме и господо. Свакако, основ је помињање странке и прва ствар коју желим да кажем, заиста не разумем да неки овде не схватају да сада имају много хитнијег посла од бесмислених изнова поновљених измишљотина, лажних оптужби на рачун СНС-а. Много важнијег и хитнијег посла имају бавећи се самим собом и својим импозантним резултатима, ево, на нивоу града Београда пре неки дан. Изгубити више од 130.000 гласова за само годину дана, то је фантастичан успех. На том успеху овом приликом честитам, али мислим да вам је много хитније да се бавите анализом тог свог фантастичног резултата.

Дакле, пре само годину дана, без учешћа чувеног „жутог тајкуна“ Ђилас Драгана, Јанковић, Јеремић и ко је тада био умешан у њихов заједнички подухват, освојише колико, 280.000 гласова у Београду отприлике. Сада изгледа да је Ђилас Драган толико популаран да је својом популарношћу успео да допринесе само у негативном смеру за 130.000 гласова. Не би било лоше да се над тим резултатом неко запита и да се можда тиме бави уместо СНС-ом.

Друга напомена. Какви су наши резултати у ресору о ком причамо сада? Ево само пар бројева, чисто да неке ствари разјаснимо ако је неопходно. Смањен је укупан број кривичних дела за 8,1%, смањен је број кривичних дела општег криминалитета за 8%, смањен је број најтежих кривичних дела против живота и тела, и ту су проценти одлични, и ако је некеме тешко да обавља свој посао народног посланика, ја ћу да му проследим последњи тромесечни извештај о раду министарства да га прочита, ако га не мрзи да чита. Међутим, на пример, у извештају о Савамали који је правио њихов коалициони партнер Јанковић види се и дан-данас нису прочитали ни само неколико страна, па је ово вероватно за њих превелики посао.

На самом крају, када причамо о томе шта се ради на нивоу борбе против корупције, беше Ангела Меркел рекла да су резултати у том домену импозантни? „Импозантни“! Али ако то неко не зна, зато што, између осталог, не зна ко је Ангела Меркел, а што је показао баш за време ове кампање, и то разумем, али то га не оправдава за оних 130.000 гласова. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

(Мирослав Алексић: Реплика.)

Немате право на реплику.

(Мирослав Алексић: Реплицирам министру.)

Министру да реплицирате? Па немате право.

(Мирослав Алексић: Погрешно сам протумачен.)

Одлично вас је протумачио.

Реч има народни посланик Србислав Филиповић.

СРБИСЛАВ ФИЛИПОВИЋ: Хвала.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, ја сам две године посланик у овом парламенту, ево скоро две године. Две године ми слушамо од припадника распале и пропале опозиције све најгоре о СНС-у, све најгоре о председнику Србије Александру Вучићу. Две године трпим и слушам најгоре могуће увреде и глупости на рачун и оних грађана, скоро 60%, који су дали подршку председнику наше странке, председнику Србије и нашој политичкој странци. Две године слушамо најгоре могуће клевете и лажи на рачун породице Александра Вучића и наших народних посланика, министара и малтене сваког човека у Србији који се усуди да да глас за СНС.

Е, сад је дошло време да се ми мало овде раскусурамо, да видимо ко је ко, ко је шта радио, ко од чега живи данас, ко како финансира своју кампању а рачуни му у блокади, ко како живи заправо у овој Србији, па видимо да је нервоза све већа на страни одређених припадника опозиције. Због чега? Сећате се како је привреда Србије функционисала у то њихово златно време, цветања њихових џепова, њихових приватних интереса, како су они зидали виле, како неки од њих возе данас „ајкуле“, џипове црне и остале, па говоре нама о неким џиповима? Ја не знам ниједног посланика СНС-а који је купио џип, „ајкулу“, који има вилу, који има милионе на својим рачунима. То не знам, али знамо вас. Не знамо само одакле новац.

Немојте ви да тражите. Па ја да сам с ваше стране, па завукао бих се ко мали миш у рупу, не бих поменуо Закон о пореклу имовине. Па то само вама не иде у прилог. То не иде вашим тајкунима у прилог. Као што колега Орлић рече, ви сте изгубили 130.000 гласова у Београду за годину дана. Људи, па да ли мислите да је народ блесав? И ви настављате једно те исто

да причате и даље. Ви живите у деведесетим годинама. Исти текст ви понављате од 1991. године до данас. Паметан човек учи нешто на грешкама, а глуп, наравно, не. Он настави даље, иде принципијелно, снажно и само напред кроз зид. Наставите тако, и треба да идете тако. Ту вам честитам, на тој принципијелности.

Грађани су, и ту честитам председнику нашег градског одбора, др Небојши Стефановићу, и министру унутрашњих послова, на великој победи, изузетној победи на београдским изборима. Али ту није победила демагогија, ту није победила изборна кампања, ми нисмо остварили тај велики број гласова и апсолутну победу зато што смо у изборној кампањи ишли па грађанима нешто обећавали, већ смо људима говорили у изборној кампањи и показивали и путеве и тротоаре и домове здравља и вртиће и све оно што ви нисте радили, све оно што сте ви стављали у своје џепове и лагали да ћете једног дана да урадите. И музичку фонтану, ону које сте се ви постидели када је неко други урадио, све то смо ми показивали грађанима, и „Београд на води“, и рекли људима – ево, видите, ово је што смо урадили у претходне четири године; нико се није обогатио, али су вама веће реално и плате и пензије, и биће вам веће и до краја ове године, и живећете још боље, а то људи виде и препознали су на основу резултата које наша странка има у ове претходне четири године водећи и град Београд и државу Србију.

Говорили сте да ћемо да се кријемо иза председника наше странке, Александра Вучића. Ми се не кријемо ни иза кога. Ми стојимо уз Александра Вучића, сви заједно. Сви посланици СНС-а и министри у Влади Србије стоје уз Александра Вучића. Стојимо иза својих резултата, иза онога иза чега ви немате да станете.

Наравно, тај страх и паника у вашим редовима је због тога што комбинација више нема. Борба против корупције и криминала у Србији је почела 2012. године, почела је одласком оних што возе „ајкуле“, џипове, оних што су се играли и купали по Шилеровој, оних чији су једини инвеститори 12 година у Србији били криминалци и нарко-дилери. Једино су они у Србији правили путеве. Сетите се „Дифенс роуда“, сетите се Љубише Бухе Чумета, сетите се осталих њихових, господина Пацова, господина Будале, господина Легије и свих осталих њихових хероја који су касније напрасно постали њихови непријатељи.

Наравно, тајкуни више никада неће нити водити Србију нити управљати Србијом.

У том смислу, наравно, сви они закони који су предложени данас на дневном реду заслужују похвале, свакако, и ту не треба трошити превише речи. Јуче је министар Стефановић све то нама лепо овде и добро

образложио. Чули смо од овлашћених, и Марије Обрадовић и наших других посланика, све оне детаље које је потребно да јавност у Србији зна, али је потребно и да овде скинемо рукавице једном и да покажемо да ми као посланици СНС-а немамо чега да се стидимо пред вама, јер сте ви најгори политички шљам у историји Србије који је постојао и као такви сте и завршили на овим изборима са 0%, 1% и 2%. На следећим више нећете ни постојати. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику, народни посланик Мирослав Алексић има реч.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Рекламирам повреду члана 104. Пословника о раду Народне скупштине.

Имао сам потпуно право да одговорим министру Стефановићу на оно што је изрекао. Не знам чега се бојите и зашто ми не дате право које је дефинисано у овом Пословнику. Зашто се бојите нас који смо освојили само 19% у Београду, али гласова Београђана, а не гласова људи широм Србије које сте ви довозили овде аутобусима? Не знам шта је проблем да по Пословнику, и у складу са овим Пословником, одговорим министру Стефановићу...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Алексићу, да не бисте губили време даље, ви сте поставили питање министру и он вам је одговорио. Да ли вам се ти одговори свиђају или не, то је ваш проблем.

(Мирослав Алексић: Погрешно тумачење.)

Тачно тако, али председавајући одређује да ли је говорник погрешно протумачен или није, а не ви.

(Мирослав Алексић: Кршите Пословник. Имате члан 27.)

Не кршим ја Пословник.

Реч има народни посланик Санда Рашковић Ивић. (Није ту.)

Реч има народни посланик Неђо Јовановић.

Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем се, председавајући.

Имајући у виду да је овлашћени представник Посланичке групе Социјалистичке партије Србије, наш друг Владан Заграђанин, изнео став наше посланичке групе у погледу сета закона о којима данас расправљамо, ја могу само тај став да подржим и да поново изнесем да ће ови законски предлози имати подршку посланика СПС у дану за гласање.

Моја дискусија ће бити везана за један од закона из овог корпуса закона о којима расправљамо, а то је Предлог закона о националном ДНК регистру.

Господине министре, данас и јуче се у погледу ових закона изнело доста произвољних, паушалних, нетачних информација и ставова, уз неке конструктивне предлоге које ја лично подржавам са становишта струке имајући у виду да се овај закон ни у ком случају не може коментарисати а да се не додирнемо онога што чини есенцијални део доказивања, а то је доказни поступак пред правосудним и јавнотужилачким органима.

Да будемо искрени и отворени, овај закон није савршен и није доречен у целини, али је захваљујући вашем министарству ово коначно почетак једног уређења потпуно неуређеног стања које је трајало годинама. Због тога, несумњиво, овакав начин, ако можемо да га назовемо чак и пилотски пројекат, завређује пажњу, а у сваком случају и подршку. Зашто? Због тога што, без обзира на све бојазни, па чак можда и оне донекле оправдане које су јуче изнете, ми имамо ситуацију да коначно устројавамо једну евиденцију без које се не може ефикасно спроводити ни преткривични поступак, ни кривични поступак, ни донети одлука на основу изведених доказа у тим поступцима, под условом да та одлука буде правична, законита и утемељена на истим доказима.

Појавио се један коментар јуче који у сваком случају, надам се и за вас, завређује пажњу, јер сте га коментарисали, а то је – да ли брисати из ове евиденције, из овог регистра, податке за лице против кога је вођен кривични поступак, које је имало легитимацију осумњиченог па је та легитимација прерасла у легитимацију окривљеног и, на крају, епилог судског поступка је ослобађајућа пресуда, што значи да није имало доказа на основу којих се може утврдити кривична одговорност или кривица. Да ли брисати? Наравно да да, али како?

Наш предлог, Посланичке групе Социјалистичке партије Србије, свих нас – да, брисати, али на основу подзаконског акта или правилника који бисте ви могли да донесете. И мислим да то није лоша идеја, али ту треба водити рачуна о неколико замки. Није спорно да се након правоснажне пресуде један такав податак брише. Али, господине министре, шта уколико се поднесе захтев за понављање кривичног поступка, па се одобри захтев за понављање кривичног поступка, па се утврди кривица, а ми смо претходно један податак брисали?

Дакле, јако је осетљиво питање када и на који начин и под којим условима брисати. Јер кроз понављање поступка тај исти који је ослобођен може бити поново окривљен и може бити правоснажно осуђен, и онда ми се чини да морамо по једном јако осетљивом терену трагати за правим начином, правим путем како ове податке чувати, односно оне податке које не треба чувати брисати.

Што се тиче оних политикантских теза или ставова ради прикупљања политичких поена, могу слободно да кажем да не стоје, због тога што овде нико није поменуо тзв. генетички профил. Као што свако од нас има јединствени матични број грађана, тако на основу ДНК анализе као форензичке методе свако од нас има свој јединствен генетички профил. И он остаје непроменљив. Он остаје непроменљив као што су папиларне линије на руци, као што су многе посебне особитости или карактеристике сваког човека индивидуално.

Ако је тако, а јесте тако, онда ми немамо разлога да ни у ком случају бежимо од једне неумољиво тачне доказне процедуре кроз ДНК профил. Зашто? Прво, овом процедуром се утврђује неколико чињеница – ко је био присутан на месту злочина, ко су круцијални сведоци. А ко је учинилац кривичног дела, па учинилац кривичног дела се не утврђује ДНК профилем, то је само један од доказа. Постоји мноштво доказа поред ДНК профила који ће се извести и у склопу комплетног доказног поступка утврдити или ослободити потенцијални учинилац кривичног дела, односно окривљени да ли је крив или није крив. Али оно што грађани треба да знају, не постоји доказ са већом доказном снагом, са већим доказним капацитетом од ДНК профила. Зашто? Због тога што се он заснива на биолошким траговима као што су: пљувачка, крв, сперма, длаке, кости итд. Подсећања ради, неки од ових биолошких трагова на лицу места могу да опстану и деценијама након извршења кривичног дела. Деценијама!

Дакле, јако је важно ово на шта је уважени колега скренуо пажњу – како идентификовати трагове, како обезбедити трагове, како те трагове касније користити, да ли у виду бриса или прикупљања одређеног материјала на лицу места сачувати а онда кроз ДНК и генетички профил утврдити ко је био на лицу места, ко је осим оних који су се ту налазили могао да буде на лицу места и све то унети у једну базу података, која ће се чувати и на основу које ћемо касније моћи те исте податке да користимо за потенцијалне осумњичене у неком будућем периоду. Ово су чињенице које нико не може да доведе у сумњу.

Постоје одређени проблеми којих је свесно Министарство, и ви, и ми сами, а то је да и поред овако прецизне доказне методологије не постоји увек могућност да се са стопроцентном тачношћу утврди одговарајућа чињеница. Овде је наведен један пример – шта ћемо код једнојајчаних близанаца (код нас у Србији се такав случај није десио, али се десио у САД и у Немачкој), где је тежи начин или могућност утврђивања генетичког профила. На срећу или на жалост, једнојајчаних близанаца нема много, али је несумњиво да се могу појавити у доказном поступку и отежати доказни поступак.

У сваком случају, ми морамо да пођемо од чињенице која је неспорна, коју нико неће довести у сумњу, а то је да, док имамо Регистар података кроз биолошке параметре, кроз анализе, сигурни смо да ћемо у неком будућем периоду имати поједностављен доказни поступак и на неки начин упростити утврђивање одлучних чињеница за пресуђивање у кривичном поступку.

На крају, људи моји, не одлучује Министарство који ће се доказ извести, него одлучује суд, а у претходном кривичном поступку, или преткривичном поступку, одлучује тужилац, односно даје налог оперативним поступањем да то утврди полиција.

Дакле, у конкретној ситуацији имамо закон који нам је нужан, неопходан, закон који једноставно представља, како сам на самом почетку рекао, почетак уређења једног неуређеног стања са очекивањем да ће то бити још боље.

У очекивању да ће се овај закон и даље побољшавати, ја не сумњам да ће се побољшавати, ни ми у Посланичкој групи СПС не сумњамо да ће он бити далеко бољи него што је сада, свакако ће заживети и имати нашу подршку.

На крају желим, као и сви овде, у име нас посланика, делим мишљење свих, да честитам дамама и вама празник Осми март, али са једном жељом – да вам не буде само ово дан када ћете имати пажњу, посвећеност и љубав, већ да имате то увек и да оних од којих то очекујете заиста и добијете. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Александар Стевановић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР СТЕВАНОВИЋ: Даме и господо, ја ћу, наравно као и сви говорници, честитати данашњи празник дамама, како из извршне тако и законодавне власти, и рећи да на данашњи дан у ствари треба да се осврнемо и видимо колико се положај жена у Србији поправља, и истина је да се положај поправља, да је смер промена јако добар, али да сваки дан и као посланици и као људи извршне власти и као људи у оквиру својих породица треба да водимо рачуна да тај положај дође на ниво какав уживају жене, на пример, у скандинавским земљама.

Реч-две о обједињавању закона. Први пут можемо рећи да обједињавање има донекле смисла и да је много боље од неких ранијих и да смо, рецимо, избацили Закон о безбедности саобраћаја и ставили га у једну посебну расправу, а о саобраћају имамо барем милион експерата у нашој земљи који би ту расправу радо слушали, мислим да бисмо дошли до једног нормалног обједињавања закона који су заиста међусобно повезани и

третирају једну област. Тако да је то један, како бих рекао, помак набоље у тој области.

Али да кренемо на ствари које су начелне природе, пошто ћемо о појединостима ваљда расправљати у термину када дође за то ред.

Ако бисмо пут којим је Србија кренула посматрали кроз неке бројеве, а бројеви су увек битни, чаробни бројеви Србије би били 23, 24, 27 тек ће да се појави, 32 и 35. То претпостављам да 80% посланика који подржавају тај пут зна. То су поглавља у евроинтеграцијама која ће бити највећа мука Србије и највећи изазов да нашу земљу учинимо много бољом.

Овај сет закона, који у начелу немају нешто што би неко начелно требало да одбаци, доприносе томе да јако дугачак списак из поглавља 23 и 24 барем мало скратимо и то је нешто што у суштини заслужује да буде барем донекле поздрављено. Много још посла ту постоји, много тешког посла. Време, ако верујемо да је 2025. реалистичан рок, цури полако и треба га користити максимално добро и решење неких питања које овде Закон о азилу, Закон о странцима, Закон о државној граници и још неки закони који су овде поменути решава, добар су корак. И то уопште није спорно.

Оно са чиме донекле имамо проблема јесте пракса у имплементацији неких закона, али када је реч управо о питањима које закони третирају, а нека су била врло популарна у јавности, попут азилантске кризе, можемо рећи да ви можете боље поступати у пракси само ако имате боље законе. И то није ништа спорно.

Оно што остаје као питање јесте да пробамо праксу максимално побољшати да нам се не дешавају ствари које смо имали и које је било заиста тешко отклонити, на пример, да имате, како бих рекао, трафикинг у трафикингу са пакистанским азилантима који су се дефакто бавили трговином људима у Србији и чинили одређена кривична дела. Тога сада нема као што је било пре три године, али то је једна озбиљна опомена која остаје да се такве ствари не понављају.

Такође, када је реч о закону који се односи на третман странаца у Републици Србији, закон је корак унапред. Ја знам да питање издавање виза за Републику Србију није питање МУП-а него питање Министарства спољних послова. Међутим, постоји део где имамо једну подељену одговорност, а оно што ми нажалост имамо као праксу када су у питању земље које нам нису баш јако битне, јесте то да је понекад изузетно тешко, готово немогуће добити српску визу, јер наши представници у иностранству, вероватно у страху да не направе грешку у одобравању виза, изазову неки безбедносни проблем, често чекају да рок застари и апликант не добије одговор за визу Србије.

Није то тако често, али понекад породице не могу да се споје због тога што се неко плаши да ће направити грешку. И то је питање за једну, како бих рекао, неки сад то воле да кажу акционе тимове или мултиресорне групе, да се то не дешава, јер ми треба да будемо, као што јесте прокламована наша политика, земља која је отворена према целом свету, која са свима има добру сарадњу и која максимално води рачуна о својој безбедности и сигурности. То је нешто што мислим да је битно да се решава.

Такође једна ствар на коју треба указати на време, и мени је јако жао, рецимо, што сада имамо законе који су добри, који су дуго писани, то је тачно, и који се кроз амандмане могу уподобити да буду прихваћени од свих, а време за расправу се, уместо да се објасне бенефити закона, користи за теме по слободном стилу. Наравно, то је право сваког народног посланика, али мислим да је штета. Штета је због тога што уводимо нешто што јесте револуционарно у Србији али што је за добар део наших људи контроверзно.

Значи, не могу сви људи у овој земљи да буду такви да прихватају ствари које јесу напредне и које ће бити свима од користи. Постоји страх. Један од страхова који људи имају управо јесу ДНК регистри и једна од ствари, ако имамо смисла за одговорност према нашим грађанима и према томе да постижемо максимално добре резултате у областима у којима сви ми радимо, јесте да се уради кампања и објасни чему то служи да не бисмо дошли у лудачку ситуацију коју имамо сада са вакцинама, где имате цео покрет људи који су нити из струке нити ишта знају о томе и успели су да доведу до враћања неких заразних болести којих није било у Србији.

Не бих волео да се то деси са ДНК, не бих волео да се деси као што имамо контроверзу око уласка у Светску трговинску организацију зато што имамо расправе о ГМО које не узимају у обзир све научне налазе и онда пустимо да једна ствар која је битна за Србију, иако СТО донекле, како да кажемо, није толико обећавајућа лука, али ми смо једна од ретких земаља која у ту луку није ушла, и каснимо, и што је најгоре, имаћемо проблем прихватања неких ствари које уопште нису проблем.

Задатак народних посланика, али и задатак власти, јесте да информишу грађане и да воде кампању о таквим стварима. Не да говоримо о неким другим стварима, поготово што сада не постоји, ја мислим, заиста сам сигуран, суштинско неслагање, да кажемо – ови закони не ваљају ништа. Једноставно, то није тачно. Закони су написани у начелу добро. Једно питање које мени остаје овде, и мислим да то апсолутно није добра пракса, јесте то да, ако се сагласимо да су закони у начелу добри, мени није јасно како се појавило 1.300 амандмана и заиста не могу да схватим ни

колеге из опозиције ни колеге из власти, који сви заједно праве филибастер у Скупштини од закона који су добри.

То апсолутно није стање које је нормално. Уместо да се у расправи о појединостима објасне добре појединачне ствари и пустимо, а и најавили сте ви из власти да ћете прихватити амандмане који су добри, и поздрављам то заиста, било ко да их је написао, да имамо осам сати не знам чега у Скупштини. Ако хоћемо заиста бити одговорни према нашим грађанима, лепо да се сазове Колегијум, да опозиција која је поднела хиљаду амандмана одустане од тога да сматра да ови закони не ваљају ништа, јер ако поднесете хиљаду амандмана, то тврдите, и да власт не ради филибастер саме себе. Једноставно, ти сати се могу искористити много боље и, ако ништа друго, опет ћу се позвати на излагање једне уважене колегинице која је рекла – смисао Народне скупштине Републике Србије јесте да информише грађане. Па хајде да их информисемо о овим законима.

Нема битне несугласности. То је оно што би требало бити паметна одлука на крају овог дана, да се повуку амандмани с обе стране. Ми из Доста је било нисмо подносили хрпу амандмана јер једноставно ово нису ствари које су непоправљиве, као рецимо код буџета где смо имали пуно ствари на које смо имали примедбе.

Овде једноставно није таква ситуација и то не треба да се ради. Наравно, пуна слобода је, наравно, кад добијете већину, можете радити шта хоћете и опозиција може да поднесе не 1.000 него 10.000 амандмана, али стварно то нема никаквог смисла.

На крају, још неке ствари бих хтео да истакнем које су битне управо због информисања јавности. У јавности се, рецимо, управо у вези са Законом о азилу и неким другим законима створила једна велика фама да ће емигранти преплавити Србију и да ћемо ми постати неки резервоар емиграната. Знајем да је то супер тема, не постоји боља тема него да поентирате на непостојећим непријатељима. Ту тему користи, да будем искрен, и власт и опозиција. И то је најлакше, удри по непостојећем непријатељу.

(Народни посланик добацује с места.)

Хајде, опустите се, колега.

У Србији је поднет број захтева за азил који уопште није велик. Још мањи број захтева је одобрен. Сви захтеви који су одобрени да се сада саберу, то је број емиграната који се мери у стотинама и не постоји никаква опасност да емигранти преплаве Србију, да будемо било какав резервоар. Наша реакција у Србији је била људска и добра. Нисмо били као северне комшије, да дижемо зидове, да правимо лудости, имали смо и људски добар

третман. Оно што бих ја рекао да јесте проблем у томе је што емигранти, барем део њих, не жели да остане у Србији. Свестан сам ја да смо ми сиромашна земља и да је боље отићи на социјалну помоћ у Немачку или Шведску, ништа ново, али то и говори да они предузетни међу њима нису видели прилику да остану у Србији и да овде можда започну свој нови бизнис. То је порука која нам је послата недвосмислено.

А у првом таласу имали смо много људи који се уклапају културолошки, јер деле ствари које нису можда претерано битне мени или већини људи, али деле рецимо веру, припадност једном кругу, хајде да кажемо европско-блискоисточном, који нису желели да остану у Србији а били су висококвалификовани, говорили су стране језике, имали су своје бизнисе и каријере у Сирији. То је нама опомена да радимо реформе брже, да доносимо и у другим областима законе који ће бити у начелу добри као ови садашњи закони, а то ће нам бити индикатори успеха људи који баш непосредно доносе неке одлуке. И то је то, немам ништа више да додам.

Једноставно, када је нешто у начелу добро, не треба га критиковати, али зато је моја молба позивање на разум и опозиције и власти да онда у појединостима дотерамо оне ствари да ти закони заиста буду општеприхваћени, а да се тих осам сати стварно не користи на ствари које су ипак више за неке друге области политике него за расправу у појединостима о законима у Народној скупштини. Хвала на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар Небојша Стефановић.

Изволите.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Хвала, господине Стевановићу, у име тима МУП који је радио на овим законима и хвала вам на критичком осврту на делове закона који могу да буду бољи. Свакако ћемо се трудити да у наредном периоду радимо на томе да се и оно о чему је господин Јовановић у претходном излагању рекао и што сте ви рекли, да се те ствари отклоне, јер је ово заиста жива ствар.

Слажем се са вама да, рецимо, овај део који се везује за миграције, имали смо од 2014. године до данас 586 захтева за азил, од којих многи никада нису стигли да буду обрађени до краја јер су ти људи напустили нашу земљу.

Разговарали смо са једним бројем људи који су прошли кроз нашу земљу, који су били високообразовани, који су могли да се уклопе у наше друштво, чак су неки од њих били хришћани који су дошли са подручја Сирије, кажем хришћани, потпуно су нам једнако били прихватљиви и они који нису хришћани, који су муслиманске или било које друге вероисповести, али су они више желели да споје своје породице и да нађу

своје уточиште у Немачкој. Наравно да је економски фактор био најзначајнији фактор. Ми смо разговарали са њима да видимо да ли би неко од њих остао у нашој земљи, јер један број људи је намеравао да затражи азил. Морали смо да радимо и пројекције, наравно, да видимо како ћемо те људе да сместимо, како ћемо да обезбедимо за њих све што је потребно.

Међутим, ми данас на територији Србије имамо негде око 3.500 миграната који само једва чекају да оду. Они не желе да остану ни у Мађарској, не желе ни у Грчкој, не желе ни у Италији, не желе да буду ни у много развијенијим земљама од наше. Они имају таргете Шведска, Немачка, Швајцарска, буквално тако кажу, неки од њих Француску, и то је тако.

Ми морамо да радимо на томе, наравно, да подигнемо стандарде, да поправимо економску ситуацију због наших држављана, наравно због наших грађана, али да тиме обезбедимо и да наша земља буде конкурентнија, јер на тржишту радне снаге привлачење капитала, привлачење људи, привлачење свега оног што чини земљу напреднијом свакако ће бити све важнија ствар у такмичењу у читавој Европи. Ми треба да се трудимо да привучемо људе једнако из Пољске и Мађарске као и Сирије или било које друге земље Блиског истока који имају знање. Нама су потребни људи који имају знање. Зашто бисмо се одрекли тога ако је неко компјутерски геније? Мени је била дивна она породица са оним десетогодишњим дечаком који је био невероватно талентован за сликање, то је заиста један од малог броја људи. Да је среће да такви људи могу да остају у нашој земљи, то би обогатило нашу земљу. Мислим да је то порука коју сви треба да разумемо.

Вама хвала на доброј анализи онога што смо ми урадили и хвала вам на томе што сте рекли, у име тима људи који је ово радио. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Владимир Маринковић.

Изволите.

ВЛАДИМИР МАРИНКОВИЋ: Хвала, уважени председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, Србија не би имала овакву политичку стабилност, не би имала привредни раст и не би имала овакав лидерски потенцијал да није овако безбедна и да, наравно, у великом делу МУП, на челу са министром Небојшом Стефановићем, не води рачуна и не суочава се са највећим изазовима који су везани за политику безбедности, како на глобалном тако на нивоу Европе, регионалном, али и на самом домаћем терену.

Сведоци смо да су, можда, у времену у којем живимо, све државе суочене са изазовима као што је међународни тероризам, као што су сајбер

претње, као што је борба за корпоративну безбедност и сваки други вид безбедности и можемо да закључимо да је безбедност и ниво безбедности *condicio sine quo non* модернизације и развоја, дакле развитка и напредовања једне земље.

Оно што је плод и производ овакве безбедносне ситуације, плод и производ политичке стабилности коју данас имамо, јесте она вест од колико прекјуче да је немачки „Континентал“ инвестирао и да отвара 500 радних места. И такве вести имамо готово свакодневно. Србија има у 2017. години више од две милијарде евра страних директних инвестиција. У Србији се свакодневно отварају десетине радних места и то је директна последица безбедносне ситуације и, слободно могу да кажем, Србија је лидер у региону када је у питању суочавање са било којим видом безбедносних изазова.

Наравно да ћу као представник већине у Парламенту и даље наставити да подржавам овакву политику Владе Републике Србије и овакву посвећеност МУП-а да наша земља буде безбедна и да наша земља буде политички стабилна.

Колико до пре само неколико година, седам-осам година, нарко-картели су славили у београдским клубовима једну милијарду добити, колико 2009-2010. године, ради се о еврима. Данас нарко-картела нема, данас су и остаци нарко-картела као мишеви, разбежали су се, нема их, побегли су из Србије зато што МУП и све оне институције које се баве политиком безбедности воде једну беспоштедну и бескомпромисну политику против организованог криминала и, наравно, корупције.

Исто тако, за нас из СДПС-а је јако значајно и овај сет закона који данас имамо на дневном реду је важан због нашег прикључивања ЕУ, због динамике наших евроинтеграција, због Поглавља 24, и то је један јако велики допринос МУП-а и Владе Републике Србије у остваривању стратешког циља наше земље, а то је пуноправно чланство Србије у ЕУ, то је модернизација наше земље, то је бољи живот грађана наше земље, а предуслов за све то је безбедност наше земље и безбедност наших грађана.

Исто тако бих нотирао и једну чињеницу која је обележила ову расправу од јуче и данас, а то је да готово нико од представника опозиције у Парламенту није рекао да су предлози закона лоши, нико од њих није рекао да су они неприхватљиви, и то је добро зато што се схвата да ово јесу реформски закони и да јесу у најбољем могућем интересу грађана Републике Србије.

Исто тако, напоменуо бих да закони који третирају странце, закон који третира интегрисано управљање границама, представља у ствари стуб одбране наше земље и стуб безбедности наше земље и наших грађана.

Министарство унутрашњих послова, министар Стефановић, 2016. године су се суочили са једним од највећих изазова које је овако мала земља као Србија имала у протеклих неколико деценија. Мигрантска криза, министар је јуче поменуо, преко 1.500.000 људи је прошло кроз Србију, готово без иједног већег инцидента. Третирани су хумано, третирани су као људи и зато је наша земља добила похвале и од САД и од ЕУ, од наших партнера широм света, зато што смо показали да је Србија земља која је спремна и која зна да управља кризама, да је Србија спремна и да има капацитете да обезбеди стабилност и да обезбеди миран пролаз и све оно што је потребно у складу са цивилизацијским нормама и свим повељама УН, Савета Европе и свих релевантних институција за све оне људе који пролазе кроз Србију и који су погођени ратом на територији Леванта, односно Сирије и Ирака, и који су погођени терористичким активностима у тим земљама.

Такође морам да истакнем једну веома важну чињеницу, да од 2014. године имамо много мањи број саобраћајних несрећа. Овде се говори о Закону о безбедности у саобраћају. Посебно бих напоменуо 2014. годину, 17% је мање саобраћајних несрећа и то је питање једног стратешког приступа Владе изградњи инфраструктуре, стратешког приступа самог министарства да обезбеди законски оквир и такве законе да до овога не долази.

Наравно, десетине људи су у питању који годишње изгубе живот и не можемо говорити ни о каквој материјалној компензацији, али анализе стручњака показују да сваки тај изгубљени живот фактички кошта неизмерно једну земљу. Кошта нас зато што губимо своје људе, губимо новац, губимо БДП и јако је битно да се овај тренд смањивања ових несрећа настави кроз изградњу инфраструктуре, како меке тако и тврде, и кроз јаче кажњавање оних који угрожавају наше путеве, који угрожавају људе и, наравно, све оне који учествују у саобраћају.

Пошто ћу оставити неко време свом уваженом колеги Браниславу Јовановићу, СДПС ће са великим задовољством гласати у дану за гласање за ове предлоге закона и, наравно, користим прилику као представник коалиционог партнера да честитам председнику Градског одбора СНС, господину Небојши Стефановићу, бриљантну победу на београдским изборима. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Наташа Вучковић. Није ту.

Реч има народни посланик Милимир Вујадиновић.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Даме и господо народни посланици, уважени министре са сарадницима, поштовани грађани Републике Србије, последња три дана је

пред нама сет закона чији је предлагач МУП. Наравно, део овога јесте најављен у експозеу који је премијерка изнела у овом уваженом дому приликом избора Владе и представља континуитет рада претходних влада, на чијем челу је био и данашњи председник Александар Вучић.

Пре него што бих било шта рекао о предложеним законским решењима, мислим да је коректно, а пре свега ради јавности у Србији, изнети податке досадашњег рада МУП-а и направити једно поређење оног што је рађено до 2014. са оним што је урађено од 2014. године до данас. У том смислу ћу само неколико података, да би грађани Србије имали увид у оно што ради МУП и схватили да су ова законска решења у ствари само наставак једног успешног досадашњег рада МУП-а.

Што се тиче кривичних дела, њихов број у претходном периоду, од 2014. до данас је смањен за приближно 9%. То у апсолутним бројкама значи 1.900 мање кривичних дела на нивоу године. Број убистава је смањен за 15%, кривично дело силовања за 27%, с тим да је сам проценат расветљавања тих дела негде на 92%. Као што знамо, Србија се суочила са мигрантском кризом, више од милион људи који су прошли кроз Србију је контролисано, формирана је Канцеларија за азил. Што се тиче материјалног опремања МУП-а, треба напоменути да је купљено 21.500 униформи за српску полицију, 1.200 комплета униформи за жандармерију, за бригаду полиције око 500 комплета униформи, 3.200 панталона када је у питању погранична полиција итд.

Да ово нису само оцене нас народних посланика из СНС и уопште из владајуће коалиције говори податак да је Комисија генералног секретаријата Интерпола високо оценила рад тог националног централног бироа Интерпола у Београду, где смо од 190 чланова проглашени од стране Комисије за десет најпожељнијих партнера у свету. Мислим да је то једна апсолутно објективна оцена од стране релевантне међународне институције. Толико што се тиче оног што је урађено у досадашњем периоду.

Што се тиче ових закона, базирају се на два. Покушале су наше уважене колеге из опозиције да кажу да нису имали времена, да је сазвана седница брзо, али опет ради јавности и ради тачности, нпр. Закон о држављанству је у Народну скупштину стигао 24. новембра 2017. године, Закон о граничној контроли и Закон о странцима 2. децембра 2017. године. Ми знамо да су они своје време потрошили у београдској кампањи покушавајући да се домогну народног новца. Наравно, када нису успели у том науму, до новца покушавају доћи задњих дана не презајући ни од уцена српских фудбалера.

Наиме, сам Закон о азилу јесте прилагођавање нашег законодавног оквира развијеном делу Европе. Покушали су и то да представе као предмет који ће послужити за насељавање миграната и бог зна кога у Србију, али ради тачности, још мало података. Колико је то тачно, нека Србија сама оцени. У целој 2017. години 6.195 лица је изразило намеру да поднесе захтев за азил. Изразити намеру не значи да ћете тај посао урадити. И поред изражене намере, захтев за азил је поднело 235 лица, на крају три позитивна решења, што значи да је у 2017. години троје лица добило азил. Толико о томе да ћемо у Србији населити мигранте, Арапе, Азијате и бог зна кога.

Оно што је битно, сваки закон не служи само азилантима, тј. у овој области. Сваки закон у овој области служи пре свега грађанима Србије, јер ће послужити за боље профилисање оних који долазе и пролазе кроз Србију и самим тим ће допринети безбедности наших грађана који стално живе у Републици Србији. Међутим, ако мене питате, два закона која имају највише користи за грађане Републике Србије, за најшири слој становништва, јесу Закон о држављанству и Закон о безбедности саобраћаја.

Закон о држављанству је заиста велика ствар. Мислим да досада није пуно речено о томе па ћу покушати мало, пре свега ради наших грађана и ради, како рече мој колега Стевановић, информисања јавности, да кажем више о томе. Наиме, ако погледате садашње решење Закона о држављанству, свако од нас, и сваки грађанин Републике Србије, своје уверење о држављанству могао је узети према месту уписа. Овим законским решењем грађани Републике Србије ће моћи преузети уверење о држављанству у било којој општини у Републици Србији, што значи да неко ко је рођен у Лесковцу а живи у мојој Суботици, неће морати да одлази, као досада, по уверење о држављанству у Лесковац и то је оно што је велика уштеда и велика корист за грађане Републике Србије.

Други велики проблем је тај што су сви наши држављани који су захтев за држављанство предали у дипломатско-конзуларним представништвима широм света, а наравно највише у региону, у Републици Српској, Црној Гори, Македонији и Хрватској, сви су досада били уписивани у матичне књиге у граду Београду. Своје уверење о држављанству сви они су могли преузети искључиво у општини Стари град, јер је према законском решењу управо ту општину одредила Скупштина града Београда. Можете мислити какве је проблеме то стварало и запосленима у општини Стари град али и стотинама хиљада људи који су данас држављани наше земље и живе преко Дрине или можда на југу у Црној Гори, Македонији итд. Значи, оно што је битно за њих, овим законским решењем ће своје уверење о држављанству моћи да преузму

било где на територији Републике Србије, олакшаће рад људима који раде у Старом граду, а њима скратити време путовања. Онима који су имали личну карту у Републици Србији, то су углавном стара лица, а нису имали држављанство, били су рођени у некој од република бивше СФРЈ, овим скраћујемо муке и добијају коначно решење тог свог проблема.

Нећу још дуго. Што се тиче Закона о безбедности саобраћаја, мислим да је сувишно и трошити речи. Свако законско решење које ће допринети томе да имамо само једну дечју повреду мање, да не кажем шта више, ми посланици СНС ћемо свакако подржати. Волео бих да видим ко ће да буде против тога да се у име смањења проблема и сачувања живота у Србији санкционишу проласци кроз црвено светло, бахата вожња, да се смањи дозвољени ниво алкохола у крви, да се смањи и боље санкционише брза вожња кроз насељена места. Док год идете у овом правцу, ми ћемо свакако подржавати и наредна законска решења.

На крају, поштовани министре, морам да вам кажем да народ једино види и једино цени рад и труд. Немојте имати сумњу да ће сваки рад и сваки труд бити награђен а да ће казна за сваку мржњу на крају да стигне. Видели сте то у недељу на изборима за град Београд, будите сигурни да ће тако бити и убудуће, а ми ћемо као народни посланици свакако, пре свега ми из СНС-а, подржавати овакве законске предлоге које будете слали пред нас. Хвала вам пуно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Момчило Мандић.

Изволите.

МОМЧИЛО МАНДИЋ: Хвала, господине председавајући.

Господо посланици, господине министре са сарадницима, сведоци смо великог сета закона који је пред нама ових дана и о коме се дискутовало у већој мери.

Господине министре, ја ћу говорити углавном о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о полицији. Ви сте у неколико наврата рекли да је то реформски закон и да је то закон који је донесен 2016. године, тако да је тај закон један од проевропских и прореформских. Међутим, ви сте готово трећину тих чланова променили, изменили или избрисали. Сматрам да безглаво јуришање у европске стандарде поништава специфичност наше полиције, која је, по мом мишљењу, у ових неколико десетина година била једна од најбољих полиција у Европи.

С обзиром на то да пред вама стоји на десетине подзаконских аката које морате донети да би се отворила поглавља 23 и 24, после тога ћемо гледати нашу полицију, говорим о униформисаној полицији, да ће носити браде, да ће алке носити на лицима и све оне ствари које гледамо сада

моментално у Европској унији. Сматрам да ћемо тиме изгубити специфичност наше полиције која је, понављам, сигурно једна од најбољих полиција у Европи.

Велика и добра ствар је, господине министре, моје мишљење је, за разлику од Ненада Чанка, што сте Сектор за ванредне ситуације оставили у ресору где су концентрисан велики ресурси, и материјални и људски, и да је решена дилема око тога. Такође је добро што сте статус ватрогасних јединица решили и што су ватрогасци добили статус полицајца, односно увећани, како ви наводите, радни стаж. Тиме су неке ствари отклоњене, јер рад и ватрогасаца и Сектора за ванредне ситуације је врло тежак, ризичан и добро је што је у саставу полиције, са увећаним радним стажом. То говорим за ствари које сте, по мом мишљењу, добро урадили у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о полицији.

Примедбе, једна од највећих и најважнијих примедби је члан 43. закона о изменама и допунама Закона о полицији. Он говори о превременом пензионисању људи који су били ангажовани у специјалним јединицама или на посебним задацима. Дали сте оквир да у пензију могу ићи људи који су напунили 45 година живота и 15 година стажа. Шта је са људима који су напунили преко 20 година стажа а немају 45 година живота? Знате, у те јединице елитне, специјалне, иду младићи двадесетих година. Да ли су сад они кажњени што су 1997-1998. године као осамнаестогодишњаци или двадесетогодишњаци отишли у полицију, па су били на Косову у најгоре време, рат ако су преживели, Пештерску висораван, нису напунили 45 година и не могу по овом лекс специјалису да оду у пензију? Мислим да је то вероватно нека грешка ваших сарадника, да се на неки начин ти људи запостављају у односу на ове. Ми смо чак дали, СРС, амандман на тај члан и сматрамо да би требало то прихватити да се не би осећали запостављени сви они који су прешли и Косово и Пештерску висораван и рат а вероватно су грешком администрације запостављени.

Следећа ствар о којој бих желео мало да говорим је допунски рад полиције. У прошлом закону, из 2016. године, ви сте навели чиме се полиција не сме бавити. Сада сте тачно одредили да полиција може у време када није на послу да ради одређене задатке и послове који нису у сукобу интереса, односно у сукобу са оним што се обавља у полицији.

У једном моменту не знам ко је од политичара рекао да неће дозволити да припадници елитних јединица полиције раде за предузећа као што су „Делта“, „Викторија“ и слично, што ја мислим да је погрешно, јер радећи у тим фирмама људи раде, говорим о припадницима полиције, у белим рукавицама, раде неки посао обезбеђења, не долазе у додир са криминалцима и са неким стварима које их стављају у искушење, за

разлику, рецимо, од послова који се обављају по ноћним клубовима, баровима итд., где припадници полиције хтели – не хтели долазе у додир са великим новцем, са дрогама, са људима сумњивих, односно криминалних понашања, и не хтећи увлаче се у то друштво.

Ту је на неки начин изостављен директор полиције. Читајући овај закон о изменама и допунама видео сам да су на врло великим пословима, у неким пословима сагласност и функција директора полиције је изостављена, тако да шефови организационих јединица директно комуницирају са министром, или организациона јединица преко кабинета министра. Мислим да је на тај начин сужен круг директора полиције, који треба да буде, по мом мишљењу, брана између страначке милиције и професионалне полиције. По мом мишљењу, не може ниједан акт, ниједна радња, ниједан закон нити било шта друго да се догоди а да не оде кроз Кабинет директора полиције и да он о томе не одлучује. Он је оперативан и надређен свим организационим јединицама у ресору МУП-а.

Такође, хтео бих да напоменем да је један од подзаконских аката у надлежности министра, понашање овлашћених службених лица према малолетницима. Тамо сте навели да прописе о понашању, односно примени овлашћења полиције доноси министар полиције уз сагласност министра правде. Мислим да је то грешка. Ту треба да се тражи сагласност и мишљење тужиоца за малолетнике и судије за малолетнике. Они су оперативци, они су људи који се баве малолетницима и који ће дати довољно добрих савета министру полиције да донесе свој подзаконски акт о начину примене овлашћења према малолетницима.

Мислим да су на неки начин запостављени рад и улога директора полиције, јер је чињеница, господине министре, да ви можете без конкурса предложити Влади други мандат директора полиције. Да ли то значи да, ако добро слуша или добро ради, не мора ићи на конкурс? А конкурс предвиђа избор и даје могућност и другим запосленим људима у том ресору, истакнутим службеницима полиције, да раде тај посао. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар др Небојша Стефановић.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Пре свега, хтео бих само да се осврнем на неколико ствари које сте ви рекли; односе се на важне ствари у нашем друштву, а мислим да и ви и ја знамо због чега су важне, поготову за ове момке – и жене, наравно, али пре свега момке, пошто их је неупоредиво већи број – који су били припадници специјалних јединица и за које смо предвидели превремени одлазак у пензију.

Зашто смо се за то определили? Морали смо у једном тренутку да донесемо неки... Без обзира на то што је то, наравно, двојни кључ, ја не могу да пензионисем неког без његове сагласности, нити он може само

својом жељом да буде пензионисан, ако не испуњава опште услове за пензионисање, без моје сагласности чак и по овом закону. Дакле двојни кључ, и припадник мора бити сагласан и министар.

Зашто смо то увели? Увели смо зато што увек постоји нешто што се зове потреба службе. Не могу да доведем до тога да полиција изгуби све искусне људе и да сви они који имају искуство које би могли да употребе у обављању тих сложених послова оду у пензију, или да оду, рецимо, на послове који ће за њих бити... Иако ће они који немају довољан број година стажа имати одређено умањење пензије, онима којима фали пар година њима је то безначајно, и ако оду тако млади, они ће свакако наћи неки допунски посао који ће после тога радити, који је за њих, уз пензију, допунски приход за њих и њихове породице, што је потпуно разумљиво.

Али ми некад имамо потребу да неке од тих људи задржимо у нашим јединицама, јер су просто кичма, стуб система тих јединица, и док год испуњавају услове који су прописани за пријем у те јединце и испуњавају све психофизичке тестове који омогућавају њихов останак у тим јединицама, они нама требају. Дакле, поред финансијских ефеката, поред тога да ми је било мало чудно, ја сам се срео са неким момцима који имају 40-41 годину и кажу – можемо ли у пензију? Мало би било рано, право да вам кажем, да момци са 40 година иду у пензију, али није велики број тих људи. Међутим, они са 40 година су довољно искусни да нам помажу да ове млађе припаднике који долазе у наше редове обучавају и да буду у том смислу врло корисни у МУП-у.

Због тога смо се определили да то буде ипак 45 година. Сматрали смо да неко пре 45. године треба да остане да ради за своју државу. А свакако ћу се трудити, имајући у виду и ово што сте ви рекли и оно што ја знам, а разговарао сам ове четири године са огромним бројем припадника специјалних и посебних јединица лично, дакле непосредно са њима, трудићу се да не постоји ниједан припадник који је на било који начин оштећен, управо зато што ценим оно што су радили за Србију и оно што су радили и за МУП.

Што се тиче неспојивих послова, ми смо у поступку доношења правилника о пословима које припадник може да обавља и мимо службе, када заврши своје радно време, шта је то што може да ради а да не нарушава углед службе, јер се слажемо да смо у претходним годинама имали случајеве да су радили са разним криминалцима, да су били њихово обезбеђење. Разумем и те људе, они то раде из финансијских разлога, али просто они морају да разумеју да то није у интересу грађана наше земље и није у интересу МУП-а и ми ћемо се трудити да пронађемо оне послове који, наравно, уз сазнање старешина, могу да обављају. На крају крајева, у

интересу је МУП-а да полицајци раде одређене послове јер тиме прикупљају, они су 24 сата полицајци, њихова је дужност да прикупљају податке који могу довести до решавања одређених кривичних дела. Дакле, ми смо сада неспојиве послове дефинисали у закону. Дефинисаћемо подзаконским актима како ће се то прецизније спроводити и мислим да ово није лоше решење.

Што се тиче директора полиције, за директора полиције изабран је господин Ребић на конкурс. Што се мене тиче, оно што сте могли да видите и у овом закону и у претходном, дакле у овим изменама и допунама, врло је јасна једна ствар која каже: Дирекцијом полиције руководи директор полиције. Руковођење и одговорност у Дирекцији полиције заснива се на начелу једностарешинства и субординације. Дакле све полицијске јединице потчињене су директору полиције. Дужни су да га извештавају о свом раду, да слушају његове налоге и ту нема прескакања ни на који начин.

Једини који могу да се обрете директно Кабинету министра или министру су они који не припадају полицији. Дакле, то су сектори унутар Министарства који немају везе с полицијом – ватрогасно-спасилачке јединице, сектор за финансије, сектор људских ресурса, они који нису полицајци. Они који су унутар система Дирекције полиције, њихов шеф је, да кажемо тако колоквијално, директор полиције и они се обраћају директору, а директор мени уколико су то послови који захтевају системску подршку Министарства; уколико не, он то обавља самостално.

Дакле, верујте ми да нема никаквог прескакања у том смислу, нити бисмо то дозволили јер, напосто, кад се једном велики систем наруши, када једном дозволите, то често људи без искуства праве грешку, а ви то нисте, људи који су без искуства направе грешку, разговарао сам са многима – кад се једном направи грешка па неког прескоче, ви сте следећи ко је прескочен. Није битна ту ствар сујете, ко је прескочен, него што онда систем нема пуно сазнање шта се дешава и не одвија се посао онако како је прописан и увек је грешка. Увек треба да се ради по правилима, по закону, онако како треба. Има ко се коме обраћа. На крају крајева, чему служи потпоручник ако се ви обратите директно капетану? Чему служи капетан ако идемо код генерала? Онда тај систем не функционише.

Ја сам задовољан што систем у МУП-у функционише. Имамо добру сарадњу, рекао бих. Ја имам добру сарадњу и са директором и са свим помоћницима, државним секретарима, а знам да он има добру сарадњу са начелницима полицијских управа и у седишту и на територији и мислим да у том смислу полицијски систем функционише боље него раније.

Да ли има места да се још нешто унапреди? Да. Унапредићемо га још и користићемо све више савремене комуникационе технологије, јер просто немате времена да свакога дана видите велики број људи. Коришћењем тих савремених технологија побољшава се брзина комуникације са људима у полицији, али наравно и са грађанима. Хвала вам на корисним коментарима.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Љиљана Малушић.

ЉИЉАНА МАЛУШИЋ: Хвала, председнице.

Уважени министре са сарадницима из Министарства, даме и господо посланици, пре него што кренем са својим излагањем, желим да др Стефановићу, председнику Градског одбора, честитам на изванредној, рекла бих историјској, победи СНС-а, јер је за СНС гласало 45% грађана. Хвала им на томе. Препознали су рад, ред и дисциплину и резултате рада који су видљиви на сваком месту. Београд је данас постао лепо место за живот а биће тек много, много бољи. Ми смо добили овом победом огромну одговорност да радимо брже и боље и то ћемо заиста и урадити.

О овим законима нећу много говорити, јер су експерти учествовали у изградњи ових закона, а такође и невладин сектор, али ипак морам да се осврнем на неке од њих. Пре свега, говорићу о Предлогу закона о азилу и привременој заштити.

Република Србија је данас врло респектабилна у свету, у међународној заједници. А зашто? Зато што је била посвећена заштити основних људских права, нарочито у периоду између 2014. и 2016. године, кад се, нажалост, десила западнобалканска рута, односно милион људи из ратом захваћених подручја је прошло кроз нашу земљу. Ми смо тада показали изузетно велики степен емпатије, достојанства, честитости, помогли смо тим људима и стекли кредибилитет и респект у свету. Тако ради одговорна влада, тако ради наша градска влада, такође и председник Републике, господин Александар Вучић.

Оно што је врло важно истаћи је да су у том периоду највише, баш највише. и најбоље биле оцењене углавном заштита елементарних људских права, а такође и безбедност. Говорило се овде да ће доласком милионске популације из ратом захваћених подручја бити терориста. Напротив, ти људи су као и ми. Не треба заборавити коме се шта у датом моменту може десити. Најтеже у животу је бити добар човек, а ми смо то показали.

Висок степен безбедности, је морам да похвалим то што ради Министарство унутрашњих послова. Ја сам срећна што живим у овој земљи, што сам имала част и задовољство да као припадница Одбора за људска и мањинска права поразговарам са свим дамама, односно господом

у кампу или прихватном центру, Центру за мигранте и азиланте. Људи су били презадовољни. Нису веровали да постоје људи као што су Срби, односно грађани Србије. Мислили су да постоји зид и да ће овде наићи на ко зна шта, јер смо у свету били сатанизовани. Не, напротив, поправили смо слику, коју нисмо заслужили, због лошег лобирања. Сада смо људи који су свуда хваљени, у читавој међународној заједници.

Тако ради одговорна власт, тако раде грађани Србије и ја сам пресрећна што сам део њих.

Други закон о ком ћу говорити је Предлог закона о допунама Закона о држављанству Републике Србије. Зашто баш о томе? Зато што ћемо направити централну базу података и складиштење података. Зато што ћемо у једном моменту на клик дугмета моћи да имамо апсолутно све податке: о имену, презимену, полу, промени пола, брачном стању, о томе ко је где како живео, о држављанству. А зашто? Зато што многи од нас имају разне спорове, зато што ћемо бити бржи, зато што је циљ ове Владе да смањи бирократију која је настала од 2000. до 2008. године, када нам је мила опозиција отпустила 400.000 људи и запослили своје партијске другаре. Ми то тако не радимо; ми природном селекцијом или одласком у пензију, људе не остављамо без посла, имамо добре социјалне програме и преквалификацију.

Зашто ово говорим? Зато што је битно да грађани чују и знају шта то све ради Влада и министар унутрашњих послова, односно његов тим. Зашто је даље важно? Зато што ћемо тај огроман бирократски апарат преполовити, јер ипак сви ови људи добијају плату из тог буџета, а затим, ради се о брзини, ради се о уштеди новца и времена. Тако ради одговорна Влада.

На крају, споменућу још један закон који је мени импресиван, а то је Предлог закона о изменама и допунама Закона о јавном реду и миру. Зашто? Зато што су Уставом загарантоване елементарне слободе свих људи, а неко ко воли оружје биће просто санкционисан. Санкције ће бити повећане и ето нама пуњења буџета, уз сву захвалност. Зашто? Зато што ће неко ко се бави насиљем, застрашивањем и не дај боже нечим тежим, имати казну од 50.000 до 100.000, а затим онај ко воли да маше бакљама и ко унесрећује друге људе имаће казну која је била 10.000, сада доња граница од 50.000 а горња 100.000. Браво! Тако ради одговорна власт и МУП и ја ћу са задовољством гласати за све ове законе у дану за гласање. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Милован Дрецун.

МИЛОВАН ДРЕЦУН: Поштована председнице, господине министре са сарадницима, колеге посланици, пред нама је закон од

посебног значаја, односно Предлог закона о изменама и допунама Закона о полицији.

Колико сам успео да приметим из свих ових закона, са ваших долазака на Одбор за унутрашње послове, припрема се и спроводи једна убрзана свеобухватна реформа МУП-а и полиције са крајњим циљем да се оно што је запарложено деценијама, а што је негативно у систему који је од критичне важности за унутрашњу безбедност државе и грађана, доведе у један прихватљив оквир који ће бити ефикасан, модеран и који ће одговорити савременим и безбедносним изазовима.

Управо мислим да је и за нас посланике и за вас у МУП-у важно да законе који су пред нама и будуће законе ускладимо са тим безбедносним изазовима. Без ваљане анализе проблема са којима се наше друштво суочава у области безбедности, угрожавања безбедности грађана и државе, система, не можемо да имамо ни добре законске предлоге. Ако ускладимо те две ствари, онда ћемо бити на добром путу. Верујем да ће вам помоћ нас посланика бити значајна.

Ја сам неколико ствари хтео да кажем везано за овај закон. Наиме, гледао сам опис полицијских послова и слажем се да на првом месту треба да буде превенција криминала и унапређење безбедности у заједници, али очекујем да видим један потпуно разрађен и дефинисан механизам за ту превенцију, да видимо колико ће тај механизам бити ефикасан, да ли ћемо имати могућности да га допуњујемо заједничким радом наредних година.

Такође, извршавање послова утврђених прописима о оружју, приватном обезбеђењу и детективској делатности, мислим да је ту неопходан појачан надзор, јер је досад било много инцидентних ситуација и непоштовања закона управо у тој области.

Оно што ми је посебно драго јесте фонд за солидарну помоћ који ће бити формиран. Користим прилику да се сви заједно сетимо оних припадника МУП-а који су своје животе дали на Косову 1998. и 1999. године, а који су после тога остали некако, чини ми се, заједно са осталим припадницима снага безбедности, прилично заборављени од државе, друштва и свих нас. Мислим да то не смемо да дозволимо, да дугујемо велику захвалност и да морамо да решимо статусна питања породица оних којих нема више међу живима, који су своје животе дали да би бранили државу и безбедност народа.

Оно што ми је посебно интересантно, кад реформишете један систем, идете у два правца – модернизујете средства којима се тај систем служи и, с друге стране, морате да побољшате кадровску политику, односно квалитет људи који ће носити тај систем који ће га реформисати.

Видим да сте прионули озбиљно на посао да уочене негативности у функционисању Министарства унутрашњих послова, односно полиције, коначно почну да се решавају на један ефикаснији начин него што је то било досада.

У образложењу овог закона пише да су знатно унапређене и прецизиране превентивне активности Сектора унутрашње контроле и нови инструменти уведени у правни систем важећег Закона о полицији сада су разрађени и њихова примена ће обезбедити податке за даљу анализу и предлагање мера за искорењивање корупције у Министарству. Слажем се.

Кључна ствар, ако хоћете да успете у реформи Министарства унутрашњих послова и стварању једног изузетно ефикасног, одговорног система који ће служити грађанима и њиховој безбедности је да се искорени корупција. Корупцију носе људи, појединци. Полиција мора да има тај унутрашњи механизам који ће свакодневно препознавати такве негативне појаве. Ако се направи тај механизам, онда ће поверење грађана у полицију да буде много веће.

Видим да говорите о иновираним концепту поступања у Сектору унутрашње контроле. Вероватно је у значајној мери иновирани у односу на оно што је било. Мене мало подсећа на неке системе које имамо у неким ефикасним полицијама на Западу, рецимо у САД или неким другим државама, али све оно што је добро мислим да треба користити и код нас.

Одредбом члана 69. мења се члан 230. и предвиђа да у циљу превенције корупције Сектор унутрашње контроле спроводи тест интегритета, анализу ризика од корупције, води евиденцију, врши контролу пријаве и промене имовног стања, што је свакако веома значајно, да се прикупљени подаци и евиденције о спољним активностима воде у складу са прописом о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова.

Видим да је тест интегритета веома добро разрађен и то подржавам. Кључно питање у томе је како ће се тај тест у пракси показати. Мислим да ће то умногоме зависити од оних који ће га спроводити, и спровођење анализе ризика од корупције и провера, пријаве и промене имовног стања.

Све су то добре ствари да би се утврдило има ли неправилности унутар система. Али мене нешто друго занима. Ја овде нисам видео детаљно разрађен систем контроле оних који контролишу Сектор унутрашње контроле. Видим да је прецизирана надлежност за вршење безбедносних провера за запослене у Сектору унутрашње контроле и Служби за безбедност и заштиту података. Морам да признам да ме тај механизам јако занима.

Дакле, Сектор унутрашње контроле у наредном периоду треба да буде изузетно битан да би се спровело ово што нам предлагете овде као предлог промене закона. Али нешто ми ту недостаје. Недостаје ми контрола у оквиру унутрашње контроле.

Ја ћу вам рећи један пример, који треба свима нама да буде упозорење. Имате човека у унутрашњој контроли. Ја као посланик, на срећу или на жалост, добијам много представки од грађана, па и од људи који раде у унутрашњој контроли. Рецимо, имате случај једног човека који је добио негативну проверу из БИА, са напоменом да је неподобан за службу у БИА. Тај исти човек, рецимо, има физички напад на шефа БИА у једној општини, поднета прекршајна пријава, заташкана, суспендован је и док је био под суспензијом добио је решење да прелази у Сектор унутрашње контроле полиције. Па онда имамо пријаву његове супруге за физичко малтретирање и много тога другог.

Мислим да овај механизам који градите мора да појача и контролу оних који ће контролисати све припаднике Министарства унутрашњих послова и да треба да искорените ове наслеђене проблеме. Без тога овај закон ће бити фаличан. Дати у руке некоме толику моћ да може да контролише све остале припаднике а да сам буде недовољно контролисан, да сам има иза себе неке негативне ствари које га компромитују да се бави тим послом, то једноставно није прихватљиво.

Очекујем да ћете у наредном периоду свакако побољшати и систем контроле људи који раде у Сектору за унутрашњу контролу, а онда ће већ бити потпуно отворен пут да се борба против корупције ефикасно спроводи у полицији, што вам од свег срца желим. То је задатак свих нас, јер само у том случају ћемо имати много ефикаснију полицију и много веће поверење грађана, а то је у условима када имамо и раслојавање друштва и велике социјалне проблеме и турбулентне периоде веома битно. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има Дијана Вукомановић.

Изволите.

ДИЈАНА ВУКОМАНОВИЋ: Захваљујем, председнице.

Надовезала бих се на излагање претходног колеге, који говори у безбедносном контексту, тако да ћу ово ограничено време које наша посланичка група има исто фокусирати на ова три закона – о азилу, о странцима, о прекограничној контроли, који у ствари треба да припреме Србију за суочавање са највећим изазовом који је тренутно у Европи, па и шире. Реч је о мигрантској кризи, такозваној.

Ми знамо да је та балканска рута, преко које су масовно прелазили мигранти, да ли избеглице да ли економски мигранти, преко територије

наше земље тренутно суспендована, али ево једно конкретно питање – да ли се овим сетом измена и допуна закона које сам тренутно поменула и који су на дневном реду заиста у довољној мери појачавају капацитети МУП-а и читавог нашег друштва у ствари, овом расправом коју ми данас водимо, да се суочимо са мигрантском кризом? Видимо да економски најјаче земље у Европи, које имају несумњиво и полицијске и друге капацитете да се суоче са мигрантском кризом, то не успевају.

Чињеница јесте, и то увек треба истицати и то је похвално, да је Србија од стране међународних организација Савета Европе и других хуманитарних организација, најрелевантнијих међународних организација, похваљена за хуманитарни и хумани приступ у менаџменту, да тако кажем, избегличке кризе.

Такође бих се позвала на искуство, на оно што сам видела заједно са мојим уваженим колегама, који смо били чланови делегације при Парламентарној скупштини ОЕБС-а, заједно са иностраним колегама ишли смо у Прешево и Бујановац, и користим ову прилику заиста да похвалим и бројне међународне хуманитарне невладине организације и владине организације које заиста улажу велике капацитете у прихват миграната, али бојим се да нисмо овим изменама и допунама закона домашили довољно далеко, до оног, или не желимо то искрено рећи грађанима Србије, што се у ствари очекује од Србије. Позивам се на конкретне сет резолуције у оквиру Парламентарне скупштине Савета Европе и оно што нас све очекује.

Дакле Србију очекује, мора се уклопити у тај систем менаџмента мигрантске кризе, све оно што је Уставом Републике Србије у ствари забрањено. То значи да они мигранти који су на територији Србије пет година имају право да гласају на локалним изборима. Затим, тражи се да земље чланице Савета Европе, а то смо ми, убрзају процедуру за додељивање азила. То се делимично и намерава овим изменама и допунама Закона о азилу. Затим да закон санкционише дискриминацију миграната. Усуђујем се рећи да у нашем друштву постоји велики степен неразумевања, мада смо ми имали наше сународнике и избеглице и интерно расељена лица са Косова и Метохије и заиста посвећујемо велики степен саосећања са избеглицама, али мислим да наш закон још увек није спреман да санкционише евентуалну дискриминацију људских права миграната.

Затим, Савет Европе, односно читава Европа од Србије очекује да се омогући тражиоцима азила да приступе тржишту рада. Ако се не варам, то је и сад већ могуће, дакле и пре завршетка процедуре азила, и да им се олакшава давање комерцијалних микрокредита. Дакле, то је све неки сет људских права који по неким међународним европским стандардима припада мигрантима.

Такође је на листи тих очекивања и то да ће мигранти имати право након тих пет година не само да гласају на локалним изборима него да се укључе и у рад политичких организација, синдиката или организација које организују мигранте. Дакле, ја се бојим да ми овим сетом закона врло споро реагујемо на изазове мигрантске кризе и да недовољно у нашем друштву, у јавности, проговарамо о ономе што се од Србије у ствари очекује.

Можда треба размислити, оно што Парламентарна скупштина Савета Европе заиста очекује и препоручује, можда нека специјална лична карта. Да би тим мигрантима знали име и презиме, људима који улазе, и да би они на тај начин имали приступ социјалним, здравственим службама, можда је то специјална лична карта.

Ја не бих била посланик опозиције да не поменем и оно што је уочено у недељу на изборима, а то је да су на два бирачка места на Звездари, конкретно бирачко место број 25 и 26, једни од носилаца изборних листа пријавили да су на та два бирачка места у Студентском дому „Крцун“ уочена и гласања миграната. Можда министар има неке податке да ли је мигрантима издавана лична карта...

Интересују нас подаци, слободно кажите не, али ви сте министар унутрашњих послова и имате приступ таквим подацима.

Ја наглашавам, барем ја лично, нисам ксенофобична, ја говорим да Србија мора да подигне капацитете. Капацитети министра, односно Министарства унутрашњих послова нису довољни. Ви врло добро знате да су и неке, да тако кажем, јединице снаге Војске Србије учествовале у контроли границе са Бугарском пре неколико месеци; за то су похваљени.

Просто вам говорим да капацитети наше државе морају да буду подигнути на највиши могући ниво, да не будемо изненађени евентуалним новим приливом миграната и да то јако озбиљно схватимо. Бојим се да оснивање комисије за азил, која ће садржавати осам чланова, једноставно води у хипертрофију бирократског апарата, који на терену неће моћи да решава проблем избеглица.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, потрошили сте време ваше посланичке групе.

Министар Стефановић.

Изволите.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Свакако да је питање миграције било кључно питање Европе од 2015. године и у смислу безбедности али, наравно, и у смислу поштовања људских права, обезбеђивања довољних капацитета, забринутости због тржишта рада, због свега онога што се дешавало и у мањим државама.

Јасно је да је западнобалканска рута била изазов не само за Републику Србију већ и за земље око нас, јер нама мигранти фактички долазе из ЕУ и то је био један специфичан процес где мигранти из Грчке преко Македоније или из Бугарске директно, пошто имају директну копнену границу са Турском, долазе из држава које имају по прописима ЕУ дужност да те мигранте пре свега прихвате на својој територији.

Ми смо имали као Србија, ја сам 2015. године имао предлог да се на територији било које од ових држава – Грчке, Македоније, па чак и Србије – уз међународну помоћ направи нека врста мобилне станице где би се издавали посебни биометријски документи за све оне који уђу на територију Европе и да би ти биометријски документи фактички помогли да ти мигранти са тим документима имају бесплатно путовање, смештај, исхрану на територији земаља кроз које пролазе до њихове финалне дестинације и у земљи где финално стигну да бисмо могли да контролишемо и због питања безбедности кретање свих и да утврђујемо ко су ти људи. Јер ја сам био лично присутан када су, видели сте вероватно то да су се сви пријављивали једним именом и презименом или сличним именом и сви су били рођени 1.1.1980. године. Чак сам имао једну ситуацију да је једна старија госпођа, рецимо знатно старија од моје мајке, написала да је рођена 1. јануара 1980. године. Ја сам рекао – дајте само мало годину штелујте, мало да је померимо, просто није реално.

Али неко их је то поучио, јер мислили су, у страху да ће бити враћени, покушавали су да прикрију свој идентитет и, наравно, онда кад узмете биометријске податке, кад узмете отиске дланова, прстију, фотографишете, дакле биометријске црте лица, онда је то, као што смо ми радили, и то први на западнобалканској рути, тада смо обезбедили да ипак имамо једну базу података о људима који пролазе кроз нашу земљу.

С друге стране, наравно, није Европа донела довољно јасне критеријуме и мерила за то. Ми данас имамо прописе за тражиоце азила, дакле они који затраже азил имају личну карту на територији наше земље и са том личном картом, дакле посебним документом, уживају одређена права док су у статусу тражиоца азила.

Лица која изразе намеру да затраже азил али га никада не затраже, јер је то био само начин да фактички уласком на нашу територију купе себи време да је напусте и 99,9% тих људи је отишло из наше земље, нису имали такав податак, нити је Европа тражила да они поседују такву исправу. Што мислим да је била грешка, јер да смо ту исправу имали 2015. године, не би могло да се деси да неко кроз мигрантски ток, а да има неку лошу намеру, доспе до било које европске државе или било које друге државе а да ми

суштински не знамо где је, где је боравио, колико дуго, са ким је остваривао контакте, јер би то и безбедносно било боље.

Што се тиче овога, могу поуздано да вам кажем да никада нико ко није држављанин Републике Србије није могао да гласа на изборима. Значи, нема шансе да се то догоди. Ја не бих да износим своје спекулације зашто мислим да су та лица помешали са неким ко је мигрант, али оно што могу да вам кажем је да смо ми забележили на овим изборима око 14.000 гласача мање него на претходним изборима, који су се одржали 2017. године, а негде око 4.000 гласача мање него на изборима 2016. године, чак и када убројите она лица која су имала право да гласају а да су тренутно расељена, на пример, са Косова и Метохије или слично.

Дакле, ми бележимо један значајан тренд пада становништва у целој земљи, и то није, нажалост, могло да мимоиђе ни Београд. Волео бих да имамо више људи који живе у нашој земљи и да нам је земља моћна, али то је следећа фаза, о томе морамо да разговарамо, наравно као друштво, како да подигнемо наталитет различитим мерама. Многе земље богатије од нас, Шведска то није успела, која је много богатија од Србије, многе земље из нашег окружења. Морамо да тражимо механизме.

Мислим да је Мађарска направила један корак напред. Разговарао сам са колегама из мађарске владе. Мислим да је вредно пажње да се разговара са колегама из Мађарске. Они су у претходних пет година остварили напредак, зауставили су пад и направили одређени раст у односу на претходни период и мислим да методе које су предузели очигледно дају неке резултате. Треба их размотрити, али то није, да кажем, ова тема.

Свакако мислим да имамо простора да унапредимо и наш систем прихвата миграната, иако је он, као што сте рекли, био прилично хуман и много бољи него у другим земљама Европске уније, по оценама Европске комисије. Ми ћемо наставити да се на такав начин односимо према мигрантима. Надам се да ће се наћи неко свеобухватније решење, јер и даље нема оног кључног одговора – а шта ћемо ако једног дана из Индије, из Пакистана, данас је то врло мали број људи, из многољудних земаља, крене стотине хиљада људи ка Европи.

Не иду они у Србију. Немају потребе грађани Србије да имају страх. Они не желе да живе у Србији, али генерално, ако пролазе кроз нашу земљу, ми морамо да будемо спремни и морамо да сагледамо као Европа, дакле као део европског континента, без обзира на то да ли смо данас чланица Европске уније или нисмо, морамо да сагледамо укупан и економски аспект и безбедносни аспект. То је свакако ствар, с обзиром на то да Немачка још није нашла решење, мислим као највећа и најмоћнија држава Европске уније, мораћемо да се потрудимо сви заједно да

пронађемо... Јер лако је оним земљама које нису на мигрантској рути, они кажу – нас то не интересује. И то је као поплава у кући, па оног на тавану у првом моменту не интересује шта се дешава у подруму, али када се темељи поквасе, онда и овог на тавану на крају заболи глава.

Тако да сви морамо данас да дамо свој допринос. Србија то ради. На нашој територији се налази око 3.600 миграната већ неко време. Ми имамо капацитете да без проблема примимо око 6.000 људи. Ти капацитети нису попуњени, ти људи у овом тренутку не желе да остану на територији наше земље, али ту је потребна и европска солидарност.

Ја знам да ми не можемо да се меримо са земљом која има између шест и седам милиона становника, не можемо да се меримо по економској снази са Немачком, која има 82-83 милиона и која има неупоредиво већу економску моћ, али свакако смо се потрудили да покажемо да, иако нисмо пуноправна чланица Европске уније већ земља у процесу придруживања, ми свој део терета преузимамо већ сад.

Хвала свима на разумевању за ово и хвала свим људима који су у овом процесу од 2015. године дали заиста велики допринос, наравно колегама из Министарства, и Граничној полицији, и момцима и девојкама из Криминалистичко-полицијске академије који су радили као волонтери, и Жандармерији и редовним јединицама полиције; сви су стварно дали озбиљан допринос да то грађани Србије што мање осете као безбедносни изазов.

ПРЕДСЕДНИК: Душица Стојковић има реч.

Изволите.

ДУШИЦА СТОЈКОВИЋ: Захваљујем.

Поштована председнице госпођо Гојковић, уважени министре са сарадницима, драге колеге народни посланици, поштовани грађани Србије, ја нећу говорити данас о нападима фатаморгане на београдским изборима и о превиђању да ли су били мигранти или бирачи, као што је моја претходна колегиница изнела у свом излагању. Рећи ћу, значи реч је о фатаморгани, нису били никакви мигранти на београдским изборима. Грађани наше престонице, Београда, дали су подршку политици СНС-а на овим изборима и молим вас да прихватите то као резултат.

Осврнућу се сада на дневни ред и на предложена законска решења. На самом почетку желим да кажем да је током експанзије мигрантске кризе у Србији прошло више од милион миграната. Огромним ангажовањем Владе Републике Србије, пре свих МУП-а, на територији наше земље очувана је како безбедност самих грађана Републике Србије тако и безбедност миграната. Учињени су заиста максимални напори да наши грађани у Републици Србији не осете никакав терет ове мигрантске кризе.

Србија је показала да заиста има и адекватан одговор и ефикасну реакцију на мигрантску кризу. Показали смо хумани однос који имамо према мигрантима који су боравили на нашој територији. За све то смо заиста добили похвале од релевантних међународних институција, и од Савета Европе, и од ОЕБС-а, и од УНХЦР-а и од органа ЕУ.

У циљу ефикаснијег спречавања ирегуларних миграција и кријумчарења људи преко територије Републике Србије, подсећам вас, Влада Републике Србије је средином 2016. године усвојила одлуку о образовању заједничких полицијских и војних снага за извршавање заједничких задатака у сузбијању ирегуларних миграција и кријумчарења људи. Тесном сарадњом наших војних и полицијских снага са снагама Републике Македоније и Републике Бугарске ми смо заиста показали феноменалне резултате у борби против кријумчарења људи. Статистика ових резултата говори да је МУП, када је реч о борби против кријумчарења људи, обавио посао који је за сваку похвалу, где је у сарадњи са тужилаштвом регистровано више од 1.500 кривичних дела од стране близу 2.000 лица, против којих је поднето више од 1.400 кривичних пријава.

Усвајање сета ових полицијских закона, односно ових закона који су у надлежности МУП-а, које је поднела Влада Републике Србије, ми заправо желимо да направимо један искорак у подизању стандарда који су досада важили у Републици Србији и када говоримо о закону о азилу, и о закону о странцима, и о закону о ДНК регистрима и о безбедности и саобраћају на путевима, ЈМБГ и граничној контроли.

Поред наших обавеза – подсећам вас, реч је о обавезама у приступању Србије ЕУ и реализацији и спровођењу Акционог плана за Поглавље 24, које се односи на миграције – важно је да ове стандарде уводимо због наших грађана, због нас самих. Овим сетом закона ми заправо желимо да повећамо ефикасност полиције, да штитимо пре свега интересе грађана Републике Србије, да смањимо све оне баријере и све оне терете кроз увођење нових института у наш правни систем, али морамо водити рачуна и о заштити безбедности података о личности, пре свега када говоримо о подацима о личности који се односе на странце.

Србија није никакво изоловано острво у Европи и без интензивне међународне полицијске сарадње, пре свега мислим на сарадњу са Интерполом, Европолом, ФБИ али и свим полицијама у окружењу, дакле без интензивне међународне полицијске сарадње, размене информација на свакодневном нивоу, боље комуникације, нема ни добро обављених послова, а пре свега мислим на оне послове који се односе на заштиту интереса Републике Србије и на безбедност наших грађана.

Ја ћу данас говорити у свом даљем излагању о Предлогу закона о странцима, који је Влада Републике Србије упутила Народној скупштини још 1. децембра прошле године.

На самом почетку желим да говорим о томе који су разлози за предлагање новог закона о странцима. Подсетићу све своје колеге народне посланике да су стари закон о странцима и важећа подзаконска акта усвојени још давне 2008. године, да они од тада нису мењани, да они више не иду укорак с временом и да су уочени током примене старих законских решења одређени недостаци, одређене непрецизности и да је управо то све довело до неопходности и потребе за доношењем једног новог закона о странцима како би све ове мањкавости биле отклоњене.

Сама мигрантска криза, подсетићу вас, у многим земљама ЕУ показала је да су и њихове старе регулативе лоше и да је потребно њихово законодавство ускладити са новонасталим приликама. Потребно је изнаћи нове одговоре на појачане миграционе таласе у Европи.

Држава Србија је усвојила мере ради усаглашавања националног законодавства у области регуларних и ирегуларних миграција са прописима ЕУ. Србија је, подсећам вас, у Поглављу 24, у области правде, слободе и безбедности, учинила велики напредак, о чему сведоче како институције ЕУ кроз редовна извештавања о спровођењу акционих планова за поглавља 23 и 24, тако и један важан партнер на путу ка европским интеграцијама, а то је Национални конвент, који чини више од 600 струковних невладиних организација у Србији.

Такође, дефинисане су области овим новим законом које су представљале неприхватљив ризик по безбедност Републике Србије у случају уласка и боравка странаца, као и околности у којима се активирају сви расположиви државни механизми како би се Република Србија заштитила од сценарија који су погодили многе земље ЕУ. Подсетићу вас на катастрофалне податке. У периоду од годину дана, од јула 2016. до августа 2017. године, десет великих престоница, десет великих градова било је погођено терористичким нападима, у којима је убијено више од 150 људи. Значи, велики европски градови нису остали имуни на терористичке нападе, попут Лондона, Барселоне, Париза, Манчестера, Берлина, Нице и Стокхолма.

Предложеним законским решењем начињен је и корак ка заштити људских права, појачана је правна сигурност, процедуре су учињене транспарентним и јасним, чиме су отклоњене правне празнине и правни недостаци старог закона о странцима који су се односили на примену права, дужности и обавезе странаца током боравка на нашој територији.

Законом су дефинисани и нови појмови, нови институти који се први пут појављују у новом законском тексту. Реч је о појмовима као што су земља порекла, уобичајено боравиште, разлози заштите безбедности Републике Србије, незаконит боравак, враћање странаца, адреса становања и многи други.

Први пут се у овај нови предлог закона о странцима уводи рад Безбедносно-информативне агенције. Реч је о државном органу у чијој надлежности је заштита безбедности Републике Србије који врши безбедносну проверу странаца. Као неко ко долази из Београда, из престонице коју сваког дана посети велики број туриста, велики број страних научних радника, студената, волонтера, сезонских радника који траже посао у нашим домаћим компанијама, важно ми је да се осећамо безбедно у нашем дворишту, у нашем граду, у нашој земљи. Важно је да знамо као грађани да се неко брине о нама, да неко штити нашу децу, да се брине о нашој имовини.

Поред тога што овај нови предлог закона о странцима заправо представља инкорпорацију директива ЕУ, у овај предлог закона ушла је и Уредба о визном коду ЕУ. Уведени су нови институти који нису били прописани законом о странцима а који се односе на проверу услова за издавање визе странцу и процену ризика. Прописане су јасне процедуре и радње сва три органа – Министарства спољних послова, МУП и БИА. И нема доброг резултата, нема доброг успеха без тесне сарадње управо ова три органа у Републици Србији, и када је реч о издавању виза и када је реч о враћању странаца и многим другим активностима.

Важна је сарадња ова три органа и када су у питању захтеви издавања виза лицима која долазе из миграционо високоризичних подручја. Влада Републике Србије узела је обавезу на себе да у наредном периоду представи листу земаља са миграционо високоризичних подручја.

Одлука о одбијању захтева за издавање виза доставља се на прописаном обрасцу, то је исто новина у овом новом предлогу закона о странцима, наводе се разлози за негативан одговор, као и поука о правном леку. Такође, нови институт који је инкорпориран у овај законски предлог је и директива о спајању породице, и то одобравање привременог боравка члана уже породице странца којем је одобрена заштита у складу са одредбама Закона о азилу. Такође, можемо одобрити и привремени боравак у случајевима хуманитарних разлога, укључујући и одобрење привременог боравка странцима који су били умешани у акције за омогућавање ирегуларних миграција, било да сарађују са нашим надлежним органима било да се у поступцима појављују као оштећени или сведоци. Такође, у

члану 62. новог предлога закона о странцима стоји и решење које се односи на одобравање привременог боравка жртвама трговине људима.

Током поступка враћања странаца, важно је да напоменем, реч је о поступцима веома угрожених лица. Морамо у сваком тренутку да сагледамо њихово породично и здравствено стање и да се заиста понашамо у најбољем интересу, као једна одговорна држава која брине и о странцима на својој територији. Нарочито морамо да водимо рачуна о малолетним страним лицима.

Желим да кажем и следеће, приступање Србије ЕУ није никакав виртуелни пројекат. То је пројекат читавог друштва. Неке лекције у том процесу морамо савладати. То је заправо процес једног константног усавршавања, константног учења. Морамо наше правне регулативе да хармонизујемо са процесима ЕУ, али исто тако морамо као држава да освојимо неке нове слободе и права која досада нисмо имали, како за наше грађане тако и за странце који бораве на нашој територији.

Нови закон дефинише сам институт и појам странца, као и то шта странац није. Важно је да дефинишемо простор деловања надлежних органа у Републици Србији, затим права, обавезе и дужности странаца током боравка, рада, студирања или пропутовања кроз нашу земљу како бисмо као друштво били сигурнији и безбеднији.

Током израде овог законског предлога, пре него што је ушао у Народну скупштину Републике Србије, одржане су четири јавне расправе. Сва релевантна струковна удружења, надлежне институције и надлежна министарства су укључена у предлагање овог законског решења, и Привредна комора, и Адвокатска канцеларија, и Савет страних инвеститора, стране банке и велики део њихових коментара и предлога је постао саставни део предлога закона о којем данас расправљамо.

Надам се да ћете бити отворени према амандманима које су народни посланици поднели у овом претходном периоду и да ћемо имати у току расправе у појединостима једну добру расправу. Сигурна сам да као потпредседник Владе господин Стефановић неће стати са започетим реформама у српској полицији и да ће у наредном периоду развијати све оне добре сервисе за корист грађана Србије, као што су „Бебо, добро дошла на свет“, као што је увођење видео-надзора у основним школама, као што је даља реформа е-управе и онлајн прибављање личних докумената, али и све оне реформе српске полиције које се тичу професионализације полицијских службеника, каријерног напредовања, набавке нове опреме, нових униформи за српске полицајце, да српски полицајац буде достојан свог посла који часно обавља.

Долазим из Раковице и са поносом могу да кажем да је Раковица једна од београдских општина у којој је уведен видео-надзор у свим основним школама. Видео-надзор је повезан са Полицијском станицом у Раковици.

Искористила бих ову прилику, министре, да вам пренесем позитивне коментаре, како директора основних школа тако наставника, родитеља, ученика у свим основним школама на територији моје општине. Заиста се основци осећају безбедније, смањена је стопа вршњачког насиља, безбеднији су наши основци, смањен је ризик који је постојао код криминалних радњи у школама и школским двориштима у Раковици и на томе вам се захваљујем.

Такође знам да сте сами лично велике напоре учинили да би овај систем заживео у београдским општинама и да је, поред Раковице, систем заживео и у општинама Младеновац и Вождовац. Заиста доста очекујемо и од имплементације друге фазе пројекта који носи назив „Сејф сити“ како бисмо се као грађани осећали безбедно. Важно је да починиоци кривичних дела буду брже и ефикасније приведени правди.

На крају, искористила бих прилику да се захвалим свим Београђанима који су својим гласом дали подршку наставку политике коју води Александар Вучић и СНС и да вама лично као председнику Градског одбора СНС честитам на једном феноменалном, историјском резултату. Београђани су препознали наше резултате рада у Градској управи и у свим нашим београдским општинама. Они су препознали резултате рада, а не политику мржње коју су водиле поједине опозиционе партије и то им је био једини програм у овој политичкој кампањи.

Београд је огледало Србије и без стабилности, без резултата које смо остварили на овим изборима... То све заиста има далекосежне последице како на међународном тако и на унутрашњем плану. Потребна нам је стабилност у нашој престоници, у нашој земљи.

Оставићемо по страни све оне прљаве кампање које су против кандидата за наше градске одборнике вођене у претходном периоду, и у медијима и на друштвеним мрежама, све оне махинације које опозицији треба да служе на част. Наставићемо са бригом о нашим суграђанима, наставићемо са свим оним dobrим стварима које смо у претходне четири године урадили за Београђане. О нама сведоче резултати који се огледају у изграђеним километрима путева, у изграђеним километрима водоводне и канализационе мреже, а подсећам да у 21. веку један Београд нема канализациону мрежу у свим општинама. Наши резултати говоре о томе колико заиста волимо Београд и те резултате су управо подржали Београђани на овим изборима.

На самом крају бих искористила прилику да све своје колеге народне посланике, без обзира на то да ли долазе из позиције или опозиције, позовем да подрже ова заиста одлична законска решења. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Хвала.

Реч има народна посланица Ана Стевановић.

Не желите реч. Хвала.

Реч има народна посланица Соња Влаховић.

Изволите, колегинице Влаховић.

СОЊА ВЛАХОВИЋ: Хвала, поштовани председавајући.

Уважени министри са сарадницима, колеге и колегинице, слушали смо јуче и данас њихове дискусије и у сваком говору посланика опозиције је критика и сугестија на хитан поступак.

Све посланице и посланици знају да су ово закони који су већ дуже време у процедури. Сви смо имали довољно времена да их прочитамо, да се припремимо и да данас дискутујемо о њима. Сугестије и критике су биле присутне да ли из навике или из потребе да се и у нечему што је добро, квалитетно, темељно, транспарентно, критикује нешто, па макар то био жал за више времена за дискусију.

Част ми је да данас говорим о овим законима, законима који имају за циљ повећање ефикасности полиције а који су предложени првенствено због грађана Србије и њиховог бољег живота, наравно и због странаца који ће боравити на територији наше земље, затим и због испуњавања одређених критеријума зарад приступања ЕУ, сету закона који имају за циљ спречавање свих облика криминала, трговине људима, смањење административних терета и јасније, транспарентније, темељније говоре о борби против тероризма, заштити личних података грађана, људских права и слобода свих грађана Републике Србије, посебно о азилу странаца, контроли државне границе, успостављању националног ДНК регистра и безбедности саобраћаја на путевима.

Поштовани министри Стефановићу, моја колегиница Александра Томић и ја смо поднеле десет амандмана на закон о странцима – то је у оквиру економског развоја наше Републике Србије и имплементације Агенде 2030 – али ја дугујем својим колегама из опозиције извињење. Као што сте схватили и чули ових дана критику и њихово мишљење да ми посланици владајуће коалиције, позиције, у ствари немамо право да подносимо амандмане, упућујем извињење нашим колегама из опозиције, јер то само говори о томе колико они знају и пружају и говоре о демократији.

Наравно да ћу у дану за гласање подржати овај сет закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Балша Божовић.
Није присутан.

Изволите, колега Марковићу.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри, поштовани представници Министарства, даме и господо народни посланици, па пре свега желим да кажем да ћу бити врло кратак у овој расправи да не бих долазио у ситуацију да понављам оно што је овлашћена представница СНС- јуче у свом излагању и нагласила, као и много мојих колега који су данас врло стручно и темељно говорили о овим предлозима закона.

Дакле пре свега желим да кажем да пружам снажну подршку целом сету предлога закона, закона који спадају у делокруг рада МУП-а, да не читам који су то закони, али бих искористио прилику да се осврнем на укупно стање, рекао бих, у Сектору унутрашњих послова, укупно стање у полицији и на све оне податке који више него јасно показују да из месеца у месец, из године у годину остварујемо видан напредак у области борбе против корупције и криминала, као и по питању сузбијања свих врста кривичних дела.

Господине Стефановићу, ја се вама обраћам као народни посланик али вам се обраћам и као члан Одбора за одбрану и унутрашње послове Народне скупштине, а налазим за сходно да то учиним јер сам сведок колико посвећено и исцрпно пружате, односно учествујете у пружању информација о раду Министарства унутрашњих послова и да редовно лично долазите на све седнице Одбора Народне скупштине и да сатима образлажете извештаје и информације али и дајете одговоре на сва питања која долазе од чланова Одбора, врло често политички мотивисана питања, а неретко и потпуно злонамерна питања.

Зашто ово наглашавам? Зато што не постоји нико ко може одговорно да тврди да данас стање у Сектору унутрашњих послова, да данас стање у полицији није стабилно, уређено, можда и најбоље у последњих неколико деценија. Упркос свему томе, ми смо јуче и данас чули овде разне којештарије.

Ми смо и јуче и данас овде слушали разне бесмислице, потпуно бесмислене оптужбе, најразличитије. Али најсмешније ми је то, јуче, 7. марта, док је изашла вест да је у току подела нових комплекта униформи припадницима унутрашњих послова – после дуго времена неко је обезбедио да припадници интервентне јединице добију нове униформе, а подсетићу вас да су раније обављали своју делатност у поцепаним униформама, док су неки други вршили власт и били одговорни за то – јуче, док је Министарство обезбедило припадницима интервентне полиције нове

униформе, овде смо у то време управо слушали такве бесмислене оптужбе. И то показује одговорност оних који су те оптужбе износили.

Подсетићу само да је више од 500 нових полицајаца примљено у радни однос током прошле године. Више од 500 младих људи који су се школовали за тај посао и добили посао у струци, људи који су раније морали да се сналазе за посао, који су били принуђени да раде по кафићима, коцкарницама, кладионицама, бензинским пумпама и било где, небитно је сада, није срамота радити, али они су данас, захваљујући напорном раду МУП-а, добили прилику да се докажу на послу за који су се и школовали.

Подсетићу само да је у прошлој години извршена набавка више од 700 возила за припаднике МУП-а. Ако упоредимо у каквим техничким условима и у каквом стању су била возила годинама уназад, видећете колико је то велики напредак.

Да не бих дужио, и због времена које је преостало за моје колеге из Посланичке групе СНС, ја ћу завршити са својим излагањем.

Из свега што сам навео сасвим је јасно да је Србија данас далеко безбеднија земља него што је то била, да је стање у српској полицији и у читавом безбедносном сектору и у сектору унутрашњих послова на далеко вишем нивоу него што је то било у последњих неколико деценија.

Из свих ових разлога желим да вас позовем да подржимо ове предлоге закона. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Марковићу.

Поштовани народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ст. 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна скупштина данас радити и после 18 часова, због потребе да Народна скупштина што пре донесе акте из дневног реда ове седнице.

Поштовани народни посланици, у складу са чланом 87. став 1. Пословника Народне скупштине, сада одређујем паузу у трајању од једног часа. Настављамо са радом у 15.00 часова. Хвала.

(После паузе – 15.10)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Даме и господо посланици, настављамо са данашњим радом.

Реч има народни посланик Петар Јојић.

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Даме и господо народни посланици, господине министре и сарадници, оно што прво желим рећи, то је да је СРС против американизације српског законодавства.

Према предложеном закону о полицији у члану 70. предвидели сте тест интегритета. Слажем се да припадници унутрашњих послова и

полиције треба да чувају свој интегритет, од позорника до министра, јер је интегритет као невиност, само се једном губи. Веома је важно да се и у служби органа унутрашњих послова води рачуна о интегритету.

Што се тиче полицијских послова, СРС сматра да је дошло до измена у већем делу овог Закона о полицији који је донет 2016. године. Велике су интервенције, али закони се мењају и допуњују само у оном случају ако дође у друштву до промењених околности. Не знам колико је у друштву дошло до промењених околности од 2016. до 2018. године, али ако су те околности према вашим виђењима и сазнањима такве да је нужно мењати или допуњавати одређени закон, онда сте ви у праву и онда треба мењати, али ни у ком случају не задирати у ширину, јер интервенције у закону не могу да буду велике када је у питању измена и допуна. И ако је измена и допуна, она мора бити логична, кратка, јасна и сажета.

Послови које обављају припадници полиције су веома часни, одговорни и опасни, јер је то служба која је изложена бројним опасностима. Имајући у виду историјску прошлост Србије од 90-их година па до данашњег дана, српска полиција је имала велики значај у одбрани националних интереса. Међутим, био је велики проблем што је дошло до петооктобарске револуције, након чега је дошло до поремећаја у функционисању органа унутрашњих послова. На дужности у органима унутрашњих послова долазили су људи без довољне провере; друго, људи који нису наклоњени Републици Србији, људи који нису водили рачуна о безбедности у довољној мери, због чега је и долазило до бројних проблема у Републици Србији.

Приликом заснивања радног односа у полицији морају да се врше детаљне провере, поготово мора се водити рачуна ко ће доћи на које радно место. За генерала полиције мора да дође човек из оперативе, дакле од позорника до вође сектора, до помоћника командира, до командира, до инспектора, до вишег инспектора, вишег инспектора прве класе итд. до генерала. Дакле, човек мора доћи из оперативе.

У овом тренутку из оперативе је дошао генерал полиције Ребић. У сваком случају, када дође неко из оперативе, боље је него да буде постављен неко по политичкој линији. Министар је политичка личност, али генерал полиције, начелници управа морају бити оперативци, и командири полицијских станица. Према томе, те послове и све те степеннице морају да се прођу.

Провера мора да обухвати не само кад се бира. Оно што је јако важно јесте да проверу треба вршити и после одласка са челних функција, јер имате у пракси такву ситуацију да се од 2000. године до данашњих дана на функције безбедности, па и у БИА, доводе људи и постављају из

политичких странака, и долазе на одговорне дужности у јавној безбедности, тј. полицији.

Сада се поставља питање да ли је за њих вршена оперативно-безбедносна процена или није. Ако јесте, за кога је од тих челника било јавне, било бивше државне безбедности, а сада БИА, вршена провера. Оно што је јако важно, на шта ћу да вам скренем пажњу, господо, када оде са функције, у чију је функцију отишао да ради, код кога је отишао да ради и за чије интересе ради. Да ли је било случајева да су неки бивши припадници безбедносних снага били локатори хватања Ратка Младића и да ли је неко платио грдне милионе да се лоцира, да се ухапси и да се преда Хашком трибуналу? То је оно о чему сматрамо да се мора водити рачуна.

Бројни су послови и задаци које служба унутрашњих послова обавља у интересу заштите безбедности грађана и њихове имовине. Нова овлашћења по Закону о кривичном поступку и нова овлашћења која се односе на Закон о заштити од насиља у породици додатно проширују послове и задатке органа унутрашњих послова, тј. наше полиције.

Према одредбама члана 256, 257, 258. Законика о кривичном поступку бројни су задаци сада стављени пред органе унутрашњих послова, тј. пред нашу полицију, јер јавни тужилац преноси одређена овлашћења, мада је и Законик о кривичном поступку предвидео које предистражне радње припадници полиције могу сами предузимати а које предистражне радње, или чак истражне радње, може да предузима и полиција по налогу јавног тужиоца. Оно што је примећено у пракси тренутно, јавни тужилац ређе излази на увиђаје, ређе иде на саслушања у полицијским станицама и управама; то препушта да обављају припадници полиције.

Оно што је битно јесте да се по новом Законик о кривичном поступку од 2001. године, саслушања у полицији и рад полиције обавља уз присуство бранилаца, тј. у присуству адвоката.

Нови закон, који је примењен 2017. године а који се односи на насиље у породици, такође је дао велика задужења припадницима полиције, који су од примене тога закона па до данашњег дана близу 10.000 мера изrekli, хитних мера према насилницима у породици. То је огроман посао који се сада сваљује. Дакле, из Законика о кривичном поступку, као што сам рекао, из члана 256, 257, 258. прелази у надлежност полиције. Полиција се задужује, али шта можете, тужилац више воли да седи код куће у топлом стану а да не одлази на увиђај где долази до саобраћајних незгода, где долази до разбојништва, где долази до пљачки, убистава итд.

Дакле, полиција преузима огроман број послова и задатака када је у питању криминалитет, а осим тога полиција има велику одговорност и има велике обавезе када је у питању одржавање јавног реда и мира.

Оно што је добро, што је предвиђено сада у овоме закону јесте то да се морају снимати аудио и видео скупови који су високога ризика. Сада је велики проблем доказивати у поступку који се води против генерала полиције пред Тужилаштвом у Београду, у вези оног случаја са америчком амбасадом.

Сада се поставља питање по ком основу ти људи треба да одговарају, ко врши утицај, је ли ту политизација правосуђа или није и да ли је могуће да се једном одупремо страном фактору да више не може да одређује ко ће коме овде судити, ко ће коме одређивати притворе итд.

Дакле, поставља се сада питање поводом тог догађаја који је био 2008. године, на оном митингу. Молим вас, како је могуће да не буде снимљен цео ток тога догађаја и ко је за то одговоран и ко је знао и ко није знао и да ли су ти људи уопште криви, то је сада велики знак питања. То је сада дискутабилно питање. По мени нису криви, јер ко се могао супротставити руљи од 10.000 људи.

Због тога је сада, господо из Министарства, нужно, када су такве ситуације у држави где се организују скупови високога ризика, мора се направити детаљан план обезбеђења. Мора се формирати штаб. У штабу мора да се зна ко одговара, на чијој територији се обавља митинг високог ризика или јавни скуп и ко је тај у ланцу командовања, које су јединице укључене, када је укључена жандармерија, када су полицијске станице итд.

Према томе, полиција има велике задатке и послове, али у склопу тога, када говоримо о полицији, морате, господо из Министарства, господине министре Стефановићу, позовите министра финансија када су највеће зиме и лапавица и снег нека са вама прође у патролу пет-шест ноћи Србијом па да види како је позорнику који носи поцепане опанке, тј. ципеле и чизме, који нема униформу и чија је плата 30-40 хиљада. Ви морате да подигнете полицију на виши ниво у погледу материјалног, опреме, а оно што је и раније речно, чак и људе обезбедити становима. Никад статус полиције није био гори него што је сада, са аспекта материјално-финансијског. Случајем околности био сам припадник полиције деценијама, неколико деценија, и знам да сам добијао униформу, по три-четири униформе сваке друге године, а нама сада полиција добија униформе на пет година, које су поцепане.

Добро је ово што сте сада предвидели, доношење правилника о изгледу. Ја сам се борио раније, када ми дођу милиционери у оне време, коса до рамена, он сав од бурека прљав, неуредан, али сам зато позивао на смотру и њихове супруге да виде своје момке како су их послале у службу. Дакле нема онога што се тиче минђушара, што се тиче оних коса до рамена,

али молим вас, то је све предуслов. Морате обезбедити предуслове, а то је материјално-финансијска подршка полицији.

Друго, када је у питању саобраћајна полиција, више полицајаца мора бити на улици. Где су полицајци? Ми онда имамо мањак полиције, саобраћајне. Када год је шпиц у саобраћају, не могу људи доћи по три сата својој кући са посла када се враћају. Где је полиција да помаже на раскрсницама? Друго, у моје време нисам дао да видим кола пред кафаном, полицијска. Додуше, у оно време биле су „фиће“ па је могао неко да сакрије. Сада имате, хвала богу, полиција је добила нове аутомобиле, и то је добро али није довољно, још треба полицији аутомобила.

Али има нешто што морате да схватите. Када је у питању Закон о безбедности саобраћаја, молићу вас, ово није измена и допуна закона. Ово је нов закон. Интервенције су у 251 члану. Молим вас, то су интервенције које апсолутно нису прихватљиве. Ово не може нико да разуме. За две године овај закон, на оволико страница, неће моћи да разумеју ни полицајци, ни судије које буду ово примењивале. Ово је практично, господо, нов закон, а када се ради израда новог закона или предлог новог закона, господо, морате да ангажујете врсне стручњаке и искусне припаднике полиције који ће у сваком случају предложити Народној скупштини одговарајући, кратак и јасан закон.

Оволико материјала више личи на неко научно дело. Не могу га сврстати у научно дело, али у сваком случају не могу да прихватим да је ово предлог измена и допуна. Имате, господо из Министарства – како је могуће да измене и допуне једног члана буду на пет страница? Кажите ко је тај који је пред Народну скупштину изашао да мења један члан на пет страница. Тога нема. Био сам иницијатор у припреми бројних закона, али ово нисмо могли дозволити.

Према томе, даме и господо, мора се овде водити рачуна о интегритету полиције. Полицију морате више платити ако желите да полиција чува ову државу.

Господине министре, имам за вас једно питање. Кажите ми, молим вас – колико се функционера или личности обезбеђује у Републици Србији? Колико је припадника полиције ангажовано на обезбеђењу? Да ли свака цуца данас тражи обезбеђење? Да ли Чедомир Јовановић има обезбеђење? Ако га има, по ком основу? Колико година га већ има било који функционер који је био раније? Зашто то дозвољавате? Ту се расипају, пре свега, огромна материјална средства. Видите, ако се неком чиновнику, или неком службенику или неком бившем челнику који је отишао са функције сада даје обезбеђење, колико то кошта? Да ли то контролише министар финансија? Мора да се контролише.

(Председавајући: Приводите крају, колега Јојићу.)

Рекао бих вам још нешто у погледу повећања ових мандатних казни. Непримерено је неке казне повећавати 100%, са пет хиљада на десет. Мења се само нешто што су промењене околности. А шта се променило, које су се то околности промениле у односу на закон који је донесен 2016. године и сада? То су превисоке казне. Борите се и немојте да падате под утицај министра финансија, да се само пуни буџет, него да казне буду примерене. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар, др Небојша Стефановић.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Доста ствари које сте рекли ми смо заиста применили, и кроз овај закон и кроз оперативне процедуре у Министарству. Данас је, осим на политичке функције у Министарству, дакле у кабинету и на она места која су предвиђена за избор од стране министра, али не у полицији, дакле у неполицијском делу могуће довести некога ко је политички функционер. У редове полиције, због закона који предвиђа каријерно напредовање, начина конкурсног примања у редове полиције, данас више не можете да поставите некога са улице или неког ко је другог занимања. И, по каријерном напредовању, свако ко се запосли мора да почне од прве лествице. Дакле мора да се пење, као што сте ви рекли, мора да постане прво вођа смене, шеф сектора, помоћник начелника, заменик, начелник, па онда да се пење лествицама више.

Што се тиче опреме, добро је што сада више немамо полицајце који иду поцепани. Имају сви нове униформе. Ми смо и сада набавили комплетну униформу за интервентне јединице полиције, то је негде око, грубо речено, четири и по хиљаде људи, комплетну жандармерију, комплетан САЈ, саобраћајну полицију, граничну полицију. Наравно, пошто су ове униформе које смо набављали у претходне две године и даље у ресурсу, ми процењујемо и са Дирекцијом полиције договорили смо начин да фактички никад више не дођемо у ситуацију да се оне поцепају па онда размишљамо о занављању.

Има ту више модела. Наша добра сарадња је са компанијом „Јумко“ као државном, домаћом компанијом која шије и за војску и досада се квалитет тих униформи показао као одговарајући. Постоје, наравно, посебне квалитативне комисије и у Министарству и у Дирекцији, које сагледавају све, као и за обућу, наравно, и трудимо се да припадницима полиције обезбедимо довољно квалитетне униформе које их штите од свих временских услова.

Да ли је још увек идеално? Није. Трудимо се, наравно поштујући тендерску процедуру, да увек изаберемо све оне који су најповољнији, али и да поштујемо квалитет, јер мени је важно да људи носе ципеле које не

пропуштају воду и које ће им послужити. Боље да купимо добре ципеле које ће користити више година него да сваке две године имамо проблем са њима.

Што се тиче плата, плата позорника данас је, без минулог рада, негде око 49.000 динара. Дакле то је минимална плата позорника и то је данас већ пристојна плата. Не кажем да је то све дивно, не кажем да та плата не би могла да буде и већа, али је 49.000 динара без минулог рада, тако да суштински та плата дође негде око 50.000 динара најмање месечно за сваког припадника који ради као позорник, као полицајац.

Што се тиче штићених личности, са тим проблемом сам се и сам суочио кад сам постао министар унутрашњих послова, бар у оном делу колико је било сагледавање финансијских ефеката тога. Процену да ли је неко штићена личност доноси службе, дакле и Дирекција полиције али и друге службе безбедности, које на захтев или Дирекције полиције, или Криминалистичке полиције, или тужилаштва, или надлежног државног органа доноси безбедносну процену, сагледавају све нивое угрожености. Ми генерално не причамо, то је наша политика и пракса и наставићемо тако, о појединачним личностима, да ли су тренутно штићене личности или нису и колике су мере обезбеђења јер сматрамо да бисмо тиме потенцијално угрозили њихову безбедност. Некада смо неким људима укинули обезбеђење а да нико није сазнао да смо га укинули јер не желимо да то оглашавамо у новинама – е, укинули смо му обезбеђење, супер. Ако је неко и одустао па би сад могао да се сети да неком угрози безбедност, то неће онда чинити.

Слажем се да је било случајева код којих смо укинули обезбеђење, директор полиције и ја. Нешто сам могао и ја, својом одлуком, по закону, нешто је директор полиције, на основу процена, наравно. Укинули смо обезбеђење за неке људе који су имали формално обезбеђење које им је уведено, рецимо, пре 15 година, 10, 12 или 14. Имали су обезбеђење због неких безбедносних сметњи тада. Процена је урађена, службе безбедности су рекле да нема више угрожавања њихове безбедности – нема потребе да имају обезбеђење.

У Србији постоји та фама о статусном симболу и обезбеђењу. Наравно, постоји и интерес некога ко има обезбеђење, има и аутомобил Министарства унутрашњих послова, има и неког ко га вози, користи државно гориво. Наравно да врло одговорно морамо да се односимо према томе и баш смо се трудили да рестриктивно распоређујемо обезбеђење, пре свега јер хоћемо да те људе држимо на местима где су нам потребни у полицији, али да, наравно, рационално у складу са законом планирамо и распоређујемо људе који се баве овим послом. Не да некоме буду модни

деталј, већ да буду тамо где су стварно те личности угрожене и где постоји ризик да им се нешто догоди, јер посао наше земље је да обезбеди свима сигурност, без обзира на то ко су ти људи.

Што се тиче ових казни, размишљали смо о томе, поготово око Закона о безбедности саобраћаја. Наравно да нам је један од елемената о ком размишљамо и економски елемент, односно платежна моћ грађана, али врло је једноставно, ништа вас не кошта да вежете појас. Онда је нула казна. Нема потребе да се плати ни динара. Возите по ограничењу, вежете појас, не пијете алкохол, држите се закона – нема смрти, нема погибија.

Ми смо овде у холу Скупштине, надам се да сте имали прилике да видите, направили једну малу изложбу слика, ужасних фотографија, које су током година начињене. Наравно, заштитили смо све податке који могу довести до откривања података о личности. Неодговорна вожња може довести до таквих последица – смрскани аутомобили и изгубљени животи.

Дакле, трудили смо се да истакнемо и нагласимо кажњавање оних појава које највише доводе до губитка живота. Нажалост, невезивање појаса, колико год деловало банално, ужасно утиче на то. Ужасно. Брзина, алкохол, појас – три ствари које су невероватно комплексне, а делују тако просто. Кроз Закон о прекршајима имамо одредбу која омогућава да, ако се казна плати у року од осам дана, плаћа се у једној половини њеног износа.

Трудили смо се да укажемо људима колико је важно, да треба да везују појас не зато што ће платити пет хиљада или десет хиљада динара, него треба да вежу појас и себи и свом детету и свима који се возе у возилу да би остали живи. Није то увек до вас. Ви возите одговорно, возите у складу са законом, има неко ко то не чини, прође кроз црвено, удари вас и ви, уместо да се задржите, пролетите кроз стакло, изгубите живот; а да сте везали појас, можда би та последица била далеко блажа. Онда смо хтели мало да скренемо пажњу људима.

Ви се сећате када је ова мера први пут уведена, није први пут, али када је пре неколико година било оштрије кажњавање везано за везивање појаса, цела Србија се везивала. Казна иде 5.000 динара, сви везују појас, и то је дало ефекте. Међутим, онда су људи полако престајали, миц по миц, опет смо дошли до нивоа да мали број људи везује сигурносни појас и тиме се погоршала статистика. Када смо анализирали узроке смртности и повређивања људи, један од значајних узрока био је невезивање сигурносног појаса, тако да смо се одлучили да, без обзира на то што мени сигурно неће популарност скочити због те мере, повучемо овај потез да бисмо покушали да спасемо што више живота.

Надам се да ћемо, када будемо сагледавали, и слажем се са посланицима који су јуче у дискусији истакли да је потребно да с времена

на време сагледавамо ефекте закона који доносимо, њихове резултате... Када будемо сагледавали ефекте овог, моћи ћемо да изађемо пред вас, надам се можда већ за годину дана, са анализом, да ли на Одбору или у пленуму, шта је ова мера донела и да ли смо спасили више живота.

Ако се то тако испостави, онда, наравно, треба даље да радимо. Ми то радимо кроз школе и едукацијом. Треба да сагледамо како другим начинима да превентивно делујемо, односно да едукујемо од деце до њихових родитеља да тај појас није баук, да то није ништа страшно, да се везује и на предњем и на задњем седишту, али да може да спасе живот, као што смо, наравно, предвидели седиште или подметаче за децу, у зависности од њиховог узраста и висине.

Ми већ имамо нове генерације тих најмлађих који више неће да се возе ако им појасеви нису везани. Они већ знају да је то нешто важно за њих. Можда данас не сагледавају у пуном капацитету зашто је то тако, али знају да је то стандардна процедура – уђу, седну, вежу се. Када нам то буде аутоматизам свима, верујем да ћемо имати много више сигурности на путевима.

У сваком случају, хвала вам на неким стварима које сам чуо од вас данас и знам шта сте ви радили у својој каријери, хвала вам на коректним саветима и мислим да ћемо неке од ових ствари свакако моћи да искористимо.

(Петар Јојић: Реплика. Молим вас, само нешто да додам.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право на реплику, колега Јојићу. Немате право, министар је похвално говорио о вашој дискусији. Не можете. Волео бих да имате, биће расправе у појединостима.

Реч има народни посланик Бранимир Јовановић.

Изволите.

БРАНИМИР ЈОВАНОВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министре, сарадници министра, колегинице и колеге, у преосталом времену говорићу само о Закону о безбедности саобраћаја на путевима и могу рећи да је, по мом мишљењу, овај закон плод једне детаљне анализе и одговорног приступа у протеклом периоду.

Сматрам да је у великој мери посвећена пажња најрањивијим учесницима у саобраћају, а то су деца, млади, мотоциклисти и пешаци. Говорим то зато што статистички подаци из претходних година указују на то да је изражено учешће младих у саобраћајним незгодама са трагичним исходом, чак 15%. Зато је оправдано што се мења закон у оном делу где се поштравају услови за добијање дозволе за самостално управљање моторним возилом.

Када то кажем, мислим на два дела, прво на продужење рока важења пробне возачке дозволе и забране управљања возилима чија снага прелази 80 киловата. Подржавам и предлог да се смањи дозвољени ниво толеранције алкохола у крви код возача са 0,3 на 0,2 промила и да се стање потпуне алкохолисаности дефинише као вид насилничке вожње. То је важно, јер знамо сви да је алкохол, односно вожња под дејством алкохола један од главних узрока саобраћајних незгода са фаталним исходом.

Чуо сам овде и замерке да су новчане казне за неке саобраћајне прекршаје високе, али не могу да се сложим са тим оценама. Ми морамо да пронађемо начин да умањимо ризик страдања у саобраћају. Ви сте, министре, малопре говорили о томе и поновићу да је заиста најлакше поштовати саобраћајне прописе. Такви учесници у саобраћају неће имати ни могућност да плате новчану казну, али опет, са друге стране, ми морамо да будемо свесни, на крају крајева, да сврха поштовања саобраћајних прописа није да не платимо новчану казну него да не угрозимо никога, сачувамо себе и да сачувамо друге учеснике у саобраћају.

Саобраћај, односно безбедност у саобраћају је једна жива и, рекао бих, динамична област. Сигурно ћемо због тога у будућности поново расправљати и разматрати неке нове измене овог закона, можда и у блиској будућности, и зато бих желео да сугеришем да је потребно наћи дугорочно решење са представницима ауто-школа. Са мном су у претходном периоду, пре неколико месеци, контактирали представници ауто-школа из Краљева, мог града, и ауто-школа из Београда и они сматрају да је потребно изменити законске одредбе које прописују да инструктори, испитивачи и предавачи треба да на сваких пет година полажу тест знања да би обновили дозволу за рад, односно лиценцу. Сигурно да треба уважити струку, јер, на пример, инструктори вожње морају да имају пети степен стручне спреме и положен испит за инструктора да би уопште могли да конкуришу за лиценцу. Сматрам да би и они морали да иницирају, и инструктори, и предавачи, и испитивачи, да у сарадњи са МУП-ом и Агенцијом за безбедност саобраћаја активније учествују у припремама за семинаре и дефинишу проблеме и питања која ће бити на тим семинарима а да то буде услов за стицање, односно обнављање лиценце за рад.

Охрабрује добра намера МУП-а, што смо могли видети у претходном периоду, када је покренут поступак да се измени правилник којим се уређује полагање испита, провере знања, који су услов за обнављање дозвола за рад инструктора вожње, испитивача, предавача. Тако да могу само на крају да поручим да треба наставити у том смеру, да једном добром дискусијом и једним квалитетним разговором нађемо и у будућности најбоље законско решење.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народи посланик Стефана Миладиновић.

СТЕФАНА МИЛАДИНОВИЋ: Хвала вам, председавајући.

Уважени министре, уважени директоре Полиције, сарадници из Министарства и сараднице, искористићу прилику да вам честитам Осми март као и мојим уваженим колегиницама.

Пре свега желим да честитам МУП-у на свим предлозима закона који су на дневном реду, јер заиста јесу резултат и једног исцрпног рада стручњака. За све ове предлоге закона које сте упутили Народној скупштини било је потребно и времена и труда и, наравно, сагласности и разумевања свих субјеката који су учествовали и, наравно, заинтересованих страна у самој изради предлога закона.

Своју дискусију ћу посветити једном од најобимнијих и свакако, можемо рећи, најкомплекснијих закона у нашем законодавству, а то је Закон о безбедности саобраћаја на путевима. Овај закон је још 2009. године, када је усвојен, по угледу на најразвијеније земље у Европи али и у свету, увео један потпуно нови концепт управљања безбедношћу саобраћаја. Од његове примене, од 2010. године – заправо је 2010. година била прва, преломна година примене закона – ми смо успели да чак преполовимо број страдања на нашим путевима. Тренд је смањења броја саобраћајних незгода и чињеница је да се из године у годину страдање смањује, али свакако наша статистика у односу на државе Европе није на завидном нивоу.

Стратегија безбедности саобраћаја за период 2015–2020. године дефинисала је правце даљег унапређења безбедности саобраћаја на путевима и свакако за ову реализацију су потребна била и нека законска решења. У овом предлогу измена и допуна Закона о безбедности саобраћаја ова решења јесу предложена, као и нека решења која су резултат анализе стања безбедности саобраћаја на путевима.

Статистика, када је у питању Република Србија, указује на то да су најчешћи узроци саобраћајних незгода код нас непрописна и неприлагођена брзина, извођење непрописних радњи возила у саобраћају, неуступање права првенства пролаза, психофизичко стање возача, пре свега возача под дејством алкохола, али и непрописно кретање пешака коловозом.

Када су у питању возачи, решавање проблема угрожености младих и неискусних возача рекла бих да јесте један од циљева ових измена и допуна закона. Према званичној статистици у Србији па и у Европи, чести изазивачи саобраћајних несрећа јесу млади возачи. Обично су то возачи узраста од 18 до 25 година са просеком три године искуства у вожњи. Неискуство, непромишљеност, наравно и емоционална незрелост али и начин живота утичу да се саобраћајне незгоде у овој категорији ипак чешће

јављају. У 2016. години погинуло је 119 лица узраста 15–30 година, што је у укупном броју погинулих чак 20%, а ова категорија чини 32% од укупног броја повређених. Све ово указивало је на потребу за посебним мерама и моје су колеге већ помињале мере као што су поштравање услова за управљање моторним возилом од стране возача са пробном возачком дозволом, продужење рока важења пробне возачке дозволе као и друге мере које ће сигурно утицати на смањење страдања на путевима.

Када су у питању младе генерације, наш фокус свакако мора бити на превенцији и васпитању и образовању. Применом овог закона од 2009. године уведене су бројне обавезе учесника у саобраћају. Казненим одредбама или различитим превентивним мерама, и то је важно истаћи данас, јесте смањено страдање најрањивије категорије учесника у саобраћају, а то јесу деца. Овај тренд смањења свакако треба похвалити и верујем да ћемо, као што су и најрањивије категорије најмлађи, у наредном периоду успети и тренд повећања страдања старијих особа од 65 година да смањимо. Овим предлогом закона предвиђено је увођење саобраћајног образовања и васпитања у наставне планове и програме основних и средњих школа, и ја верујем да ће се ово одразити на њихову безбедност и развијену свест када је у питању безбедност саобраћаја.

Други важан корак у образовању јесте и оспособљавање, односно обука кандидата за возаче, јер она има посебно место у систему безбедности саобраћаја. Квалитетно оспособљавање будућих возача зависи, наравно, од квалитета услуга које пружају лиценциране ауто-школе, обезбеђујући законом и подзаконским актима све прописане стандарде.

Због неодговорног пословања појединих ауто-школа у претходним годинама предложено је увођење информационог система оспособљавања кандидата за возаче који подразумева систем за доставу података оспособљавања у централну базу МУП-а али и аудио-видео систем за спровођење теоријског испита. Ово јесте било неопходно управо због злоупотреба које сам поменула, будући да ми морамо да направимо диференцијацију између оних ауто-школа које врло одговорно обављају своју делатност за разлику од правних лица који нудећи своје услуге за нижу цену ускраћују кандидате за полагање и обуку из теоријске обуке.

Оно што ће олакшати али и користити будућим возачима јесте и апликација. Колико сам схватила биће део овог информационог система. То је један савремен, прилагођен приступ новим генерацијама где ће будући кандидати за возаче моћи да имају симулацију теоријског испита.

Систем обуке кандидата, неспорно је, зависи од цене. Посланичка група СПС је овим поводом и поднела амандман. Заправо, поред предлогом дефинисане највише цене обуке, која штити кандидате за обуку, сматрамо

да је неопходно прописати и најнижу цену обуке, чиме би се гарантовао минимум стандарда за ауто-школе које су прописане законом.

Говорећи о обуци кандидата, желим посебно да истакнем обуку кандидата у првој помоћи, која је такође уведена 2009. године ради унапређења целокупне обуке кандидата за возаче, а наравно у циљу спасавања људских живота и умањења последица саобраћајних незгода. За разлику од теоријске и практичне обуке чију цену предвиђа и важећи закон, до сада није била прописана висина трошкова за обуку и испит у првој помоћи. Овај недостатак у претходним годинама довео је до бројних злоупотреба у пракси од стране институција које уопште не реализују обуку кандидата у првој помоћи а издају потврде о кандидатима, као и институције које реализују обуку са лекарима који нису обучени да врше обуку лаика у првој помоћи снижавајући цену обуке изводећи мањи број часова од закона предвиђеног.

Решење у члану 96. Предлога закона додатно би девалвирао значај обуке у првој помоћи као обавезујућем сегменту образовања и оспособљавању будућих возача и зато смо предложили на овај члан амандман да закон предвиди прописивање и најниже и највише цене обуке и испита из прве помоћи, јер ћемо на тај начин обезбедити минимум стандарда прописаних законом.

Систем безбедности саобраћаја наравно да посебно место даје и техничким прегледима моторних и прикључних возила. Удео овог фактора у безбедности саобраћаја није мали, а стална тенденција пораста броја возила указује на њен још већи значај, посебно имајући у виду старост нашег возног парка, који прелази 15 година.

Удео возила као чинилаца саобраћајних незгода званична статистика своди на минимум, и то на 3% до 5%, међутим, тај проценат је знатно већи и обично се до одређених сазнања долази тек у поступку вештачења. Решење које је слично решењу када су у питању ауто-школе, а то је увођење информационог система техничких прегледа возила и видео-надзор, јесте нешто што је очигледно било неопходно управо да се одређене злоупотребе спрече.

Ове измене и допуне закона, заправо и сам ЗОБС је допринео развоју савремене саобраћајне инфраструктуре и умногоме учинио, прописујући и обавезе управљача пута, као и прописа о изградњи инфраструктуре и одржавању саобраћајне сигнализације. Фактори пут и околина нису умногоме обухваћени овим изменама и допунама закона и заиста желим да верујем да ћемо у неком наредном периоду имати могућност да заједно са предлагачем или Владом и МУП-ом или

Министарством саобраћаја, разматрамо нека нова законска решења, која ће се пре свега тицати путне инфраструктуре.

Искористила бих прилику да честитам и Министарству, али пре свега Управи саобраћајне полиције, на свему што је у претходним годинама радила у спровођењу закона, оних одредби које су у њиховој надлежности и верујем да ће у будућности радити успешно.

Будући да морам да оставим време и мојим колегиницама, искористила бих прилику да се у неколико минута осврнем на Предлог закона о ЈМБГ, заправо на члан 8. Предлога закона.

На данашњи дан пре шест година Уставни суд је усвојио жалбу којом је једној трансродној особи омогућено да буде промењена њена ознака пола у личној карти. Подаци кажу да је 0,3% светске популације трансродно. Пројектовано на нашу популацију, рекли бисмо да је у Србији потенцијално 20.000 трансродних особа. У Србији се за 25 година више стотина људи подвргло процедури промене пола, а свега неколицина је успела да буде правно видљива.

Члан 8. став 1. Предлога закона у садејству са најављеним изменама и допунама Закона о матичним књигама омогућиће правну видљивост особама које мењају пол, односно трансродним особама. Овим решењем држава ће коначно успети да реши главни проблем када су у питању ове особе имајући у виду да је ово једна од најугроженијих категорија у друштву. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Стефановић.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Желим само кратко да кажем везано за Закон о безбедности саобраћаја. Иако смо ми у првом моменту и одбили неке од амандмана везане за полагање испита на сваких пет година, везане за техничке прегледе и ауто-школе, након консултација са колегама ипак смо одлучили да прихватимо те амандмане и ја ћу током расправе, без обзира на то што их је Влада у начелу одбила, прихватити, зато што сматрамо да је то можда превише регулације за ове категорије и да ћемо на тај начин ипак олакшати њима рад, па ћемо видети. Ако буде проблема и ако то буде стварало неке нове проблеме, које сада не видимо, ја ћу се опет обратити Народној скупштини са изменама, али мислим да у овом тренутку можемо да прихватимо и уважимо тај амандман да одлазак на семинар, стручна усавршавања, буде довољна категорија, а не да се на сваких пет година иде на поновно полагање испита за инструктора и за ове људе који то раде на техничким прегледима.

Уважићу за обе категорије. Мислим да постоји амандман за обе категорије, надам се, пошто не бих волео да само једну категорију обухватимо, а ако немамо за техничке, онда бих замолио Народну

скупштину да надлежни одбор, односно да ли постоји техничка могућност да надлежни одбор у овом периоду уложи амандман којим се фактички правно технички регулише и овај део текста, тако да у том смислу мислим да можемо заједнички да то урадимо. Хвала на сугестији.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Љупка Михајловска. Није ту.

Реч има народни посланик Весна Ивковић.

Изволите.

ВЕСНА ИВКОВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани господине министре са сарадницима, поштоване колегинице и колеге народни посланици, данас ћу у оквиру овог обједињеног претреса говорити о Предлогу закона о националном ДНК регистру.

Овим законом се успоставља и уређује садржина националног ДНК регистра. То ће бити регистар резултата форензичко-генетичке анализе биолошког материјала извршене за потребе кривичног поступка или утврђивање идентитета несталих или непознатих лица, лешева или делова тела. Разлог за доношење овог закон је обавезујућа одредба европских прописа који нас обавезују да расположивим инструментима уградимо одредбе тих прописа у правни систем Републике Србије.

Према Националном програму за интеграцију у ЕУ, који је донела Влада Републике Србије 2008. године, у оквиру полицијске сарадње и борбе против организованог криминала, поред осталог, предвиђано је формирање и националне ДНК базе података, као приоритет и омогућавање услова за поштовање стандарда Интерпола и Европола. И Интерпол и Европол су усвојиле стандарде поступања у размени ДНК података и они су од 2010. године исти.

Министарство унутрашњих послова Републике Србије је пуноправни члан европске мреже научних форензичких института од 2009. године, а успешно је завршена и акредитација ДНК лабораторије. У исто време, МУП Републике Србије већ води одређене евиденције на основу Закона о полицији и власник је престижних ГЕДНАП сертификата за које аплицирају сви престижни форензички центри у свету, тако да ова референтна лабораторија у МУП-у има једнаке техничке капацитете европским и светским стандардима и има потребне минималне капацитете за спровођење овог закона, што завређује све похвале.

Биолошко вештачење ДНК анализом у полицијској, тужилачкој и судској пракси пружа неограничене могућности за откривање непознатих извршилаца кривичних дела, уз истовремену могућност елиминисања појединих осумњичених као извршилаца кривичних дела, као и за елиминацију невино осумњичених.

Ова метода користи се и ради утврђивања идентитета непознатих несталих особа и идентификације лешева.

Савремене методе ДНК идентификације особа веома су осетљиве и високоспецифичне, тако да је за вештачење довољна минимална количина биолошког материјала, која чак и није видљива у уобичајеним условима посматрања.

Наиме, ДНК, илити дезоксирибонуклеинска киселина, примарни је генетички материјал и основни носилац генетске информације, тј. гена у живом бићу. Као што не постоје две особе са истим отиском прста, тако не постоје ни две особе које имају исти генетски профил, сем у случају једнојајчаних близанаца, што су наука и струка доказале. Зато се идентификација особа на основу ДНК вештачења сматра најефикаснијом техником идентификације особа, тј. осумњичених, на основу биолошког материјала који је остао на месту извршења и незаменљива је при расветљавању и доказивању кривичних дела.

На основу ДНК анализе могу се идентификовати и животиње и биљке, јер све оне, осим неких вируса, имају ДНК.

Доношењем овог закона на једном месту би се сабирали подаци о свим материјалним траговима који садрже ДНК који су анализирани у разним судским процесима. С друге стране, међународне заједнице ЕУ, Интерпол и Европол, инсистирају на уједначеној пракси како би се ефикасно могли размењивати подаци у складу са законима и међународним споразумима, што је од великог значаја у борби против тероризма и организованог криминала.

Доношењем овог закона остварујемо два циља. Први је стварање нормативне основе за ефикаснији и економичнији кривични поступак, а други је обезбеђивање потпуне заштите људских права и слобода загарантованих Уставом и међународним актима.

Ова законска решења ће утицати пре свега на квалитет кривичних поступака у смислу јединствене базе ДНК података за потребе доказних радњи у поступку упоређивања резултата вештачења. Предложена законска решења ће утицати на све грађане Републике Србије у смислу већег процента расветљавања кривичних дела и већег степена безбедности и сигурности грађана. ДНК лабораторије ће бити у обавези да резултате извршених ДНК анализа достављају како органу поступка тако и форензичкој служби министарства надлежног за унутрашње послове, које ће, у складу са овим законом, бити надлежно за успостављање и вођење јединствене националне ДНК базе.

Важно је поменути и финансијски аспект овог закона, јер ће се смањити трошкови судских поступака, као и непотребна вештачења, која се

понекад дуплирају. Лабораторија која је по наредби орана поступка извршила ДНК анализу дужна је да, истовремено са достављеним записником о вештачењу, органу поступка достави утврђене ДНК профиле и расположиве идентификационе податке МУП-а ради уноса у регистар. Ако лабораторија није акредитована у случају узимања биолошког узорка за потребе вршења ДНК анализе, један примерак неспорног узорка обавезно доставља МУП-у Републике Србије.

Сматрам да је Предлог закона добар и неопходан, те ће Посланичка група СПС у дану за гласање подржати овај закон, као и остале предлоге из овог претреса. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Гордана Чомић.

Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Предлог закона о изменама и допунама Закона о полицији. Четири питања и једна опаска, где је опаска у суштини везана са једним од питања, с надом да, колико ће ваши одговори помоћи мени да буде јасније, што је још важније, буде јасније свима онима на које ће се закон непосредно односити.

Дакле, прво питање је зашто се продужава време за подзаконске акте. Тако сам разумела, да се продужава. Зашто? С тим питањем је повезана опаска о томе да недостају у закону услови под којима се врши снимање полицијских службеника.

Ја ћу вам сад вероватно звучити релативно неприродно, али ја сам изразито против идеје која је уведена, да снимање рада полицијских службеника решава проблеме. Ја мислим да ће се та мера показати лошом, и у местима где постоји већ неколико година, јер то би могло да буде у неком подзаконском акту, мада ја мислим да би требало да буде у закону.

О року за подзаконске акте, ту само да поновим да ја чврсто стојим на томе да сваки предлог закона треба да уђе са предлогом подзаконског акта. То је начин на који бисмо заиста имали потпуно јасно начин примене закона. О овом року о подзаконским актима ми ћемо данас да расправљамо, за неки дан ће бити дан за гласање, а када ће одредбе закона стварно бити примењене, то зависи од тога да ли ће и када бити донети подзаконски акти у датом року.

Друго питање је о достојности за обављање полицијске службе. Врло важна ствар. Ја спадам међу оне посланике који сматрају да је нашој скупштини неопходан етички кодекс, да је интегритет народних посланика релативно лако достићи и он је у једној речци, која гласи „не“, кад ти неко тражи да урадиш нешто што није у складу са Уставом и законом, али се код полицијских службеника или код људи на јавним функцијама у полицији то

ипак разликује. Дакле, да ли је угао само безбедносних сметњи оно што га дефинише по достојности или има још критеријума?

Два питања која вероватно нису занимљива за широки аудиторијум, али ја их сматрам важним са становишта функционисања полиције онако како треба да функционише у будућности. То су измене у делу јавности дисциплинског поступка некад и сада, шта је ту боље у закону који је пред нама, и измене у раду Сектора унутрашње контроле. Око тога је било разних коментара. Ја сам морала да проверавам ставове који су посланици овде делили пошто знам да је један део фасциниран унутрашњом контролом. То су они Елиоти Несови, је л', што је макар шта али тако се често схвата. Било би ми важно да онима који буду непосредно подвргнути мерама из овог закона буде потпуно јасно каква је разлика ако су некада били или су сада у Сектору унутрашње контроле.

То би била моја питања само о том закону. Неки од амандмана које сте прихватили ћемо да видимо како мењају у суштини закон. Тешко је пратити све амандмане које су поднети, али ја ћу поновити само свој апел из начелне расправе, а то је да се у одредби која се односи на право на раније пензионисање узму у обзир подзаконским актом и службеници запослени од 1988. године наовамо на еластичнији начин него што је то директно законом примењено, уз ризик да неко други оптужи министра да то ради самовољно и зато што му је баш тако пало на памет, али уз добар подзаконски акт и о том делу одредби у закону ја мислим да би то заиста било осећање правде за припаднике службе који су тамо од 1988. године, колико год година сада имају, лако нам је израчунати, ту су негде наших година, најбољих. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар, др Небојша Стефановић.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Нажалост, никада немам довољно добар одговор за продужење рокова, то је увек ствар која не треба да се дешава.

Ми смо започели израду подзаконских аката за претходни закон и нисмо успели све да завршимо. Истина је, већи део јесмо, али један део нисмо. Међутим, пошто смо ушли у процес измене овог закона, онда смо предвидели продужење рокова за годину дана да би се фактички и подзаконски акти за овај закон уврстили у то.

Трудићемо се, наравно, да то буде у краћем року. Имали смо одређене системске измене везане за то, тако да се надам да ће то допринети бржем раду свих у Секретаријату и у другим органима који заједно са Дирекцијом полиције доносе ове подзаконске акте, али надам се да ћемо овог пута то урадити за краће време и да ћемо оправдати овај захтев.

Што се тиче снимања полицијских службеника, ми смо и у претходном закону имали, у члану 52, који дефинише снимање на јавним местима, предвиђали – ради примене полицијских овлашћења, откривања прекршаја и кривичних дела, контроле и анализе обављања полицијских послова полиција може вршити снимање полицијских службеника.

У овим изменама ми само уводимо термине аудио и визуелно, дакле аудио и видео снимање, зато што је у смислу Законика о кривичном поступку ово било потребно дефинисање да би били у потпуности у складу са законом, да нико не би доводио у сумњу да ли смо полицијско овлашћење применили потпуно.

Наравно да морамо да будемо опрезни у томе. И није нам циљ, наравно, да се играмо „великог брата“ нити да било ко мисли да сада неко снима полицијске службенике из свог ћефа, нити полиција има капацитета да то ради, јер релативно мали број људи уопште може да примењује специјалне истражне методе, али свакако то не може да се ради мимо прописа о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова, на крају крајева, који сада доносимо. Тако да, полицијски службеници имају и потпуну заштиту у том смислу да нико неконтролисано не може да врши обраду података о њима, нити прекомерно.

Ми смо донели етички кодекс полицијских службеника који предвиђа шта полицијски службеници, какво понашање у јавности морају да испоље, да се избегава било какав девијантни облик социјалног понашања који би могао да нашкоди њиховом угледу и вршењу ове професије, и трудићемо се да на такав начин утичемо на све полицијске службенике да буду максимално посвећени вршењу ових задатака.

Сматрамо да, наравно, поред онога што је безбедносна сметња коју смо предвидели законом, да је потребна за обављање, односно пре свега улазак у МУП а онда и обављање послова унутар Министарства да су фактички ове компетенције, психолошка и физичка способност и све остало што је предвиђено, да је важно, зато што су фактички захтеви посла у МУП-у веома, критеријуми су високи, и због тога сматрамо да је битно да полицијски службеници не само на пријему већ и током читаве каријере испољавају те особине, односно да се клоне бављења послова који би могли да их компромитују на било који начин.

Ето, надам се да смо успели бар један део ових питања да разјаснимо.

И још једна ствар. Било је питања око дисциплинског поступка, више пута се то помињало у расправи. Дакле јавност дисциплинског поступка је гарантована, осим у случајевима када се ради о поступцима где може бити у питању државна тајна. Дакле када државна тајна може бити

откривена током тог поступка, јавност се искључује. Али то не искључује присуство нпр. представника синдиката. Представници синдиката имају право да присуствују свим поступцима у сваком тренутку. Само се у случајевима ако, како закон предлаже, поступак захтева чување података са ознаком поверљивости и тајности искључује јавност, али се не искључује присуство синдиката; представници синдиката су увек присутни тако да могу бити ту.

Свакако да ћемо видети, анализираћемо како ће овај, и мене интересује како ће... Пошто смо имали случајеве да у току поступка може бити, пошто полицијски службеници располажу, односно рукују одређеним нивоима поверљивих података, ти поверљиви подаци морају да се заштите током поступка и због тога смо то увели као могућност. Дакле, то не сме бити пракса и свакако ћемо морати да водимо рачуна да нико не злоупотреби овај институт да би кроз то покушали да искључе јавност из дисциплинског поступка.

Нажалост, мени је било жао зато што су се дисциплински поступци иначе толико ретко водили, чак и у оправданим случајевима. Много бих више волео да су дисциплински поступци били основ за кажњавање, да то не буде паушална оцена, већ да се спроведе пун дисциплински поступак, тамо где има места за то, где има основа, па да се на основу тога решавају неки односи везано за оне колеге који се, нажалост, нису понашали у складу са прописима, односно законом, али наравно, имаћу у виду ово и свакако да је и директор полиције чуо, који је фактички надлежан за то, и све старешине унутар полиције. Имамо у виду и ово што је речено, тако да ћемо водити рачуна да јавност у апсолутно највећем броју случајева буде укључена, осим у ретким случајевима, када тајност података може бити компромитована, те бити угрожена на значајнији начин од преовлађујућег интереса, да се заштити, односно да се омогући јавност поступака.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Ивана Стојиљковић.

Изволите.

ИВАНА СТОЈИЉКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, колеге и колегинице народни посланици, више пута смо за ова два дана чули да су ови предлози закона који се данас налазе на дневном реду прошли кроз озбиљне припреме и процедуре, пре свега кроз радне групе, стручне, јавне расправе и невладин сектор, али оно што је мени веома важно да истакнем данас то је једно врло важна информација, а то је да су земље у региону доносећи сличан сет оваквих закона и сусрећући се са бројним проблемима приликом доношења управо истакли Србију, Владу Републике Србије и МУП као „најбољи

пример учешћа заинтересоване јавности и организације цивилног сектора и парламента и да је Србија јавном расправом створила простор добрих идеја“.

Ово је веома важна похвала. Наравно, бројне похвале смо данас чули и од посланика позиције и опозиције. Ово су закони који воде рачуна о сваком грађанину, о људским правима, слободама, безбедности, о грађанима Републике Србије али и о странцима, о свима онима који се задржавају или само пролазе кроз нашу земљу, као што су и мигранти и азиланти и, нажалост, не тако ретке жртве трговине људима. Тако да заиста можемо да кажемо да су ово закони који су од великог значаја и драго ми је што их овако сложено доносимо и вероватно ћемо на овакав начин и гласати када буде време и када буде дан за гласање.

Оно што је мени веома важно јесте да миграције од пре неколико година нису оставиле негативан траг у Републици Србији и то захваљујући управо Влади Републике Србије и МУП-у и другим министарствима. То јесте, наравно, изазвало промене које треба да се донесу по питању Закона о странцима, али Србија је поставила стандарде, и без овог законског оквира, како треба једна држава да се понаша према мигрантима који пролазе кроз њену земљу и на томе свака част, поносни смо на то, наравно.

Што се тиче Закона о полицији, такође су ту бројне измене, бројне одредбе се мењају како у каријерном напредовању, безбедносним проверама, новим условима за пријем, много повећаним критеријумима за пријем у рад у МУП. Све ово ће довести до тога да се побољша квалитет рада запослених у МУП, али и да се поврати до максимума поверење грађана у ове институције и у полицију Републике Србије.

Ја сам желела данас посебно да истакнем закон који је вероватно највише пажње изазвао у јавности, а то је Закон о безбедности у саобраћају. Поред свих оних измена које смо чули данас, а то је везано за смањење промила дозвољеног алкохола у крви, значи са 0,3 на 0,2 промила, што значи једна мала чашица алкохола и тек онда смемо да седнемо да возимо. Најбоље би било да и то избегавамо. Затим, знатно су увећане казне за прекорачење брзине, нарочито у насељеним местима. Повећане су, чули смо од уваженог министра из ког разлога, казне за невезивање појасева и коришћење мобилних телефона и многе друге измене.

Ја бих се посебно осврнула на измене које се тичу деце, а то је обавеза да деца у аутомобилима користе тзв. седишта, односно подметаче за седење уколико су старија од четири године и 135 центиметара. Анализе су показале да родитељи не схватају озбиљно везивање деце на задњем седишту, али, нажалост, и показале су анализе да код ниске деце од четири године па нешто мало више обично се појасеви везују око врата и то доводи

до тешких последица приликом саобраћајних несрећа. Зато, родитељи, озбиљно схватите да деца морају да седе на подметачима јер се на тај начин подиже њихова висина и појас се везује на месту преко рамена, где и треба.

Такође, све похвале МУП-у што раде на едукацији и превентиви када су у питању млади, значи у четвртом и шестом разреду основне школе, а чули смо да ће од ове школске године, односно идуће, да крене и од првог разреда. Значи МУП заједно са учитељима и наставницима спроводи обуку како да се деца безбедносно понашају и у саобраћају, како да се понашају у ванредним ситуацијама претње нарко-трафикинга, насиља и насиља на интернету, значи све оно што им прети са свих страна, МУП ће их, заједно са њиховим учитељима, упутити шта може да их очекује и како да се понашају у таквим тренуцима.

Што се тиче младих са пробним дозволама, и ту су уведене новине. Дакле, нулта толеранција на алкохол и телефонирање и забрањена је возња између 23 сата и шест сати ујутру. И ту су бројне нове одредбе – наравно, о њима ћемо причати када буде дан о појединостима – али, у сваком случају, желим да напоменем да је и претходни закон о безбедности у саобраћају, а посебно овај, то очекујемо од њега, довео до тога да се смањује број удеса и погинулих лица у саобраћају за 10-15% годишње. Наравно, циљ нам је да се тај број сведе готово на нулу, а посебно да нам деца не страдају на путевима.

Оно што је веома важно јесте да истакнем и да још једном честитам МУП-у на овако добрим предлозима закона и свима који су радили на њима. Желим да честитам и министру Стефановићу, посебно на сваком повереном задатку, што га са највећом ангажованошћу одрађује, наравно са најбољим резултатима, и као министар и наравно као председник Градског одбора СНС. И честитам још једном на изванредним резултатима у Београду. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Саша Радуловић. Није ту.

Реч има народни посланик Миодраг Линта.

Изволите.

МИОДРАГ ЛИНТА: Хвала.

Поштовани господине министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, ја бих на почетку кратко само желео да похвалим предложене предлоге закона из надлежности МУП-а. Мислим да су заиста добри и да не стоје примедбе опозиције да није било довољно времена да се проуче и доставе евентуалне примедбе и сугестије.

Ја ћу говорити о једном проблему о којем данас нико није говорио и који мучи велики број грађана Србије. Наиме, у Србији живи преко пет

хиљада Срба пореклом из Хрватске који због погрешно уписаног држављанства нису могли да остваре праве на хрватско држављанство. Ради се о грађанима који су рођени у Србији до 1991. године, дакле до рата, а чији су родитељи хрватски држављани. Нажалост, грешком службеника у матичним службама ти су грађани у тренутку рођења били уписивани као држављани Србије, а не држављани Хрватске, што је супротно закону.

Цитираћу члан 22. Закона о држављанству СФРЈ, у коме јасно стоји – републичко држављанство одређује се детету по закону републике чије држављанство имају оба родитеља у тренутку његовог рођења. Дакле, сви ти грађани су морали по поменутом закону бити уписани као држављани Хрватске. То се, нажалост није десило. Након разбијања бивше Југославије тих пет хиљада Срба се нашло у проблему, јер Хрватска пуних 25 година одбија да им омогући да се упишу у књигу држављана Републике Хрватске.

Они се суочавају са бројним проблемима. Ја ћу навести неке од тих проблема. Наиме, то су све грађани који су пореклом са подручја Крајине. Тамо већим делом живе њихови родитељи, који су стари и немоћни, и они просто не могу да им помогну јер немају могућност боравка у Хрватској. Затим, имају компликације око остваривања права на имовину, на куће, земљу и друге непокретности. Такође, приликом одласка у Хрватску морају стално да се пријављују МУП-у Хрватске, као да су неки осуђеници. Имамо чак случајеве грађана који живе у трећим земљама, нпр. у Аустрији, који морају, да би отишли у Хрватску да посете свој родни крај, да поднесу захтев за радну визу или чак морају да пролазе неке тестове за туберкулозу и сличне бесмислице. Ти су људи покушавали, понављам, 25 година да се обраћају надлежним матичним службама у Србији. Међутим, увек су били одбијани са образложењем да немају право на исправку у књизи рођених.

Навешћу два примера дискриминације према тим грађанима.

Весна Станковић, рођена 1960. године у Шибенику, мајка јој је хрватска држављанка, отац држављанин Србије. Грешком управног органа уписана је као држављанка Србије, понављам, супротно тада важећим прописима. Она је требало рођењем да буде уписана као држављанин Хрватске. Наиме, према Закону о држављанству Народне Републике Хрватске из 1950. године, који је био на снази у време њеног рођења, дакле 1960. године, ако је један родитељ хрватски држављанин а други држављанин неке друге републике бивше СФРЈ, онда ће то дете бити држављанин Хрватске (ако се родитељи другачије не договоре, а они се нису договорили). Нажалост, Весна Станковић од 1960. године до данас није успела да оствари своје право да се упише у књигу држављана Хрватске иако јој је тадашњи закон то омогућавао.

Имамо други случај, Марка Добрића, који је рођен 6. јуна 1984. године а у тренутку његовог рођења оба су родитеља имала хрватско држављанство. Двадесет дана касније, 26. јуна 1984. године, он је уписан као држављанин Србије. Он то није могао бити уписан према поменутом закону о држављанству у СФРЈ, о чему сам говорио, с обзиром на то да су оба његова родитеља имали држављанство Хрватске; то је на основу члана 4. тада важећег Закона о држављанству СР Хрватске. Он је часом рођења постао аутоматски држављанин Хрватске. То је констатовао и МУП Хрватске и првостепени суд у поступку који је Добрић покренуо ради утврђивања хрватског држављанства. Међутим, погрешним уписом података у држављанство Србије 20 дана касније, по оцени МУП-а Хрватске и првостепеног суда, прекинут је континуитет хрватског држављанства те се након тог уписа он не може сматрати, према становишту Хрватске, хрватским држављанином.

Понављам, он, Добрић, и преко пет хиљада других Срба нису могли да добију држављанство Србије такође ни редовним пријемом, јер у тренутку подношења захтева за држављанство Србије лице мора да има најмање 18 година а Марко Добрић је имао свега 20 дана. Дакле, очигледно је овде да су службеници у управним органима, у матичним службама, направили велику грешку и загорчали живот хиљадама Срба пореклом из Хрватске.

Према становишту Европског суда за људска права у предмету „Гаши против Хрватске“ каже се – ризик сваке грешке коју учини државно тело треба да сноси држава, а пропусти се не смеју исправљати на штету дотичног грађанина.

Мислим да је решење да се на предложени закон о изменама и допунама Закона о држављанству предложи један амандман. Ја желим да се захвалим Удружењу за заштиту уставности и законитости, које је припремило тај амандман, који сам ја поднео на поменути закон. Тај амандман гласи:

„Држављанином Републике Србије сматра се држављанин СФРЈ који је на дан проглашења Устава Савезне Републике Југославије 27. априла 1992. године имао пребивалиште на територији СФРЈ, као и деца тог држављанина рођена после тог датума, а супротно одредбама Закона о држављанству СФРЈ је уписан у евиденцију држављана Републике Србије.

Лица из става 1. овог члана имају право да захтевају исправку податка о држављанству у матичној књизи рођених и исправку основа уписа у евиденцији о држављанима Републике Србије.“

Дакле, желим да замолим министра Стефановића и колеге народне посланике да у дану за гласање подрже мој амандман, јер, понављам, овим

амандманом, који сам прочитао, ми бисмо обрадовали преко пет хиљада Срба пореклом из Хрватске који би сада добили коначно могућност да ураде исправку у књизи рођених у Србији, да се упишу као држављани Хрватске и да им то буде основа да стекну хрватско држављанство а истовремено да конвалидирају, односно да им се потврди српско држављанство.

Надам се да ће господин Стефановић и колеге народни посланици имати у виду ову веома важну ствар и да ћемо заиста омогућити овим грађанима да коначно, након 20-25 година голготе и неуспешних покушаја да остваре своје право, коначно дочекају тај дан да реше овај свој проблем, а тиме и олакшају себи решавање бројних проблема у Хрватској. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Радослав Милојичић. Није ту.

Реч има народни посланик Оливера Огњановић.

Изволите.

ОЛИВЕРА ОГЊАНОВИЋ: Хвала.

Поштовани председавајући, уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, данашњи сет закона доноси неопходне корекције, новитете и свеобухватнији приступ решавању питања у области делокруга рада МУП-а. Осврнућу се свега на неколико сегмената, које сам издвојила као кључне у предложеним изменама.

Закон о јединственом матичном броју је ново законско решење у овој области, с обзиром на то да је важећи закон донесен још у време постојања СФРЈ. Најважније је да је у оквиру овог закона спроведен пројекат „Бебо, добро дошла на свет“, који будућим родитељима олакшава процедуру пријаве новорођеног детета у евиденцију.

Од предложених измена и допуна закона који су у процедури истакла бих да се, осим усклађивања са законодавством ЕУ, регулишу безбедносни механизми уз очување угледа државе и заштите основних људских права, унапређује се борба против прекограничног криминала кроз успостављање информатичког система граничне контроле, скраћују се процедуре уз смањење такси како би се олакшало прибављање уверења о држављанству без обзира на место пребивалишта, подиже се ниво безбедности и свести грађана кроз мере кажњавања паљења пиротехнике и пуцања из ватреног оружја.

Најбитније новине се одражавају на безбедност у саобраћају, где је смањење толеранције на алкохол, прекорачење брзине, насилна возња, повећана одговорност за превоз деце. Посебно бих истакла да је веома важно увођење нулте толеранције на алкохол за младе возаче и забрана

вожње од 23 до шест часова ујутро, зато што их овим забранама штитимо до њих самих.

Оно што се посебно истиче у Предлогу измена Закона о полицији јесте ексклузивно право на употребу назива полиција, које имају само МУП и Министарство одбране, као и ексклузивно право употребе тамноплавих униформи. Такође су прецизирани послови које обавља МУП кроз допуну надлежности.

Након ове свеобухватне анализе морам да истакнем да је полиција са другим државним органима и снагама безбедности имала веома тежак задатак али је успела да у претходном периоду осигура да грађани не осете последице тешке мигрантске кризе коју смо имали у нашој земљи и да је смањен број кривичних дела из области организованог криминала. Управо су припадници МУП-а расветлили велики број афера и, што је најважније, починиоци су процесуирани.

Свакодневно смо сведоци великог броја акција у спречавању кривичних дела, сведоци смо учешћа полицијских службеника у очувању безбедности школске деце, припадници МУП-а су у потпуности укључени у борбу против породичног насиља у складу са истоименим законом. Министарство унутрашњих послова је остварило велике успехе у сарадњи у међународним акцијама које су дале велику подршку процесу усклађивања обавеза са Акционим планом за Поглавље 24.

Ипак, морам да истакнем да је процес модернизације свих органа МУП-а и побољшања услова рада запослених у МУП-у управо омогућен залагањем претходне и ове Владе. Морам да истакнем да је управо ова Влада омогућила да се у протеклом периоду запосли 600 младих људи који су се школовали за полицијске послове, од којих 150 чине дипломци са Полицијско-криминалистичке академије. Запосленима у МУП-у је враћен дигнитет. Зато је требало издржати и проћи кроз процес опоравка и повратка на праве вредности. Зато се наставља са опремањем полицијских управа у целој Србији, са набавком нових возила, рачунара и технике. Министарство унутрашњих послова је добило 710 нових аутомобила. Ова Влада је за 10% повећала плату за запослене у овом сектору и омогућила исплату бонуса и показала да је у Србији могућ напредак и развој. На пролеће се започиње са пројектом изградње станова у шест градова управо за запослене у полицији, војсци и БИА, а рећи ћу податак који је истакао наш председник Александар Вучић, да је 20.000 запослених у МУП-у без решеног стамбеног питања.

Ова Влада брине о својим грађанима и о свакоме кога наведе пут у Републику Србију и ја вам честитам на томе.

Надам се да ће МУП Србије у што скорије време процесуирати криминалце који се понашају бахато јер мисле да су недодирљиви како би правда била задовољена и како би грађани Србије знали да је у овој земљи закон исти за свакога.

Српска напредна странка ће у дану за гласање подржати све предложене законе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Бранка Стаменковић.

Изволите.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Хвала.

Да се надовежем на конструктивну расправу коју смо јуче имали министар Стефановић и ја. Пре свега, похвалила бих министра што не само мени него свим, колико видим, народним посланицима одговара на питања која имају, што, такође морам да напоменем, није уопште случај са свим министрима у овој Влади.

Даље, што се самог одговора тиче везано за Закон о јединственом матичном броју грађана, могу да разумем аргументацију. Наравно да никоме од нас није циљ да повећамо трошкове који су неопходно везани за замену свих докумената, али и поред тога апелујем да опет не чекамо предуги временски период да уопште о томе почнемо да размишљамо, јер ћемо опет да промашимо неки прозор у коме је то најбоље направити.

Уосталом, та лична карта траје 10 година па не морамо ми да дамо неки рок и да кажемо да се мора заменити у року од пет година или... И стално продужавамо те рокове. Као прошли пут када смо мењали, 2011. године, на крају се рок за замену продужио до краја 2016. године. Него, можда можемо да почнемо прво тај период припреме, који ће да траје једно време, већ сад, да бисмо у једном тренутку онда рекли – хајде, ево, сад креће са тим, па ће они грађани који су забринути и који желе што пре да заштите своје личне податке пожурити да то ураде, а ови остали могу то да ураде кад им истиче документ. Само ме брине то да опет негде не заборавимо на то зато што сад није тренутак, него да негде сад кренемо са припремним радњама.

Што се тиче Закона о националном ДНК регистру, колико сам разумела министра, нисмо могли да донесемо детаљније прописан закон овом приликом зато што би онда он био у несагласју са Кривичним законом.

Сад бих хтела да сугеришем нешто за следећи пут, за овај пут је касно. Знате, у Скупштини постоји могућност обједињавања расправе закона који су међусобно повезани и условљени. И та могућност постоји,

министар Стефановић то врло добро зна, он је био председник Скупштине, управо за овакве ситуације.

Разумем да је овде вероватно друго министарство надлежно, али ваљда у Влади разговарате међусобно, и у том смислу нисам спремна да прихватим то као изговор, али сам спремна да прихватим оно што је министар рекао, а то је да ће се потрудити да што пре дође и измена тог закона у Народну скупштину, како бисмо онда могли да дорадимо овај Закон о националном ДНК регистру, јер ја, нажалост, не сумњам да ћемо ми тај, такав, недовољно добро написан, недоречен закон донети. Зато што, ако сам ишта за ове две године научила, то је да моје колеге народни посланици све што из извршне власти као предлог закона стигне по аутоматизму изгласају. Још се није десило да је нешто повучено, упркос апелима када је свакако било потребно и логично да се нешто повуче и доради. Тако да, нажалост, не апелујем на њих, него ми се чини да је разумније да апелујем на извршну власт овим поводом, да што пре добијемо поново заједно Предлог измене Кривичног законика уз измене и допуне овог закона оваквог какав ћемо сад донети. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар, др Небојша Стефановић.

Изволите.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Поштована госпођо Стаменковић, драго ми је да смо на истом трагу везано за ЈМБГ. И ми смо фактички, још јуче сам ја, после наше расправе, рекао колегама да почну да разматрају могућност сарадње и са неком од међународних институција које кроз пројектно финансирање могу да помогну макар неку фазу тога. Слажем се да ако будемо само чекали неће никада доћи тај моменат. И увек ће бити скупо, јер смо проценили трошкове на неких 30 милиона евра, што је заиста велики износ. Али имамо могућност да почнемо и оно што ја мислим да можемо то је да већ сада буду прве фазе. Ми ћемо се потрудити да погледамо шта можемо међународно да добијемо као подршку а шта можемо и сами да урадимо, па макар да започнемо тај процес. Макар га реализовали за пет година – за пет година, али није лоше да се реализује. Заиста постоји основ да се штите лични подаци грађана.

Што се тиче Закона о ДНК регистрима, ми смо и рекли да сматрамо да постоји тај елемент који може да се поправи тиме што ће бити прописана директна мера којом се прописује када се брише одређени податак из ДНК регистра. У овом тренутку је формирана радна група за измену Законика о кривичном поступку. Дакле, биће један већи број чланова измењен. Ми смо уложили оно што је наш део, као Министарства унутрашњих послова. Наша иницијатива је ишла, између осталог, и за овај део, јер додирује и наш

закон, и онда ћемо свакако, када овај закон, који је веома важан и за деловање полиције, буде мењан, а надамо се до краја године да можемо да видимо једну квалитетну измену Законика о кривичном поступку, предложићу, свакако, да један од института буде и обједињена расправа о изменама овог члана Закона о ДНК регистрима, јер нам је важно да не постоји ни трунка сумње да може било каква злоупотреба да се догоди. Тако да идемо у том правцу. Хвала у сваком случају.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Марјана Мараш.

Још минут и 40 секунди времена је преостало вашој посланичкој групи. Изволите.

МАРЈАНА МАРАШ: Поштовани председавајући, уважени министри са сарадницима, у преосталом времену искористићу прилику да изнесем неколико података из Стратегије о безбедности саобраћаја за општину Врбас за период 2016–2020. године, који потврђују оправданост предложених измена и допуна Закона о безбедности саобраћаја.

У оквиру Стратегије наведено је да су млади најугроженија старосна категорија учесника у саобраћају. Присуство алкохола и психоактивних супстанци спадају у групу четири најчешћа узрока настанка саобраћајних незгода на територији општине Врбас код свих врста саобраћајних незгода.

Поред наведеног, статистички подаци за општину Врбас у периоду 2011–2015. године показују да бициклисти чине 18% од укупног броја погинулих лица, да су деца најугроженија као путници у општини Врбас, да је непрописна и неприлагођена брзина водећи утицајни фактор који доприноси настанку саобраћајних незгода са смртним последицама, са око 72%. Укупни трошкови саобраћајних незгода на територији општине Врбас у односу на последице саобраћајних незгода у периоду 2010–2015. године износе 21.339.533 евра.

Имајући у виду податке које сам изнела, општина Врбас увела је веома ефикасан модел финансирања безбедности саобраћаја од наплаћених новчаних казни за саобраћајне прекршаје, чиме се директно омогућава да небезбедност финансира безбедност.

На крају, поштовани посланици, желим да се захвалим свим колегама који су искористили прилику да честитају Осми март, пошто је Осми март социјалистичка тековина, а подсетила бих да он симболизује и борбу за једнакост, солидарност, осмочасовно радно време и право гласа, између осталог. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице.

Реч има народни посланик Горан Ћирић. Није ту.

Реч има народни посланик Звонимир Ђокић.

Изволите.

ЗВОНИМИР ЂОКИЋ: Поштовани председавајући, поштовани господине министре, уважени представници Министарства и Владе Србије, поштоване народне посланице и народни посланици, пред нама је сет предлога закона из области унутрашњих послова. То су дуго и пажљиво припремани предлози закона, сви су у редовној процедури и доносе се са циљем очувања безбедности грађана Републике Србије и њихове имовине, као и остваривања Уставом гарантованих права и слобода.

Ови закони ће, када их будемо усвојили, обезбедити стварање услова за савремено институционално демократско и ефикасно деловање полиције у заштити права и слобода свих грађана Републике Србије.

Једна група закона, као што су закон о странцима, закон о азилу и привременој заштити, закон о граничној контроли, када се усвоје, биће веома важни за процес приступања ЕУ, јер представљају реализацију нашег акционог плана. Друга група закона, међу којима су закон о евиденцији и обради података у области унутрашњих послова, закон о националном ДНК регистру, закон о јединственом матичном броју грађана, јесу закони којима се, када буду усвојени, регулише обрада и размена електронских података о личности, а у Закону о полицији уређује се већ успостављени национални криминалистичко-обавештајни систем као јединствена платформа за размену података између свих органа који су укључени у борбу против најтежих облика криминала али и омогућује Републици Србији да размењује податке са другим државама региона ЕУ и шире.

Рећи ћу нешто укратко о неким предлозима закона, не о свим. Прво, Предлог закона о странцима. Важећи закон из ове области о странцима донет је 2008. године. Уочени су одређени недостаци и непрецизности. Миграторни процеси који се дешавају у свету, а који нису мимоишли ни Републику Србију, захтевају већу пажњу и посвећеност у законској регулативи због потенцијалне опасности од терористичког угрожавања безбедности грађана Републике Србије и шире. Овим законом биће прецизније регулисано увођење Безбедносно-информативне агенције (БИА) у ову област као државног органа у чијој су надлежности безбедносна провера странаца у циљу утврђивања постојања безбедносног ризика по грађане Републике Србије.

Када говоримо о Предлогу закона о азилу и привременој заштити, битно је да ће се овим законом, када буде усвојен, ускладити законска решења и стандарди са законодавством ЕУ, штитиће се људска права миграната али и регулисати њихова права и обавезе док се налазе на територији Републике Србије и друго.

У Предлогу закона о граничној контроли који је пред нама промовише се концепт интегрисаног управљања границом. Заједно са осталим законима из ове области обезбеђује се високи степен безбедности Републике Србије. Закон регулише и увођење информатичког система граничне контроле, који обезбеђује услове за олакшано кретање и контролу роба и људи преко државне границе и омогућава ефикасније граничне провере у циљу спречавања прекограничног криминала и нерегуларних миграција.

Предлог закона о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова је такође пред нама и регулише начин и нормирање обраде личних података грађана Републике Србије и странаца. МУП је, иначе, то већ знамо, руковалац највећим збиркама база података о грађанима. Овим законом обухваћене су све евиденције података о личности којима располаже МУП, а све у циљу усклађивања обавеза према међународним институцијама и, што је важније, према нашем законодавству у области заштите података о личности, а уважавајући специфичности које се односе на сектор безбедности. Предвиђеним законским решењима обезбеђује се заштита личних података који се обрађују у евиденцији МУП-а од свих облика злоупотребе.

Предлог закона о националном ДНК регистру је пред нама. То је нова област. Овим законом први пут ће се успоставити национални ДНК регистар у циљу вођења кривичног поступка и расветљавања кривичних дела, утврђивања идентитета несталих и непознатих лица, лешева и делова тела. Успостављање националног ДНК регистра је и наша обавеза коју смо преузели и предвидели на путу европских интеграција, али је још важније то да се грађанима Србије омогућава лакше и ефикасније вођење кривичних поступака и идентификација лица која се воде као нестала.

Уводи се електронска база ДНК профила, регистрованих и непознатих починилаца кривичних дела и тиме се евентуално повезивање једног лица са више почињених кривичних дела знатно повећава и олакшавају се истражни поступци и расветљавање кривичних дела. Овим законом и успостављањем националног ДНК регистра омогућује се и међународна размена ДНК података у циљу расветљавања кривичних дела и кажњавања починилаца.

Предлог закона о јединственом матичном броју грађана. Важећи закон је усвојен још 1978. године. Још тада су уочене одређене мањкавости које су дошле до изражаја након распада бивше СФРЈ и стварања нових држава на овим просторима. Проблем појављивања дуплих или нетачних јединствених матичних бројева грађана, а посебно код грађана који долазе из бивших република, резултат су чињенице да законску регулативу нису

пратиле одговарајуће промене техничких могућности. Применом нових одредби у овом закону омогућује се правни континуитет идентитета лица којима је већ одређен матични број у републикама бивше СФРЈ и спречава се да у Републици Србији лица имају два или више ЈМБГ. Овим се законом нашим грађанима омогућује лакше остваривање њихових права пред органима и установама Републике Србије.

На крају, поштовани господине министре, уважени представници Министарства и Владе Републике Србије, желим да изразим своје изузетно задовољство што је овај сет закона данас у скупштинској процедури. Захваљујем се на професионалности и уложеном труду, не само зато што су ови предлози закона изузетно добро и квалитетно припремљени, већ и зато што ћемо усвајањем овог сета закона бити за неколико корака ближи оном развијенијем, правно уређенијем, демократском свету у коме се на најбољи начин поштују људска права али и правни поредак државе у којој живимо, свету у коме желимо да и формално што пре видимо Републику Србију.

Поштовани председавајући и уважени народни посланици, позивам вас да подржите предложена законска решења и да заједно усвојимо предложени сет закона из области унутрашњих послова. Хвала на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Александра Јерков. Није ту.

Реч има народни посланик Дубравка Филиповски.

Изволите.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Поштовани председавајући, уважени министре са сарадницима, поштоване колеге и колегинице народни посланици, пред нама је 18 закона из области Министарства унутрашњих послова, о којима ми расправљамо у току овог Првог редовног скупштинског заседања у току ове године а који у ствари представљају јасан показатељ активног рада на нормативној доградњи широке области коју покрива Министарство унутрашњих послова.

Интерес свих нас је јачање интегритета и одговорности полиције, као и њена професионализација. Иза ових 18 закона се види један тимски рад, стручан рад Министарства унутрашњих послова, рад на терену, али и прихватање многих критика и сугестија, и од стране независних регулаторних тела и од стране цивилних организација које се баве овом облашћу. За мене је посебно важно и што су ови закони предвиђени и Акционим планом за испуњавање Поглавља 24.

Измене и допуне Закона о полицији имају за циљ да отклоне недостатке који су пре свега уочени на терену, али и да на неки начин надокнаде, односно допуне надлежности полиције, допринесу

транспарентности и бољој координацији свих служби у Министарству унутрашњих послова.

Полиција је специфична служба, полицијски службеници обављају високоризичне послове, бројни су изазови свакодневно пред припадницима Министарства унутрашњих послова и Предлогом закона о изменама и допунама Закона о полицији узима се у обзир квалитетно извршење задатака у заштити безбедности грађана и имовине али и очување радне способности свих припадника Министарства унутрашњих послова. Ако би у две речи требало да оценим рад Министарства унутрашњих послова Републике Србије, онда су то транспарентност и ефикасност.

Са становишта борбе против корупције новим законом о полицији уведени су и нови механизми, усмерени на борбу против корупције. Они се огледају, пре свега, у јачању Сектора унутрашње контроле МУП-а, који сада на располагању има нове, модерне инструменте које примењују у свом раду. А свакако су и тест интегритета и спровођење анализе ризика од корупције, провере пријава имовине припадника унутрашњих послова отворили и питање запослених у Министарству.

Када је у питању борба против корупције, напредак Министарства унутрашњих послова, поред грађана Србије, види и Ангела Меркел, канцеларка Немачке, која је у недавној посети председнику Србије, Александру Вучићу, посебно похвалила Србију у борби против корупције. То само не виде поједини опозициони представници, што се и одражава на резултат који смо недавно имали на београдским изборима.

Имам и неколико питања за вас, министре Стефановићу. Што се тиче закона о странцима, имам једну дилему, да предложена решења отежавају организовање кратких посета ради одржавања пословних састанака у Србији. Волела бих да ме својим одговором у тој мојој дилеми разуверите.

У вези за Предлогом закона о ЈМБГ, имам питање за вас – да ли ће се подзаконским актима дефинисати јасни критеријуми према којима су јединице локалне самоуправе разврстане у регистрациона подручја?

Треће питање, поводом Предлога закона о националном ДНК регистру. Због посебне осетљивости ове материје, по мом мишљењу, треба прецизније дефинисати која је организациона јединица се у оквиру МУП-а надлежна за надзор спровођења тог закона, као што је прецизно дефинисано да је приступ подацима у регистру резултата форензичко-генетичке анализе ДНК дозвољен само овлашћеним лицима форензичке службе МУП-а.

Што се тиче безбедности у земљи, начињен је значајан позитиван пример у погледу повећања нивоа безбедности, што показују и подаци да је

од 2011. године до данашњег дана смањена смртност за 27% на нашим путевима. И једна особа када погине, то је велики проблем за нашу земљу. Верујем да ће овај закон још више повећати безбедност на путевима.

Посебно бих желела да похвалим напоре МУП-а, пре свега када су у питању превенција и едукација свих учесника због појачане безбедности деце у школама. Мишљења сам, и то такође поздрављам, да од нашег најранијег узраста у школама морамо имати више предмета који ће се бавити и безбедношћу и борбом против насиља. То је, нажалост, ситуација када ви немате одмах резултате, али дугорочно гледано са становишта образовања 100% ћемо имати генерације које ће имати већу свест о значају и безбедности и борбе против насиља.

Данас је Осми март. Жене у Србији, као и жене у целом свету, обележавају овај дан као почетак борбе за своја права. Управо због свих жена које су претрпеле неки облик насиља, морам да кажем да је полиција показала огромне напоре у примени Закона о спречавању насиља над женама и децом. Од 1. јуна прошле године, од када се примењује овај закон, полиција је до краја 2017. године изрекла 10.504 хитних мера, 7.095 је било забрана приласка жртвама, а 3.409 удаљења учесника из стана. Свих 27 полицијских управа имају тимове који се боре против насиља над женама и децом и, према свим истраживањима, жене жртве насиља имају највеће поверење управо у полицију.

Због свега овога што сам рекла, у дану за гласању ћу подржати сет закона из области Министарства унутрашњих послова.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Повреда Пословника, народни посланик Радослав Милојичић.

Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала, господине председавајући.

Искористићу тренутак, надам се да нећете имати ништа против, да честитам свим дамама празник, и колегиницама народним посланицама, и вама из Министарства и свим грађанкама Србије.

Јавио сам се на основу члана 98.

Не морате да будете толико нервозни; искористио сам ових пет секунди да честитам дамама празник, извињавам се ако то вама смета.

Господине Арсићу, наша посланичка група има још 13 и по минута, то сте ми ви потврдили. У члану 98. став 1. јасно се каже да председник Народне скупштине даје реч народним посланицима из те посланичке групе која има одређеног времена до истека укупног времена расправе утврђеног за посланичку групу. Ми имамо на листи говорника још троје пријављених и никада није био проблем да неко замени место, без обзира на то ко се пријавио у нашој посланичкој групи.

Не знам зашто су колеге прекопута нервозне; вероватно зато што ће изгубити изборе у Смедеревској Паланци, али то сада није тема.

Молим вас да ми објасните да ли наша посланичка група има 13 и по минута; ако има, зашто ја као посланик ове посланичке групе не могу да искористим тих 13 и по минута, или могу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Врло радо ћу, колега Милојичићу, да вам одговорим. Као што сте се и ви позвали на члан 96, значи председник посланичке групе или овлашћени представник посланичке групе по одређеној тачки или расправи доставља списак говорника. Тај списак говорника је направљен и у току расправе овлашћени представник Посланичке групе Демократска странка тражио је да се изврши замена, и то тако што би она и колегиница Александра Јерков замениле места. У међувремену... Значи, није спорно да се замене места и других посланика, али под условом да нису прочитани. Ваше име је прочитано.

(Радослав Милојичић: Могу ли да се заменим?)

Не можете.

(Радослав Милојичић: Али ја сам вас питао да се заменим са колегиницом Јерков.)

Не можете више да се замените, зато што сте прочитани.

Реч има министар, др Небојша Стефановић.

Изволите.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Хоћу да одговорим на нека од питања која је поставила наша колегиница и која су важна за свакодневно обављање послова и за свакодневни живот.

Пре свега, што се тиче права странаца који улазе у Републику Србију због пословних састанака, овај закон није мењао то право, дакле нисмо овим законом додиривали та права. Они то могу остварити ако су носиоци визе за нашу земљу или ако долазе из шенгенског подручја, онда им та виза не треба, дакле ако имају пасош, односно личну карту, за држављане Босне и Херцеговине, Македоније и Црне Горе. Наравно, нисмо прописивали неке другачије услове осим оних општих, где је предвиђен њихов боравак до 90 дана у нашој земљи уколико испуњавају те услове. Наравно, можемо да радимо на томе да видимо како можемо да олакшамо, али не можемо мимо матичних прописа, наравно, и оног што је важно за безбедност Републике Србије.

Што се тиче регистрационих подручја везано за јединствене матичне бројеве, ми смо управо због тога што нисмо значајније мењали систем који постоји, о томе смо и данас нешто разговарали а намеравамо у будућности да порадимо, ми нисмо одступали, оставили смо фактички

досадашњу поделу, тако да су регистрациона подручја иста она која су била уназад много година.

Што се тиче овога, врло важна, а можда и најважнија тема о којој сте ви данас говорили везана је за насиље над женама. То је појава која је, нажалост, дуго гурана под тепих у нашем друштву. Оно што јесте добро, то је да данас жене имају више храбрости да то покажу, друштво има више храбрости да прихвати да таква појава постоји, да са њом морамо да се суочимо, и зато је доношење новог закона који сузбија насиље у породици почело да даје добре резултате.

Међутим, наравно, када погледате да је годинама нешто било прикривано, нико није хтео да се меша у нешто што је сматрао да је туђи проблем, није то неко из моје куће па да се ја мешам зато што неко малтретира жену у стану поред, са таквим размишљањем смо имали дефакто велики број дела а мањи број пријављених дела.

Оно што се сада дешава, захваљујући томе да је Министарство унутрашњих послова тражило и добило кроз овај закон могућност да буде значајније укључено у супротстављање свим облицима насиља, па и овом облику насиља, које је за нас посебно важно јер желимо да покажемо да смо земља која је одговорна и озбиљна у томе, ми смо иницирали овај сет мера у закону који је дао посебна овлашћења полицији да изриче хитне мере.

Када погледате да је, на основу закона од 1. јуна прошле године до 1. марта ове године, изречена 18.321 хитна мера, то је број који казује да имамо пуно посла сви, не само Министарство унутрашњих послова. Ја волим често да кажем да није добро да полиција буде та која решава наше проблеме, јер када се полиција умеша, значи да смо већ дошли до једне озбиљне кризе која мора да се решава на такав начин.

Ми смо због тога иницирали и започели пројекат у школама. Од 1. септембра преко 2.000 полицијских службеника, плус пензионисани полицијски службеници које смо укључили као помоћне предаваче, иду у школе и са ученицима четвртог и шестог разреда, а од септембра ове године и са ученицима првог разреда, разговарају на осам важних тема, од којих је једна и насиље. Ја сам био импресиониран да ова дечица већ у четвртог и шестом разреду знају какви све облици насиља постоје. Знају да насиље није само физичко. Знају да то може бити и путем интернета. Знају да неко може бити изложен насиљу на различите начине и да дуго и континуирано трпи такву врсту притиска, омаловажавања и насиља и да због тога може наступити и доста тешких последица. Чини ми се да, када су то схватили, наравно, морамо да разговарамо и са родитељем. Ученици су важни, важно нам је да неке најмлађе генерације то већ данас схвате.

Морамо да се супротставимо насиљу. Људи морају да схвате да је важно да се укључе у тај процес, као што је важно да победимо насиље над женама, да се то никада не догоди ниједној жени. И о томе не сме да се говори само Осмог марта, о томе морамо да говоримо свакога дана, и хвала вама на томе јер ја знам колико сте ви посвећени, као неко ко о томе говори годинама и ко има и храбрости и снаге да се томе супротстави, као и велики број жена у овом парламенту.

Морамо да наставимо и са едукацијом деце, јер када ми ту децу склонимо са улице, кад им покажемо шта могу бити последице понашања које може бити законом кажњиво, кад им покажемо шта значи злоупотреба алкохола, дрога, насиље и проблеми који могу наступити и ризици на интернету, ванредним ситуацијама у саобраћају... Када то научимо ту децу, па они ће за 10 или 15 година израсти у људе који ће бити мање подложни свим тим ризицима. Тако превентивно, то је допринос МУП-а, радимо на томе да оснажимо нашу заједницу, и децу и родитеље и школе и све оне којима је та помоћ потребна, али зато тражимо помоћ. Дакле, нама помоћ треба и у смислу ширег друштвеног укључивања. Није довољно да то ради полиција, нити је то могуће; то мора радити, пре свега, породица.

Морају да раде родитељи, њих морамо да едукујемо, јер данас су родитељи заузети, раде пуно послова, морају да баце поглед шта њихова деца гледају на мобилним телефонима или на таблетима, поготово мала деца. којој је лако пласирати различите врсте порука. Важно нам је да се укључе, да охрабре и оснаже жртве насиља, јер смо ми кроз ове законе пре свега хтели да заштитимо жртве, да њих аутоматски издвојимо и да не дозволимо да њихови животи буду угрожени.

Изузетно пуно помоћи нам треба у овоме, али смо убеђени и потпуно посвећени да овај посао доведемо до краја. Напросто, Србија неће толерисати насиље, неће толерисати насиље над женама и заједничком борбом свих нас, а уверен сам да у овом парламенту имамо апсолутну подршку за то. На крају крајева, хвала и на помоћи за доношење ових закона, и то у врло кратком року. Исто тако очекујемо и помоћ, и ја сам спреман да се сви заједно укључимо а надам се да и Парламент то може да организује, а то су едукације, разговори са људима, трибине, разговори са грађанима у различитим општинама и градовима, да фактички као друштво на све могуће начине и сваким могућим притиском покажемо и заиста кажемо „не“ насиљу.

Имао сам прилику да присуствујем једном изузетном перформансу који су извели ученици XIV београдске гимназије. Изузетна деца. Не постоји нико у сали, која је била крцата, ко није био погођен њиховим перформансом, који је у 10-20 минута дотакао суштину шта је то што једно

дете може доживети као насиље у кући, у школи, на улици, и какву бол у себи носи. Изузетан перформанс и ми смо им понудили да заједно са људима из МУП-а учествују у таквој презентацији и другој деци и школама и друштву и да се фактички на тај начин заједно боримо против тога.

Био бих поносан да имамо и конкретну подршку Парламента и укључивање народних посланика у то и у држање трибина. Спреман сам да дођем ја и сви сарадници из Министарства да заједнички радимо, јер верујем да ће оваква врста, ако овако будемо посвећени, и видим да се друштво буди у том смислу, за неколико година ћемо имати много, много мање проблема. На крају крајева, ваљда ћемо као друштво да сазремо и да покажемо посвећеност. Вама још једном хвала за све ове године борбе и хвала вам што сте то увек истицали.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Јелена Жарић Ковачевић.

Изволите.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, на самом почетку ја бих искористила прилику да својим колегама и колегиницама из Посланичке групе СНС честитам на победи на локалним изборима, али бих исто тако искористила прилику да честитам својим колегама из других политичких опција што су узели учешће на изборима, јер на тај начин су дали могућност грађанима да бирају, а грађани су, наравно, поново показали да ће изабрати и да верују СНС.

Један од разлога за то је свакако рад и марљивост људи у СНС који се налазе на одговорним местима и који на одређеним позицијама предано раде свој посао. У том смислу ћу причати у начелу и о раду МУП-а, које је много радило на доста законских решења, на доста уредби, на доста правилника, а многи предлози закона су и овде данас пред нама.

Дакле, смањена је општа стопа криминалитета, број учињених кривичних дела је најмањи у овом тренутку у последњих 25 година и то захваљујући успешним акцијама полиције у сузбијању криминала и борби против корупције. Само у 2016. години криминалитет је смањен за око 5%, што је више од 5.000 кривичних дела. У 2017. години резултати су такође видљиви. Заплењено је више тона наркотика, откривено је и заплењено више нарко-лабораторија, ухапшене су вође криминалних група, које су разбијене, расветљено је више од 90% изнуда, знатно је смањен број разбојништава, а тенденција опадања броја убистава и тешких убистава и даље постоји.

Посебна пажња поклања се МУП-у и полицији и приликом примене новог Закона о спречавању насиља у породици и велику улогу полиције

ћемо ту видети са једне стране у стручним обукама запослених, али са друге стране и у брзом реаговању, сарадњи са другим релевантним институцијама и пружању подршке жртвама оваквих кривичних дела.

Такође, посао полиције јесте и да покаже да је једнака према свима, што она и чини. Ради се на додатном учвршћивању поверења грађана у полицију, што се постиже кроз активности полиције у заједници, кроз разговоре са грађанима, кроз јачање савета за безбедност локалних самоуправа, кроз бољу координацију полицијских станица међусобно са својим претпостављенима али и са грађанима.

Све ово што сам навела јесте разлог да можемо да извучемо закључак да је Србија данас далеко безбеднија земља него што је некада била. Евидентно је да МУП улаже огромне напоре да би Србија имала савремену и ефикасну полицију која ће штити права грађана. Управо због тога бих искористила прилику да позовем колегинице и колеге да ове предлоге у дану за гласање подржимо. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Муамер Зукорлић. Изволите.

МУАМЕР ЗУКОРЛИЋ: Даме и господо, јасно је да су радне групе озбиљно радиле на понуђеним законским решењима, тако да ће посланици Странке правде и помирења у дану за гласање гласати за предлоге закона. Но, желим скренути пажњу на неколико битних момената, пре свега везаних за Закон о држављанству.

Иако имамо врло позитивна решења у законској регулативи, суочавамо се са чињеницом да знатан број људи из дијаспоре, пре свега из санџачке дијаспоре у Турској који су заинтересирани за држављанство Републике Србије суочавају се са проблемима неефикасности и јако дугог чекања у решавању захтева које су поднели у складу са законом. То би требало убрзати подзаконским актима или, уколико имамо мањкавости, отклонити такве проблеме. Сматрам то веома важним из разлога што се ради о људима који су исељеници са овог простора, а друго, ради се о лицима која су инвестицијски углавном заинтересирана за улагање свога капитала на подручју Србије, што се јасно види из више од 400 отворених фабрика где су власници капитала из Турске и најчешће, или у много случајева, људи који су пореклом са овог простора.

Други проблем везан за држављанство тиче се такође простора Санџака и последица је врло ригидних прописа Црне Горе везаних за држављанство, где имамо више случајева да су људи због тих проблема остали без држављанства и очито да једини начин да се њихови проблеми реше су заправо захтеви који чекају код надлежних органа Републике Србије. Углавном су то лица која су, условно, из мешаних бракова, где је

једно са подручја Србије а друго са подручја Црне Горе. Зато смо заинтересирани, јер нам се ти људи јављају да се то питање реши уколико имамо законски простор, уколико не, онда да се подзаконским актима остваре претпоставке како би се та питања решила.

Што се тиче Закона о полицији, веома је важно да је закон унапредио многа питања и да ће, верујем, то појачати и побољшати ефикасност, али желим скренути пажњу на то да постоје одређени проблеми, опет на подручју Санцака, полазећи од тога да је изузетно важно да поверење између народа и полиције буде на највишем нивоу; у нашем случају, да се то поверење поврати.

Подсећам на чињеницу да је деведесетих година преко 20.000 Бошњака на подручју Санцака, посебно Пештера и Бихора, прошло разне полицијске тортуре, те да су та сећања веома свежа и да имамо извесна подозрења на тој релацији. Последњих година се то поверење поправља, постоје врло добри кораци у том правцу, али постоји неколико инцидентних ситуација које су оптеретиле те односе.

Најистакнутија су два случаја. То је случај Скареп, где је младић од 22 године прошле године свирепо убијен од стране полицајца само зато што није зауставио свој аутомобил када је био заустављан. Ту је био присутан и командир полиције. Оно што изазива огорчење у Тутину и осталим деловима Санцака јесте да засад немамо адекватне мере у погледу одговорности, командне и друге одговорности везане за ту полицијску станицу. Други случај се десио пре неколико година, када је убијен један полицајац а оптужен извесни Маврић, и осуђен на 30 година затвора, иако се убиство десило у врло неразјашњеним околностима.

Дакле, због овога подсећам да је потребна јача пажња од стране Министарства за подручје Тутина, посебно и Сјенице, где имамо врло појачану корупцију на релацији појединих полицајаца и локалне самоуправе.

Везано за граничну контролу, желим указати такође на проблеме везане за границу између Србије и Црне Горе, која пролази прилично неприродно и где имамо отежан саобраћај, што је супротно ономе што су црногорске власти обећавале када су тражиле подршку на референдуму. То је једно од горућих питања. Мислим да Србија може ту да учини пуно да се та питања решавају и да се промет на граници олакша. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар др Небојша Стефановић.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Свакако да је важно поверење у полицију, а мени је важно да у сваком делу земље поверење у полицију буде снажно.

Ми смо покренули поступак, и то траје већ неколико година, стварања мултиетничке полиције, да у сваком делу наше земље припадници тог народа у знатној мери учествују у раду полиције.

Наравно да ту постоји потреба да се прођу, а исти су услови, дакле када се конкурс расписује, услови морају бити исти и без обзира на то што се ми трудимо да припадници националних мањина буду уврштени у редове полиције, они морају да прођу услове конкурса. Дакле, то је општи акт и од тога не може да се одустане. Међутим, имамо данас да се на територији ПУ Нови Пазар налази начелник који је из редова бошњачког народа, и то је добро, јер тамо и живи већина људи који припадају том народу и морамо да градимо то поверење заједнички.

У случају Скареп извршилац тог дела, полицајац, ухапшен је. Он се дуго налази у притвору, преко три месеца, сви механизми су употребљени и овде се не ради о томе да ли је неко хтео, тај момак није убијен јер је неко желео да га убије, или је извршилац Србин који је желео да убије Бошњака. Исто смо имали недавно ситуацију да је криминалац упуцао полицајца у Новом Пазару усред обављања дужности а ја никада нисам рекао – тај припадник тог народа упуцао је полицајца који је припадник, не знам, српског народа. Не, криминалац је упуцао полицајца и тамо где полиција погреша, погрешао је појединац. Наравно, свако ко је погрешао у ланцу треба да одговара и немам ништа против, нема безгрешних и нема прикривања њихове одговорности, а исто тако важи и за другу страну.

Поверење мора да се гради са обе стране. Ваш допринос мислим да у том смислу иде у добром правцу, а има оних који покушавају да веома ниском демагогијом распирују некакву мржњу. Ништа добро се не добија тиме што хушкамо – не ви, наравно – односно што одређени људи хушкају људе једне на друге. И ти полицајци који раде у Тутину и у Сјеници, Новом Пазару, баш као и у Београду, Ваљеву, Сомбору, Зрењанину, Суботици, и они су људи. Они имају своје породице, враћају се породицама кући, воле да се врате кући да их нико није упуцао, да их нико није избо ножем, да им нико није претио, као што и грађани који живе желе да немају проблема и сукобе са полицијом.

Наравно да се некада... Ја сам то видео за ове четири године, то је у целој Србији, постоје људи који су извршиоци кривичних дела и, када их ухватите у извршењу кривичног дела, увек је лако заштитити се неким штитом – ја сам политичар па ме зато хапсите. Не, пријатељу, хапсимо те зато што си крао новац. Ја сам припадник националне мањине, па ме зато хапсите и малтретирате. Не, хапсимо те јер си нарко-дилер и уопште нас не интересује како се зовеш.

Мени је најлакше, у политичком смислу, када тужилац, полиција и онај ко је осумњичен припадају истом народу јер онда никада немамо проблем, када су полицајац, онај који врши хапшење, и онај кога хапсе исти. Увек је проблем када полицајац припада једном народу а онај осумњичени другом. Важно нам је да то превазиђемо и ја се надам...

Наравно, полиција мора да ради на томе да задобије то поверење и, наравно, очекујемо од људи који живе у овој земљи да покажу поштовање према полицајцима, који заиста раде један тежак посао. Важно ми је да људи никада не постављају питање како се звао овај полицајац и ком народу припада и како се звао криминалац и ком народу припада. Не, онај ко је осумњичен, предајемо га суду, нека суд каже да ли је крив или није, а полицајци морају да се понашају према етичким кодексима и према закону.

Наравно, ми смо зато ојачали и компетенције Сектора унутрашње контроле полиције, који, на крају крајева, одговара и Одбору Народне скупштине и хоћу да ти људи могу да раде свој посао и да установимо, ако је било пропуста у раду полиције, а ја не кажем да у годинама иза нас није било лоших искустава и са једне и са друге стране, али је важно да се не враћамо у прошлост. Зато и ценим ваш наступ и мислим да је то позив да се ради на грађењу боље будућности и у мени ћете имати партнера који ће радити то. Важно ми је да сви народи који живе у овој земљи схвате да полиција ради у њиховом интересу и тако мора да буде. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Немате право, колега Зукорлићу, по Пословнику. Неком другом приликом.

Реч има народни посланик Ђорђе Косанић.

ЂОРЂЕ КОСАНИЋ: Поштовани министре са сарадницима, председавајући, даме и господо народни посланици, пред нама је данас више предлога закона из области унутрашњих послова и безбедности. На самом почетку рећи ћу да ће Посланичка група Јединствена Србија у дану за гласање подржати поменуте предлоге закона. Желим да кажем да је мој колега Војислав Вујић јуче као овлашћени Посланичке групе ЈС говорио о свим предлозима закона из ове обједињене расправе, а моје излагање биће усмерено на предлог закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Министре, за ова два дана могли смо да чујемо различита мишљења о предлозима закона који су на дневном реду, а исто тако постоје различита мишљења о раду полиције. Ми из ЈС говоримо језиком аргумената. Зато желим да кажем, сходно томе, да је полиција у претходним годинама направила најбољи резултат, мислим на претходних 10 година. Када то кажем, мислим да су људи из МУП-а, а сложићете се са мном – људи који

раде изузетно одговоран, захтеван и тежак посао, направили најбоље резултате у многим областима.

Када кажем најбоље резултате у многим областима, током 2017. године заплењено је 4,1 тона наркотика, процесуирано је негде око 1.700 особа које су или продавале или поседовале дрогу. Затим, успостављен је тренд смањења стопе криминала и, гледајући овај период, почињено је најмање кривичних дела убистава, а угашено је или спречено око 31.000 пожара, издато је више од 2,4 милиона пасоша, личних карата, возачких дозвола и саобраћајних дозвола. Што се тиче граничне полиције, извршена је контрола негде око 70 милиона путника.

Исто тако, када говоримо о саобраћају, овде треба поменути да је смањена стопа саобраћајних несрећа за 17% у односу на период десет година. Када сам већ дошао до овог закона, да кажем да је овај Закон о безбедности саобраћаја велики искорак унапред. Када кажем да је велики искорак унапред, мислим што се тиче безбедности свих учесника у саобраћају.

Министре, када говоримо овој теми, заиста најважнија ствар мислим да је безбедност деце. Ви сте малопре говорили о томе у многим сегментима, али када мислим на безбедност деце, не мислим само на безбедност у саобраћају, већ и у свим осталим сегментима. Када говоримо о томе, мислим да је најважнија едукација од најранијег доба, али, како сте ви малопре рекли, не само МУП-а него свих родитеља. Потребна је једна синергија свих нас да бисмо направили помак напред. Исто тако, ту деца упознају опасност од наркотика, алкохолизма, да буду безбедни у саобраћају и од осталих опасности.

Ту морам да кажем, велика похвала Министарству унутрашњих послова, које је препознало важност ове теме кроз разноврне пројекте. Ја ћу само споменути неке од тих пројеката. Први је акција „Школа“; посвећена је деци првог разреда. Друга акција је „Пут и ја“; намењена је деци трећег разреда. Ја имам дете које је трећи разред и чини ми се да је то некако најосетљивија категорија. Када кажем најосетљивија категорија, тада деца почињу сама да иду у школу и први пут прелазе тај пут од куће до школе и од школе до куће. И пројекат „Основи безбедности деце“, за ученике од четвртог до шестог разреда. Када говорим о овом пројекту, морам да кажем да он обухвата свеобухватну безбедност деце, не само у саобраћају. Узео је учешће велики број полицајаца и велики број часова сте направили у претходном периоду. Министре, мислим да сте и ви узели учешће у неким школама, што је за сваку похвалу.

Када говоримо о самом саобраћају, о повредама у саобраћају, желим да кажем да један од водећих узрока, међу прва три што се тиче смртности,

јесте баш овај узрок, и то је у некој популацији од пет до 44 године. У ЕУ годишње више од 20.000 људи изгуби живот што се тиче саобраћајних незгода, а негде око 130.000 људи буде повређено. Циљ УН је да до 2020. године број погинулих буде преполовљен у односу на 2010. годину, а што се тиче 2050. године, планирано је да уопште не буде смртних случајева или да они буду баш минимални у свету.

Што се тиче Србије, у претходном периоду учињен је тренд смањења броја саобраћајних незгода. Дакле, иако је учињен озбиљан помак напред што се тиче саобраћајних незгода, ипак безбедност на нашим путевима још увек није каква је у ЕУ. У том смислу овај закон је веома важан. Он је значајан за безбедност свих учесника у саобраћају. Ја ћу споменути само неке новине које доноси овај закон.

Прецизиране су обавезе и одговорност органа и организација надлежних за послове образовања и васпитања деце у предшколским установама, основним и средњим школама, односно прецизиране су одредбе у погледу коришћења дечјих седишта и безбедносних подметача ради повећања безбедности деце као путника у возилу.

Када је реч о возачима мотоцикла, они су веома угрожена група. Затим, решавање проблема младих и неискусних возача као један од основних циљева овог закона. Управљање возилом од стране возача у алкохолисаном стању, што је један од главних проблема у безбедности саобраћаја. Предложено је смањење границе алкохолисаности са 0,3 на 0,2 промила, као и увођење нових категорија – високе алкохолисаности.

Не бих више улазио у овај закон. На самом крају само желим да кажем да је овај закон још један велики искорак унапред што се тиче безбедности свих учесника у саобраћају. Посланичка група Јединствена Србија у дану за гласање подржаће како овај предлог закона о којем сам данас говорио тако и све остале предлоге закона из ове обједињене расправе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Драган Весовић.

Изволите.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, господине председавајући.

Уважени господине министре са сарадницима, ја ћу на почетку да похвалим господина министра, који је први министар из Владе, и ове нове и оне бивше, који све време баш сваком народном посланику одговара, што је за сваку похвалу и што омогућава демократски дијалог. Надам се да ћете и мени дати нека појашњења на неке сумње и дешавања која ћу вам изнети.

Мислим да у овом сазиву, а причаћу само о Закону о безбедности саобраћаја јер у мало времена не могу да широке области које су на

дневном реду обухватим, нема особе која неће да каже да је добро да се Закон о безбедности саобраћаја поопштри у неким сегментима у смислу казнене политике када говоримо, нпр. о возњи под алкохолом – чак ја да се питам и да је моја могућност, ја бих ишао на нулту толеранцију – за бахату возњу, за брзу возњу кроз насељена места и све је то у реду.

Међутим, неке друге ствари у овом закону нису ми толико лако применљиве у животу и кроз живот обичног човека, а ја сам народни посланик који заиста покушава да заступа неко народно мишљење, нису ми баш тако питке и онда често паднем под утицај да помислим да министарство које ви предводите неким казним мерама директно служи Министарству финансија. Уосталом, чуо сам малопре од неких колега из СНС-а, каже – добро је то за пуњење буџета. После ћу вам навести пар примера где се чини мени да смо морали да другачије реагујемо и да у Предлогу закона другачије и предлажемо.

Прва ствар коју сам хтео малопре да вам замерим и о којој сам хтео да причам о овом закону била је о школама за обуку возача, али сте ми дали уверавања у одговору једној колегиници да ћете ви, без обзира на то што је то одбијено, прихватити амандманска решења, јер заиста ни у једној сфери... Ја сам стоматолог и имам неку своју континуирану медицинску едукацију и имам своју лиценцу и нигде немам обавезу да након истека седам година, колико ми траје лиценца, то проверавам. Овде је било предвиђено за пет година. Дакле хоћу да верујем да је и наше мишљење прихваћено, и хвала вам на томе, а и мишљење оних 4.000 инструктора који би требало да плате по 5.000 за обнављање те лиценце. Та сума би била 60 милиона, за коју сам мислио да ће пунити буџет, тога више нема, али имамо и друге ствари које ће да пуне буџет, а ја ћу сада о њима да вам причам.

Дакле, да ли знате ви, господине министре – ево питам и директора полиције, јер ћу се и њему после обраћати – када вама истиче возачка дозвола? Рећи ћете да знате, а ја не знам. Ја заиста не знам када ми истиче возачка дозвола, а у закону сте предвидели драконске мере за особе којима истекне возачка дозвола. Ја не кажем да те особе не треба да буду кажњене. Овде сте додали за предузетнике рок од 30 дана и то је нешто ново што није било, међутим, ја хоћу да вам причам да би полиција, у овом случају саобраћајна полиција, требало да има једну делатност, која је иначе законом и предвиђена али се толико мало у животној пракси примењује, да каже упозорење. Оне казне од 60 до 600.000 или случај моје другарице, мајке четворо деце, која је платила 15.000 казну, месец дана возачка дозвола и девет бодова јер је возачка дозвола била истекла годину дана. А она не вози кола; једноставно, супруг није био ту. Њена способност управљања моторним возилом није смањена. Зар није било логично да је полицајац њој

– ми смо један амандман, нажалост, неће бити времена да о том амандману причамо, погледајте га – предвидели да то буде рок упозорења, не краћи од осам и не дужи од 30 дана, да се један административни посао продужења возачке дозволе обави и да не дођемо у ову ситуацију.

Нажалост, имамо један други проблем, на пример, који нисте предвидели. Шта је са светлима? Зашто у закону није предвиђено код употребе светала да тога нема? Ја путујем, возим често, идем и ван државе Србије; ни све земље ЕУ не користе светла по дану. Гледао сам на телевизији господина Окановића, који је објаснио да то, мени то није било јасно у првом моменту, и Агенција за безбедност саобраћаја је чак дала своје мишљење, није у складу са екологијом, да забога рад алтернатора светала подиже потрошњу горива, издувних гасова и да се средина загађује. Слажем се да мотоциклисти треба да буду осветљени, али овако смо добили ситуацију и, наравно, у смањеним условима, али у многим земљама Европе је то укинута, ми то нисмо предвидели. Мислим и ту смо причали амандмански да би то требало да се нешто мало промени.

Једно питање: седиште. Мало пре сам чуо колегиницу, наравно да треба мала деца да буду у седиштима која ће им помоћи да буду безбеднија у саобраћају, али замислите ситуацију да родитељ који има два мала детета, има два седишта а није ту, а дете је болесно и мора комшија да вози дете, а ја сам комшија а немам седиште, и онда мене заустави припадник полиције и ја будем жестоко кажњен. То је оно што вам причам о животу.

Или, причам о безбедности саобраћаја. Знате ли, господине министре, да безбедност – наравно, знате – треба да буде и сигурност пута? Четири дана – путујем сад сваки дан из Краљева – нису „закрпили“ рупе на путу Крагујевац–Топола. Седам месеци праве мост у Младеновцу. Је л' то безбедност саобраћаја?

Ми ћемо да кажњавамо ако неко користи мобилни телефон. Ја вам тврдим као особа – јесам здравствени радник; нажалост, пушим – опаснија је цигарета у колима него ако разговарам мобилним. Жар зна да падне, а онда човек поскочи и дрмне волан који му је у рукама и свашта може да се деси. Да ли смо о тим стварима размишљали?

Да ли знате, господине директоре полиције, шта раде у граду Краљеву? Да ли знате како се наплаћују казне за непрописно паркирање? Пролази се колима и слика се из аутомобила. Платио сам казну. Имам мајку која је сломила кук, тешко покретну. Подигао сам кола на тротоар, упалио сва четири показивача. Минут, тврдим дословно и одговорно, минут сам био да сведем мајку од лифта до кола – сликан сам, добио сам да платим казну.

Да ли знате како се наплаћује прекорачење брзине? Причамо о овим бахатим, ја то подржавам. Пре два дана сам платио казну. На путу где је ограничење 80 прилазио сам на 60; сликан сам са брзином од 72. Четири секунде након тога ја сам у брзини 59, имам доказе. Да ли треба када видим знак да згазим кочницу да ме ауто позади удари? О чему ми причамо? Да ли је све ово животно?

Да ли је тачно, господине директоре полиције, што кажу саобраћајни полицајци? Ја причам с њима као с људима, као и с вама. Каже – Весо, ми морамо да наплатимо одређени број казни у току дана. То је то пуњење буџета које није добро, јер овај народ нема новца. А наравно да против бахатог возача, наравно да забранити младим особама да возе ноћу, нулта толеранција за алкохол.

Чини ми се да је – јер ово је нови закон, то је неко малопре рекао, 250 чланова смо променили – и о овим стварима требало мало да размишљамо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Приводите крају, колега Весовићу.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Ево онда, почео бих следећу тему али то би трајало, хвала; мислим да је време истекло. Хвала вам што сте ми дозволили пар секунди више.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар, др Небојша Стефановић.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Богами сте изнели доста ствари, надам се да ћу успети на све да вам одговорим.

Што се тиче толеранције према алкохолу, ту се слажем као неко ко ретко конзумира алкохол, али и да конзумирам и да не конзумирам, потпуно се слажем да ми као друштво треба да идемо ка нултој толеранцији. Дакле ми смо са 0,3 смањили на, односно предложили у овом предлогу закона 0,2 и мислим да у неком догледном времену треба да то смањимо на 0,1 и полако идемо ка томе. Јер све озбиљне студије су показале да возач под дејством алкохола има спорију реакцију. Када имате спорију реакцију, плус узевши ону психичку секунду – која није свуда секунда; код возача формуле један дође пола секунде, код нас просечних возача дође секунд, секунд зарез два, три, четири – ви за једну, једну и по секунду, у зависности од брзине, прелазите одређени пут а да још нисте ни притиснули кочницу, и када је, наравно, ту додат алкохол, онда се то време продужава, самим тим и кочиони пут, самим тим и могућност да неког ко је пешак усмртите, тешко повредите итд. Тако да, што се алкохола тиче, стварно мислим да ту не смемо као друштво да имамо било какву толеранцију и да полако треба да идемо ка апсолутној нули.

Не слажем се ово за пуњење буџета. Апсолутно не стоји. Ни у једном тренутку нам није био мотив нити нас интересује да некога казнимо. На крају крајева, они људи који поштују закон никада не буду кажњени, никада. Дакле, ако везујете појас, нећете никада платити казну за невезивање појаса. Ако возите по ограничењу, нећете никада бити кажњени за прекомерну брзину. Ако не пијете алкохол и управљате возилом, избегавате ту могућност кажњавања.

Дакле, кажњавање иде само као мера да спасемо животе. Али буквално само као мера да спасемо животе. Видео сам само за ове кратке четири године... Кад кажем кратке, не мислим кратке у обављеном послу него кратке колико је било, нажалост, саобраћајних незгода. Кад погледам колико их је било раније... Сваке године их је, срећом, све мање, али и даље је огроман број. Видео сам људе који су изгубили живот због секунде непромишљености, због тога што су хтели да притисну папучицу, због тога што су хтели са сплага пијани да седну у кола и да возе. Ми морамо прво да одвикнемо нашу децу да под алкохолом седају у кола. Ко жели да пије, сад имате хиљаде могућности да нико не седа за волан. И морамо да будемо оштрији у томе.

Појасеви. Имали смо доста дугу расправу о томе и хтели смо да будемо оштри зато што појас заиста чува животе људи који се возе. И ту се не ради о цифри. Ево, ја се надам да следеће године имамо нула наплату свих казни. Да нико не направи било какав прекршај у Србији, верујте да нико не би био срећнији од нас. Један живот кад се изгуби, цаба вам сав новац. Огромна материјална штета, огромни губици за породице, изгубљени животи, људи који су тек почели да живе, дизали их родитељи, радовали се њиховом животу и онда чак некад нису ни они криви него неки неопрезни, бахати, дивљи, какав год возач, или уморан возач који је само заспао јер није хтео да поштује правила из другог смера пређе у ону траку и оде наш живот.

Често разговарамо са људима и они кажу – е, бре, министре, само кажњавате, пуните буџет. А онда кад сам разговарао са људима који су неког изгубили јер је њих или њихово дете ударио бахати возач, кажу – где сте били; што их нисте заустављали; што их нисте кажњавали? Аршини се промене. Онда бисте волели да је платио све казне овог света само да није ударио то дете. Онда бисмо волели да га је зауставио радар на сваких сто метара само да није ударио дете, само да га није убио, али онда је готово.

И не воле саобраћајци то што раде, не раде ти људи то из задовољства, али знају шта чине, колико спасавају живота. Њима није лако. Ја сам гледао оне људе који раде на увиђајима, шта све морају да виде. На

крају крајева, ова изложба овде у холу је само део тих смрсканих аутомобила и свега шта виде ватрогасци кад их ваде, кад секу кола.

Верујте, заиста нема никога у овој земљи ко се радује наплати казне. И то није неки драматично велики новац, који омогућава да Србија живи. Сад ће од наплате казне Србија живети? Не може, мора да живи од економије. Мора да отвори фабрику. Мора да отвори „Меиту“ у Обреновцу, мора да отвори „Џинси“, мора да отвори „Сваровски“, мора да отвори „Џонсон електрик“, мора да отвори „Континентал“, као што смо радили. Тако се живи, од тога људи зарађују, плаћају, тиме се пуни буџет, тако ради економија.

Коришћење светала током дана. Сва истраживања су показала да је већа уочљивост возила и од стране возила која нам долазе у сусрет и, наравно, других учесника у саобраћају. Већина аутомобила који се данас производе чак имају аутоматско укључивање светала како стартујете возило, јер су произвођачи схватили да је то један од безбедносних фактора. Као што када се раде креш тестови, мада не ради то велики број људи, када купујете возило, увек треба да погледате како се ваш ауто понаша у случају судара, у случају ударца у препреку, да видимо какву врсту кинетичке енергије прима, колико може да вас заштити, какви су резултати које добијају. Један од фактора је чак и боја. Нисам то знао, али када сам читао, рецимо, сива возила су, због боје асфалта, најмање уочљива, а црвена и бела возила највише уочљива на путу. Па и то игра чак улогу у безбедности саобраћаја.

Били смо ригорозни, рецимо, за брзину у насељеном месту, јер при брзини... Ево, директор ми каже, при брзини од 60 километара на сат, од пет пешака које возило удари са 60 километара на сат, четири погине. При само 60 на сат! А то нам делује... Имао сам прилике и лично да прођем одређене обуке у вожњи које су напредније од стандардне обуке коју имате у ауто-школи и невероватно је колика је разлика и у кочионом путу и у свему оном што се догоди са возачем и са возилом и са пажњом када је, рецимо, разлика само између 50 и 60. А то делује као ништа, делује вам – 50 на сат исто је што и 60.

Дакле, нисмо цаба ограничили, односно закон ограничио брзину у близини школа на 30 на сат. Тридесет на сат спасава животе. Зато нисмо имали ниједно погинуло дете у зони школа већ неко време. Огроман број људи је учествовао у томе, из разних области, и велики број саобраћајаца, поготово када почиње школска година и када су возачи још увек ненавикнути на ове малишане, и велика је разлика... Само мало да се спусти брзина, огромна је разлика у спасавању живота. Огромна!

Што се тиче седишта, слажем се, ви сте изнели једну ствар која је животна. Догодила се вероватно свакоме од нас ко има дете. Нема комшија децу или треба да вам превезе дете, нема седиште, ваш ауто није ту, шта сад? Опет, увек се вратимо на оно размишљање – а шта ако се у тих кратких пет-шест, 15 минута догоди саобраћајна незгода, дете пролети, не дај боже, остане инвалид, деси му се нешто ужасно, шта ћемо онда? То је питање на које ја немам одговор, као ни ви. Дакле, као родитељ не знам шта бих себи урадио у том случају, не знам како бих то поднео.

Наш посао је, свих нас овде, да донесемо норму која штити живот. И ми то морамо да урадимо. Дакле, ми не можемо никога натерати да се више бори, ми не можемо више бити забринути за нечији живот него та особа сама, али наш посао је да му укажемо на то да то није дозвољено. Поготово код деце. Ту морамо, као и за алкохол, да направимо тако, и родитељи морају да схвате да то не радимо да бисмо их казнили него да им деца порасту.

Што се тиче возачке дозволе, то смо и ми учили; бесмислена је била, слажем се, казна од 15 до 30 хиљада динара и бодови за истек возачке дозволе. Потпуно бесмислена, поготово бодови. Какве везе има управљање возилом са административном нормом? Човек је заборавио, ви сте у праву, вероватно. Нисам сигуран да ја знам када ми истиче дозвола, могу да претпоставим, али можда бих и погрешно; дакле, не знам. Међутим, ми смо ту норму сада ставили да буде троструко нижа, 10.000 динара, без одузимања бодова – ко плати одмах, пет хиљада – не због тога што сматрамо да људи то раде с намером, већ за оне који би покушали у том међупростору да траже могућност злоупотребе, дакле да почине намерно возећи нерегистровани ауто и у том луфту, кад их ухватите и дате им рок, да могу да почине тим аутом кривично дело. Значи, инсистирамо да возило буде регистровано због свих оних параметара који су... Важно је да се зна ко је носилац одговорности за тај ауто.

За цигарете се, као непущач слажем. Многи се не би сложили са мном, али ја бих потпуно укинуо пушење. Неке колеге у сали би одмах климали главом, неки не би; то је већ лична ствар, право личне слободе.

Што се тиче мобилних телефона, смањује концентрацију дефинитивно употреба мобилног телефона. Чак и са хендсфри уређајима, чак и са тим уређајима се знатно смањује концентрација возача. Свакако, знам да је то свакодневица и тешко ћемо наћи неког ко нема бар један телефонски позив током пута. Има возача, ја сам то приметио код неких возача које познајем, људи уђу у ауто, и ту су жене одговорније од нас мушкараца, ставе телефон у торбу или га искључе и током вожње се не јављају. Просто, ето – возим, кад дођем на одредиште, јавићу се. Не кажем

да је то већина возача, али сам приметио и када сам ја возио и јављао се на телефон, схватио сам да ми је то обарало концентрацију. Дакле, морамо да радимо на томе да људи схвате да постоји опасност у томе.

Још једном, трудићу се као и ви да, као неко ко прати живот, кога интересује свакодневни живот, не живот у некој канцеларији... Ја обилазим Србију, разговарам са људима, разговарам и са полицајцима и са грађанима. Као што смо решили – Маријан Ристичевић ми је више пута поменуо, и друге колеге – прикључна возила, тракторске приколице, тракторе, нашли смо начин да те људе заштитимо од неке врсте кажњавања а да не дозволимо, опет, да због технички потпуно неисправних возила угрозио другог возача. Трудимо се да проналазимо решења која су, како бисмо рекли, изван кутије, која нису само формална, али да нам безбедност буде увек на првом месту и надам се да ћемо заједнички доћи и овде до најбољих решења. Верујте, нико не би био срећнији од мене да можемо да кажемо да нам је ова година или наредна најбезбеднија година у саобраћају у Србији у последњих педесет година. Нико срећнији од мене!

Тако да хвала свакоме ко је дао свој допринос сваком идејом, сваким амандманом. Важно ми је да ови закони не буду мртво слово на папиру, већ да тиме сви заједно, ја бих волео да сви заједно будемо поносни – на крају крајева, сви ви који будете учествовали у доношењу овог закона можете бити поносни на допринос – да једног дана кажемо да смо нашим радом довели до тога да људи у Србији буду безбеднији на путевима.

Хвала, наравно, и свим људима из саобраћајне полиције, који су у претходних много година и на ветру и на снегу и на киши, и дању и ноћу, ту да помогну, да учествују у томе. Нема их довољно, то су данас и неке колеге рекле – нема их довољно. Ми смо покренули неке процесе обуке за полицајце опште надлежности које можемо по потреби пребацивати у рад у саобраћајну полицију, што ће свакако бити значајно, али ћемо гледати, наравно, да и на тај начин и кроз техничку опремљеност полиције и кроз више употребе савремених технологија будемо ефикаснији.

Ето, надам се да сам одговорио бар на део питања.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Народни посланик Енис Имамовић. Није ту.

Реч има народни посланик Јахја Фехратовић.

Изволите.

ЈАХЈА ФЕХРАТОВИЋ: Поштовани председавајући, уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, сет законских предлога о којима расправљамо покушава решити неке од проблема са којима се грађани свакодневно сусрећу.

Сматрам да су предложена законска решења квалитетна и неопходна и свакако ћемо их подржати.

Искористићу прилику да укажем на неке конкретне проблеме, који се, верујем, могу решити квалитетнијом имплементацијом ових и већ постојећих законских одредаба. Наиме, само је у претходних 20 дана у више трагичних несрећа на државним магистралним путевима погинуло шест грађана Новог Пазара и један студент Интернационалног универзитета у Новом Пазару из Сјенице, а у претходној години на путевима Новог Пазара, Тутина и Сјенице та бројка постаје двоцифрена.

Два су разлога за то кључна. Један је катастрофална путна инфраструктура, необновљени магистрални државни, међуопштински путеви, које грађани колоквијално називају путевима смрти. Други, релативно мала и ретка присутност саобраћајне полиције на кључним критичним тачкама. Зато је важно на свим путевима у држави, а нарочито на овим путевима који су заиста у катастрофалном стању, појачати константну присутност саобраћајне полиције а не само приликом посебних акција МУП-а.

Такође, велики проблем граду, какав је Нови Пазар, који се у последње време константно увећава услед експанзије изградње стамбених јединица, представљају капацитети ватрогасне јединице. Иако је индивидуална пожртвованост припадника ватрогасне јединице за сваку похвалу, објективне околности спречавају да адекватно одговоре задацима и безбедносним изазовима.

Пре само неколико дана у Новом Пазару изгорела је једна кућа а да ватрогасна јединица није ни стигла пре него што се стихија сама од себе смирила. Такође су два разлога за овакву ситуацију. Први је упошљавање људи који нису из овог града, који недовољно познају све улице и тешко се пробијају до насеља у кризним ситуацијама, а други, важнији, јесте инфраструктура којом располажу.

Уважени министре, Ватрогасна јединица Нови Пазар поседује укупно шест возила за гашење пожара, од којих су само два у пуном капацитету опремљена; преостала четири су стара између 30 и 40 година. Теренска возила за шумске пожаре су у стању распадања, а не поседује ни камион са платформом за гашење пожара у солитерима и вишеспратницама, већ возило за то позајмљује од локалног електродистрибутера, оно које је намењено за промену уличних светиљки.

Поштовани министре, ми смо у локалном парламенту више од две године захтевали да се Град укључи у решавање овог проблема. Међутим, владајућа гарнитура је то одбијала тврдећи да то није њихова већ надлежност МУП-а, те овом приликом тражимо да хитно адекватно

опремите Ватрогасну јединицу Нови Пазар, а ситуација није боља ни у осталим ватрогасним јединицама, конкретно у Сјеници и Тутину.

Трећи важан проблем на који желим скренути пажњу јесте безбедност ђака у школама. Наше школе и ученичка популација су изложени различитим безбедносним ризицима. Велики проблем кладионица и коцкарница које не поштују законски оквир о удаљености од школа натерао је грађане Новог Пазара да предузму акцију мерења и утврде да је 37 таквих објеката ближе од 200 метара од образовних институција. Ти објекти, поред игара на срећу, у великом броју случајева користе се и за друге врсте криминалних делатности.

Желим да нагласим да полицијска управа доста квалитетно врши свој посао по овом питању и да је кључни проблем у правосудним органима који не процесуирају прекршиоце закона. Приликом предаје петиције коју су грађани упутили надлежним министарствима и скупштинским одборима са 10.000 потписа истом су тражили од министара и министарстава да се поради много више на већем броју школских полицајаца. Министар образовања је казао да то зависи од вас, односно Министарства полиције.

Поштовани министре, заиста је, због све веће присутности криминала и криминалаца у и око школа и школских дворишта, неопходно да изнађете начин да свака школа у држави у свим сменама има бар по једног школског полицајца и, наравно, видео-надзор повезан са полицијском управом, као што сте то учинили са неколико београдских општина.

Такође, желим да похвалим конкурс за припаднике националних мањина за приступ Министарству унутрашњих послова. Мислим да је то јако важно и да ће у срединама какве су санџачке општине то бити један додатни подстрек да људи полако враћају уверење да је полиција заиста важан и битан фактор и да враћају поверење у ту полицију.

Дозволите ми само да, када је у питању закон о границама, кажем да је врло важно и неопходно да два гранична прелаза са Црном Гором која су постојала пре, Угао код Сјенице и Ђерекаре код Тутина, где су путеви још од Илирског пута и данас су непроходни, и тамо људи заиста имају проблеме јер су родбински везани с Бихором и Пештером и молио бих да, ако је икако могуће, ваше министарство поради на томе да то буду званични гранични прелази. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар, др Небојша Стефановић.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Што се тиче ватрогасно-спасилачких јединица, то је, наравно, веома важан посао и трудићемо се да ове године... Пошто ватрогасци, наш сектор за ванредне ситуације, ове године имају

знатно већи буџет, највећи у последњих 30 година, трудићемо се да и кроз капиталне пројекте набавимо један део возила. Наравно, неће бити могуће све у овој години, због дужине трајања надоградње тих возила, али свакако.... Није то ствар само у Новом Пазару, исто је и у Убу. Ја, кад сам видео једно ватрогасно возило у Убу и Лајковцу, заиста је био музејски примерак. Није за похвалу, већ за озбиљну и темељну реконструкцију тог сектора, где заиста раде људи који ризикују своје животе, можемо да кажемо, као и полицајци, свакога дана.

Молим вас за подршку везано за неке од тих општина, да заједнички радимо на томе да општине подрже и својим средствима негде где можемо да изградимо системе видео-надзора у школама и вртићима. Београдске општине су то у великом броју случајева урадиле својим средствима. Ми смо давали један део опреме, мањи, и повезивали са полицијским станицама. Спреман сам да то урадим у било којој општини у Србији. Нама је циљ да имамо једног дана јединствени систем у коме су све школе, вртићи и главне раскрснице покривене видео-надзором и да тиме фактички криминалци буду обесхрабени да тамо иду.

Имамо ту још доста да урадим. Велики је посао пред нама, али сам охрабрен добром енергијом у већини локалних самоуправа које препознају то као посао који треба заједно да радимо и треба нам помоћ у томе. Све што будемо могли, надам се да ћемо заједно урадити.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Љубица Мрдаковић Годоровић.

Изволите.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ ТОДОРОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани господине министре са сарадницима, колегинице и колеге народни посланици, ми из Српске напредне странке поздрављамо сет закона који се данас налази на дневном реду и, наравно, у дану за гласање гласаћемо за њих.

Хтела бих да кажем да је новина у нашем законодавном систему предлог закона који има за циљ обједињавање више формираних база података које садрже ДНК материјале, узорке и анализе и формирање јединственог националног ДНК регистра, за којим је потреба вишеструка а резултати који ће тиме бити постигнути оправдаће доношење овог закона.

Господине министре, због јавности и својих колега који се баве овим послом, морам да прочитам коментар својих колега из ДНК лабораторије Завода за судску медицину у Нишу. Коментар је прилично дугачак и изречене су све похвале на рачун овог предлога закона, али због времена, ја ћу само део тога прочитати.

Наиме, колеге које се баве овим послом из ДНК лабораторије Завода за судску медицину кажу да су упознати са Нацртом закона о ДНК регистру, да је закон био на јавној расправи у Нишу, где су постављали питања а касније се и писмено изјашњавали о истом, уз сугестије и конструктивне критике. Колеге даље кажу – закон о ДНК регистру је неопходан и од великог је значаја за систем правосуђа и међународну интеграцију Србије. Пуно тога је изречено похвалног на рачун овог закона и на крају ове поруке каже се – Предлог закона ће омогућити ефикасну сарадњу између полицијских управа, тужилаштва, суда и форензичких лабораторија, које су од великог значаја код притворских предмета. То су колеге из Ниша које се баве овом проблематиком желеле да се истакне на овој седници.

С аспекта криминалистичко-техничких оперативних радњи а и касније вођења кривичног поступка, ДНК анализа се показала као један од најпоузданијих доказа, који битно утиче на скраћење трајања кривичног поступка, а самим тим умањује и трошкове вештачења и самог кривичног поступка, који углавном падају на терет буџета Републике Србије.

Досадашња пракса, и код нас, у нашој земљи, и у свету, показала је да ДНК анализа у судским поступцима, где год је то могуће, на брз и јасан начин идентификује починиоце и најтежих кривичних дела али истовремено искључује могућност да и поред свих предузетих радњи неко невин буде осуђен.

Чињеница је да и извршиоци кривичних дела, нажалост, иду у корак са достигнућима савремених технологија, док истовремено све отвореније државне границе омогућавају несметано кретање и извршавање кривичних дела на територијама више земаља и, наравно, да није било узимања материјала и рађења ДНК анализа, таква дела никада не би била расветљена и починиоци никада не би били ухапшени и изведени пред лице правде.

Такође, пораст терористичких активности последњих година, које бујају у Европи, намећу потребу интензивне анализе свих ДНК материјала који се нађу на опреми, оружју или другим реквизитима које терористи користе, како би се благовремено спречило њихово деловање, сачували животи грађана и њихова имовина.

Све ово претходно поменуто намеће потребу интензивније сарадње полиције различитих земаља и размену доступних података како би деловање против починилаца и извршилаца кривичних дела било што успешније. Тако да ће управо формирање јединственог националног ДНК регистра омогућити нашој полицији да, у складу са постојећим европским прописима и директивама, размењује информације са колегама из других земаља, што је јако добро и јако битно. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Јован Палалић.

Изволите.

ЈОВАН ПАЛАЛИЋ: Господине министре, даме и господо народни посланици, једна од најважнијих улога Министарства унутрашњих послова као дела државне управе јесте да заштити основна људска и мањинска права зајамчена Уставом али и да обезбеди и осигура безбедност. Наравно, није то једноставан ни лак посао. Да би се те важне обавезе и важни послови Министарства реализовали, потребни су с једне стране професионализам, а са друге стране одличан правни оквир.

Оно што сасвим сигурно, господине министре, у претходном периоду карактерише Министарство унутрашњих послова јесте подизање нивоа професионализма у највећој могућој мери, да смо успели у претходних неколико година да остваримо овакве резултате какве је већина наших колега данас представила.

Зашто говорим о професионализму? Зато што су у претходном периоду, не говорим само о Министарству унутрашњих послова него генерално, девастиране све најважније државне институције. Највећи проблем је био потпуно одсуство поверења грађана у државу због политизације, због непотизма и због корупције. Подизање професионализма кроз статусна питања која су решавана Законом о полицији из 2016. године, а сада се надограђује новим законом, јесте једна од најважнијих одлука ове Владе Републике Србије и сасвим сигурно ће овај начин рада допринети враћању поверења грађана у државу. Полиција је један од стубова државе и ми у том смислу морамо водити рачуна на који начин посматрамо функционисање МУП-а.

Што се тиче правног оквира, данас смо слушали, и ових дана, и јуче, много критика о дневном реду, али сва ова питања која сам поменуо као најважније задатке МУП-а ми данас имамо на дневном реду – и питања људских права и слобода кроз важне законе као што је Закон о евиденцији и обради података или Закон о ЈМБГ или Закон о држављанству. Погледајте у ком степену ми нисмо, тј. држава није у претходном периоду обављала свој посао, а сада је решила да многа питања која су запуштена уреди.

Најбољи пример је Закон о ЈМБГ. Он постоји још из бивше СФРЈ. Створио је низ великих проблема и од доношења Устава из 2006. године та питања нису уређена и усклађена. Зато је важно данас поменути да је ово прва Влада која ово питање систематично и конкретно уређује и решењима које предвиђа решава многа важна питања и отклања многе велике проблеме са којима су се грађани суочили.

Овде смо слушали велику критику када је у питању закон који дефинише национални ДНК регистар, да он задире у приватност, да су решења непотпуна, да су решења лоша, а управо начин на који се нормира ова област и порука коју шаљу Влада Републике Србије и министар јесу да се додатно подиже и одговорност и степен у борби против криминала, тј. откривању починилаца кривичних дела. Ко може да не подржи овакав један приступ? На који начин је могуће убрзати откривање починилаца кривичних дела ако не користимо најсавременије методе и средства?

Говорио сам о томе у којој мери су сви државни органи и у којој мери се држава, захваљујући Влади Републике Србије и доношењем закона и подзаконских аката, повезује и усавршава. Пример је управо конкретна примена Стратегије реформе државне управе и унапређење рада државне управе кроз формирање јединствених центара, јединствених регистара, који ће омогућити ефикасан и конкретан рад државних органа ради смањења администрације, ради смањења трошкова.

Управо сам у овом свом обраћању желео да инсистирам на томе да враћање поверења у државу, професионализација полиције, професионализација државне управе, правни оквир који омогућава да се у свим сегментима остваре људска и мањинска права зајамчена Уставом, да се подигне безбедност грађана, што кроз контролу границе што кроз друга питања која се овим сетом закона уређују, јесте најважнија ствар.

Још једна ствар о којој се овде водило рачуна а мало се о томе данас дискутовало – међународна сарадња. Држава није изолована у свету који је повезан на различите начине, поготово технолошки. Мора да сарађује са другим државама да би подигла ниво и своје ефикасности и борбе против криминала и да би ојачала своје институције.

У том смислу, господине министре, у наредном периоду треба још више радити да се поврати поверење грађана у државу, да се оно што је уништавано годинама, наше институције, наши кадрови, поново успостави на најбољи могући начин и да држава ефикасно и конкретно делује.

Предложени закони и предложена решења из ових закона враћају поверење у државу, а самим тим безбедност грађана и њихова права биће у максималном броју заштићена и реализована. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Пошто на листама посланичких група више нема пријављених за реч, пре закључивања заједничког начелног и јединственог претреса, питам – да ли желе реч председници, односно представници посланичких група или још неко ко није искористио своје право из члана 96. Пословника?

Реч има народни посланик Марија Јањушевић.

Изволите.

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Захваљујем.

Прво бих се обратила господину министру. Имам једну сугестију која је у међувремену стигла Посланичкој групи Двери из највиших врхова МУП-а, а односи се на образац за евидентирање странаца који долазе у Србију.

Молба је, с обзиром на то да је нама стигло касно, ми то не можемо амандманом предлагати, али се искрено надам да ћете и ви разумети о колико се важној ствари ради, па ћете уважити сугестију да се у обрасцу јасно наведе рубрика за име, презиме и пол странца, јер је како је то тренутно регулисано касније немогуће утврдити идентитет. Имали смо случајева, колико сам информисана, да се документа за кретање по Србији издају просто само на основу њихове усмене изјаве, што у крајњем случају угрожава безбедност и грађана Србије а и шире, јер тако нам се онда могу провући и терористи и остало.

То је сугестија из врха МУП-а. Зашто су они имали поверење баш према Посланичкој групи Двери, или можда други нису хтели ово да пренесу, ја то не знам, али кажем, верујем да ће се министар одговорно према томе односити.

Друго је питање регистарских таблица. Ако је употреба службеног писма и званична комуникација, зашто таблице нису на ћирилици? Друга ствар, ко је крив због тога што смо користили латинична слова Џ, Џ и слично, па сада грађани морају о свом трошку да мењају таблице? Дакле, четири и по хиљаде динара вас кошта сада ако региструјете возило а имате таблице са, на пример, словом Џ. Грађани то морају сами да сnose и то заиста нема смисла.

Што се тиче осталих примедби од наших партнера и сарадника из МУП-а, проблем је такође што су припадници МУП-а до пре петнаестак година у пензију ишли са 45 година старости, они који имају бенефициран радни стаж, а онда се временом та граница повећавала на 52, и чак 55 година старости. Сада ће, по новом закону, министар сам одлучивати о условима под којим они одлазе у пензију, што заиста отвара могућност и реваншизма и неких просто нетранспарентних радњи. То нимало не доприноси демократији, за коју се сви залажемо.

С обзиром на то да ми је јуче ускраћено право на реплику када ме министар није добро разумео, цитирала сам бившег државног секретара Иванишевића, који је у више наврата говорио како су надлежни министри молили мигранте да се из Београда склоне у Обреновац и никако нисам предложила никакво батинање нити било какву грубост. Постоји и нешто између подаништва и молбе, дакле просто један професионални приступ, што ја и очекујем од министара. Дакле, никада нисам предлагала никакве

грубе мере нити имам било шта против миграната као особа, али моја дужност као народног посланика јесте да укажем на опасност од промене демографске слике, да укажем, на пример, да вам цитирам оно што је јуче господин Орбан рекао везано за Мађарску, који је, иначе и добар пријатељ председника Републике Србије, рекао: „Сорошу су миграције бизнис“ и апеловао да то не треба дозволити.

Дакле, питање је само да ли Србија има квоту за пријем миграната, да ли ће Србија дозволити да недостатак свог становништва попуњава на тај начин као што то ради Ангела Меркел, што је такође министар јуче спомињао. Оно што мене највише интересује јесте да ли ћу напослетку добити текст Пројекта МАДАД 2 за 2018. годину, у којем су наведене обавезе Србије према том читавом односу према мигрантима.

Чињеница јесте да расте број невладиних организација које се региструју у АПР-у, а које су оријентисане на помоћ мигрантима...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Приводите крају.

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Чињеница јесте да смо у Закону о азилу видели да ће више милијарди динара бити усмерено и на високо образовање. Дакле, да ли имате разлога да нешто кријете или ћете ми дати тај текст МАДАД 2? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар, др Небојша Стефановић.

Изволите.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Очекивао сам да не поновите нашу расправу од јуче. Дакле, ви сте готово од речи до речи поновили све оно што сте рекли јуче, ја вам то одговорио, а ви данас понављате као да тај разговор од јуче нисмо ни водили. Разумем „прајм тајм“, телевизија, потреба за промоцијом итд., и то је у реду. То је легитимно право у овој земљи. Свако има право да понови колико год пута жели, нарочито народни посланици, и одговорићу вам уредно колико год пута је потребно исто тако упорно на сваку од ових тачака сваки пут. Ја сам врло упоран човек.

Што се тиче потврда, ако се ради о потврди о намери да се затражи азил, она садржи све личне податке – име, презиме и пол. Пријава боравишта странца који је легално у Србији нема на свом обрасцу пол зато што се она везује за његов лични документ, који у себи садржи пол. Дакле, нема потребе да имамо прекомерну обраду података о личности. Напросто, имамо податак који се везује за то.

Врх МУП-а. Ти људи који се баве тим послом, ако су из Граничне полиције, они то све знају, јер они прописују те норме. Било би бесмислено да вам се обраћа неко ко то треба да пропише и ко то треба да ради.

Додуше, зависи шта је за кога врх МУП-а. Некоме је начелник станице МУП-а, не може да дође до вишег функционера, и то је исто у реду.

Дакле, свакако вам се не би обратили ти људи који то раде, зато што је то њихов посао па би било бесмислено да критикују оно што сами раде и што треба да спроводе, али можда има и таквих. У то искрено сумњам, пошто те људе јако добро познајем, са њима радим четири године, јако професионално и добро раде свој посао, али знам да је опортуно политички рећи – апсолутно се слажем. Може свако да каже... На крају крајева, људи из МУП-а су потпуно слободни људи и могу да комуницирају са ким хоће, али на послу морају да раде по закону и по правилима службе.

Што се тиче миграната, апсолутно не стоји да се повећава неки нарочит број миграната, он већ годинама фигурира око 3.600 који се налазе у нашим прихватним центрима. Чак и ти људи не желе да остану у земљи. Укупно је од 2014. године до данас 561 човек поднео захтев за азил и већина није сачекала крај азилне процедуре већ је отишла из земље. Дакле, они желе да живе у Немачкој, Швајцарској, Шведској, то су земље у којима желе да живе. Чак не желе ни у Италији, Грчкој, Бугарској, које су око нас. Не желе. Они желе да иду у овај део Западне Европе зато што су им тамо породице, сматрају да да ће остварити боља примања, да ће имати начин да боље живе, да зарађују неки новац. Дакле, то је ствар која је важна.

И нема ту никаквих нарочито превеликих издвајања. Оно што ми имамо јесу она издвајања која су нормална и која покривају рад наших служби у нечему што подразумева одржавање, уз, наравно, огромну међународну помоћ, то не треба да се заборави. Ми имамо велику финансијску помоћ коју смо добијали, не превелику у односу на неке друге земље, али велику, не могу да кажем. Ти људи који су помагали, и Европска комисија и невладине организације, помагале су да платимо и храну и смештај за ове људе. Нешто је урадила Република Србија, неке прихватне центре, као онај у Прешеву који је један од најсавременијих, урадила је Европска комисија, односно ЕУ својим новцем, и наравно, УН не могу да заборавим, које у огромној мери помажу.

Дакле, Република Србија прилично успешно управља мигрантском кризом. Јако мали број људи се налази на нашој територији, који ми врло успешно можемо да опслужујемо и да се бринемо о њиховим потребама на најхуманији и најпристојнији начин. Наша земља и наш народ је имао искуства са избеглиштвом и кроз нашу историју, бар у последњих 150 година, да не кажем и много раније, можемо да кажемо да смо имали примере да смо морали да на различите начине идемо са територије на којој смо живели, да се покрећемо, да идемо и у збегове и у избеглиштво и

миграције. Да су нас свуда чекали каменицама и батинама, ко зна шта би нам се дешавало.

Када кажете – нисам предложила насиље, нисам предложила ништа слично. Ви сте предложили да их не молимо, већ да им се изда наредба. Ја вас питам врло просто – шта се дешава када се оглуше о ту наредбу? Који институт да примените да их угурате у аутобус? Нема другог института него сила и ви дефакто, без обзира на то што то вербално не исказујете, јако добро разумемо вашу поруку. Ви предлагате насиље. Можда ви то не разумете, али када некога замолите и када га питате, када покушавате да са њим направите људски договор, а није дошао из бахатости и беса у вашу земљу, у којој и не жели да остане, једини други начин који можете да примените је сила. Ми не желимо да примењујемо силу. Не желимо да, попут неких лидера опозиције, долазимо испред фабрика које су странци отворили и да кажемо – дајте да затворимо ове фабрике, не требају нам, не требају нам страни инвеститори. Онда морамо да одемо код тих људи који данас раде, код тих породица које уплаћују у буџет из ког се финансира полиција, и да им кажемо – не требате нам више, затворите радна места и идите кући.

Ми то не желимо. Овде се не гаји било какав однос одбојности према странцима, било какво насиље. Ми хоћемо те људе да заштитимо максимално, да заштитимо безбедност грађана Србије, што ћемо наставити да радимо најпрофесионалније могуће. Заиста, када погледате, после милион и по људи који су прошли кроз ову земљу, минималан је број инцидентата. Минималан, у поређењу са свим другим земљама Европе, апсолутно минималан, и то је управо последица доброг односа.

С друге стране, морате да размишљате и о широј слици. Када говоримо о безбедности земље, када говоримо о угрожености земље од стране различитих фактора, на крају крајева и од тероризма. Сви они посматрају како се према њиховим сународницима и припадницима њихових верских група понашају различите земље. Између осталог, и то је критеријум када се одлучују да неке земље нападну.

Дакле, нема ту варијанте да сте бахати, дивљи, а онда очекујете да све буде дивно и бајно. За све у животу морате да се потрудите, морате да уложите напор. Ми смо уложили напор. Да ли је проблем министру да замоли дете од 10 година да уђе у аутобус? Није ми проблем, ићи ћу да молим дете. Уопште ми неће бити проблем. Да ли је проблем што је то дете другачије боје и што говори другачији језик? Није ми проблем, идем да замолим то дете. Јер шта ми је алтернатива, да га ударим батином? Немам алтернативу. Имам алтернативу или да то дете схвати, уплашено, напуштено или са родитељима који су исто тако уплашени или имам

алтернативу да то дете схвати да му је боље тамо где га водимо или да га неко удари. Ми нећемо да га ударимо. Нећемо да пуштамо псе на њих, нећемо да их умотавамо у бодљикаву жицу. Ми хоћемо да са том децом, људима, који су овде силом прилика, разговарамо као са нормалним људским бићима.

Оне који крше наше законе, понашају се дивљачки, противзаконито, водимо их на суд. Судови ће их осуђивати, ићи ће на робију. И морају да схвате да је политика наше државе да контакт са нашом државом не може значити непоштовање закона у нашој земљи, али исто тако сам читао много дирљивих писама, мејлова које су слали када су отишли из наше земље, да се захвале Републици Србији и припадницима МУП-а, полицајцима; рекли су – нико нас није тако дочекао, третирали сте нас као људе.

Волео бих да су наше сународнике сви увек третирали као људе када смо ми били у таквој ситуацији, али то мора да се заслужи. То се заслужује сада. Зато ми се чини да не разумете да, када кажете: „Не треба да их молимо“, ви у ствари сугеришете нешто потпуно другачије. А то није добро.

(Марија Јањушевић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право на реплику, колегинице.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, с обзиром на то да су господа из полиције ту а да имамо познату агенцију „Двериликс“, честиту, поштену, ону са Хиландара – узмеш 5.000 евра, закунеш се да нећеш правити странку, закунеш се на икону Тројеручице, онда узмеш 5.000 евра па оснујеш странку и тако настане „Свети Бошкић Леворучица“, даме и господо, с обзиром на то да су они честити и поштени а ми сви непоштени, укључујући и породице, децу итд., пошто је полиција ту, ја морам да питам.

Војислав Шешељ је износио неке податке у изборној кампањи о неком новцу који је проневерен, наводно, из странке. Ја сам се мало распитао. Нисам хтео у кампањи о овоме да говорим, али могу да потврдим налазе Војислава Шешеља, јер сам то проверавао пешке. Наиме, новац из изборне кампање, уколико не употребите као политичка партија, као листа, враћа се у државни буџет. Значи, није само оштећена политичка странка, уколико се тај новац проневери, него и држава. Уколико је та проневера на фиктивним пословима, онда се ради, господа полицајци, о прању пара, утаји пореза, оштећењу буџета.

Да не би било да ја измишљам, да кренемо редом. Постоји у Борчи њихова организација, каже – Бранислав Симиџија, Електрорадови. Њима је то свакако познато. Да би то успешно урадили, они су на своје кандидате, а овде је та листа из 2016. године, отворили предузетничке радње које су служиле само за те послове. Новац је пребациван за фиктивне послове, подизан у кешу и тако опран вероватно завршио код „Бошка Леворучице“. Сад имамо појаву, нема оног стечајног управника, имамо ту заједничку листу коју можемо назвати „Крадуловић Расуловић дел Бошкић компани“, са онако мало „Де Љотић компани“.

Жељко Цвијановић, Иван Цвијановић, Верица Цвијановић, сви са исте адресе у Борчи – 9.698.496,22 динара, сврха – поправка ИТ рачунара. Не знам да ли Борча има пругу. Је л' има Борча пругу? Не знам где је прошла ова композиција рачунара, али знам да је Ненад Цвијановић, брат и други син госпође, био одборник Двери, општина Палилула. Бранислав Симиџија им је комшија, Електрорадови МК-ТЕЛ, па су то поделили на два назива радње, иако се ради о истој радњи – 5.665.000 динара.

Ви који сте гласали за ту појаву „Крадуловић дел Бошкић компани“ да знате да су можда и могли прећи цензус да су новац употребили за политичке сврхе, у политичкој кампањи. Да га нису проневерили, можда би и било цензуса. Овако ви, чланови, док сте давали тај новац, они су новац који им је држава давала за кампању преко предузетничких радњи стављали у приватне џепове.

Идемо даље. Адвокатске канцеларије. Ђурић, Ђурић, Ђурић... Лажетић – 17. на листи Двери, ових часних, поштених Двери и Демократске странке Србије, Санда Рашковић Ивић – Бошко Обрадовић, 19. на листи. Дакле, укупно за адвокатске услуге 3.260.000, као да су их бранили у Хагу. Онда неке фирме које се зову „Јефимија дизајн“, Катарина и Костадин Михаиловић, такође на листи, 3.900.000. Јелена Манић, опет неки дизајн. Такође на листи Драган Манић, супруг, из Ковачице, Црепаја, 91. на листи. Костадин Михаиловић је 139, Катарина 161. Идемо даље. Невена Томић, Борча такође, 3.400.000.

Свеукупно на предузетничким радњама... Зашто предузетничке радње? Зато што нису у систему ПДВ-а и Пореска управа их ретко контролише. Све укупно 28.000.000, или двеста и нешто хиљада евра. Дакле, то је новац који је држава издвојила за фер и поштену кампању, који су ови каменоносци и мишобацачи стрпали у своје џепове, основали „Двериликс“ и главни извор им је Аца Стефановић.

Па господине министре, о овој полицијској размени података, међународној, међудржавној – а они су допустили да Црна Гора буде самостална па је то сад међудржавна сарадња, нисам ја то допустио – да

лепо питате да ли је тачно да је тај њихов извор због привредног прекршаја ухапшен у Црној Гори пре неколико година; да ли је тачно да је потражња за тим њиховим извором била велика па је изручен због привредног прекршаја у Босни и Херцеговини; да ли је тачно да је тај њихов извор добио два кома нешто милиона евра кредита, али чак не ни од ДС-а већ од Металс банке, док још није била под контролом ДС-а већ Ананија Павићевића; да је добио и да је у приватизацији купио „Воћар“ у Смедеревској Паланци и ветеринарску станицу у Смедеревској Паланци. Проверите то; да ли је тачно да је раскућио обе те фирме и продао, да није вратио кредит, да ништа није било ни од враћеног кредита, да ништа није било ни од „Воћара“, а да не набрајам да је „Воћар“ некако раздељен: „Воћар“, па „Воћар Стефко“, па „Воћар комерц“ итд. Све те комбинације и сви ти прекршаји су њих довели да сад имају веродостојан извор, који је, ето, хапшен неколико пута али овог пута треба да им верујемо на часну реч да је то тако.

Даме и господо народни посланици, политика не може бити амнестија. Ових дана су ме оптужили, а тражим и то да се провери, за тешко криминално дело јер се моје пољопривредно газдинство усудило да у мају купи трактор и да подстицаје оствари у децембру, на конкурс који сам наводно ја наместио, купио сам трактор у мају али сам конкурс наместио у децембру, толико сам био видовит, и то у Покрајини. Да се та околност провери, тим пре што сам у Републици могао да остварим 65% подстицаја, али с обзиром на то да је трактор купљен на кредит од Покрајинског фонда за развој пољопривреде, моја обавеза је била да тих 40% уплатим у Фонд за развој пољопривреде, што сам и учинио 29. децембра. Да се провери и та околност, да ли сам то право остварио и да ли сам новац проследио по уговору о кредиту Покрајинском фонду.

Тежак сам ти ја криминалац. Па ја сам вољан да њима, посебно овима из странке бившег режима који по селима имају обичај да обилазе она бирачка места по Попинцима, Пећинцима итд., уступим тај трактор. Али да преузму кредит од 31.000 евра и да ми врате 10.000 учешћа и ево им трактор са свим привилегијама.

Онда такође да се провери: оптужени смо као пољопривредно газдинство – моје и очево, породично, мајка је умрла, 60 година трајемо на истом месту, на истој адреси – да смо купили трактор и имамо намеру да закупимо земљу, 200 хектара. Сад замислите великог криминала – сељак је купио трактор и има намеру да оре земљу. Да сам купио јахту и отишао на Малдиве, можда бих онда био мањи криминалац. Можда да сам купио стан у Бечу као њихов покрајински секретар за пољопривреду, који је

трансферисао новац претходном говорнику на организацију „Моја Инђија“ за 2008. годину. Можда бих био мањи криминалац да сам купио јахту...

(Председавајући: Приводите крају, колега Ристичевићу.)

... И отишао на Малдиве и купио девет стамбених јединица, укључујући и стан у Бечу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик...

(Марија Јањушевић: Реплика.)

Реч има народни посланик Марија Обрадовић.

Изволите.

МАРИЈА ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући.

Министре са сарадницима, колеге народни посланици, ми смо се приближили, заправо ово је негде седамнаести сат расправе током јучерашњег и данашњег дана и ово је, већина се сложила, била једна богата и заиста ефектна расправа која је протекла у размени чињеница и аргумената. Било је и нешто од захтева који нису били оправдани у овом тренутку и нису се показали као захтеви на које, на првом месту, министар може да одговори као на захтеве који су прихватљиви за ове предлоге закона.

Оно што јесте најважније и што бих желела да и они који прате Парламент, наше заседање, понесу као утисак, то је да је свих 18 предлога закона, колико се налази у овој обједињеној тачки, оцењено као добри предлози закона. Да неко не помисли да је то што је поднето 1.600 амандмана на ове предлоге закона контрадикторно овоме што сам ја рекла, одмах ћу вам рећи да то нису амандмани који су суштински, који би могли суштински да промене ове предлоге закона, који могу суштински да утичу на безбедност и грађана, дакле држављана наше Републике Србије, нарочито не на безбедност странаца, страних држављана који тренутно бораве или пролазе преко територије наше државе.

Још једном да поновим, озбиљно, дуго припремани предлози закона, на којима је радио озбиљан тим експерата, стручњака са великим искуством у МУП-у, посебно у овом сектору за законодавство, и наравно изузетно уважени и консултовани људи из невладиног сектора, експертских организација које су дуго указивале на различите проблеме који су се у претходним годинама појављивали и то смо сада успели да „упакујемо“ у ове предлоге закона.

Дакле, данас ми са седнице Владе имамо оквирну информацију да је око 150 амандмана прихваћено од ових предложених 1.600 и то такође не значи да треба направити велике измене у овим предлозима. То су мале корекције, у многим примерима су то неке техничке корекције, али један број амандмана ће, заправо, захваљујући интересовању и показаној доброј

вољи министра са сарадницима, ући као саставни део ових предлога закона, али о свему томе ћемо говорити наредних дана, када будемо разматрали ове законе у појединостима.

Врло је важно споменути да је у овој расправи, у ова два дана, учествовало негде око 70 посланика, и опозиције и позиције. Морам рећи да смо посланике опозиције ретко чули, јер их и нема много у сали, али је добро да су се чули и њихови коментари, па макар они били онакви какви су били, а то често, по мом мишљењу, ограђујем се, не прилично конструктивни, већ су више били као неко придобијање бесплатног медијског простора, што јесте њихово право али свакако треба да размишљају о последицама, јер грађани детаљно прате овај наш пренос и процењују понашање и излагање посланика.

Често смо могли чути у излагању опозиционих посланика да није било довољно времена. Сваки овлашћени има двадесетак минута и још после тога имају времена као посланичке групе и сви су негде губили три до четири минута у објашњавању да немају довољно времена да образложе у ових 18 минута, али све укупно, са свим тим њиховим образлагањем, они су сви говорили 10-11, 12 минута, дакле нису успевали да потроше ни тих 20. Ето колико заиста није било времена.

Оно што сам јуче рекла и поновићу, ови су сви закони стигли током претходне године у Парламент. Рецимо да је последњи стигао средином децембра 2017. године; то је пре три, готово четири месеца. Немогуће је да десет предлога закона нисте могли да прочитате за четири месеца, без обзира на то колико они били обимни. Тако да не стоје те замерке, стоји једино да је требало посветити време и одвојити енергију, консултовати се са људима који се баве овом проблематиком да бисте заиста видели да су ово били озбиљни предлози закона на којима се није тек онако, ад хок, олако радило.

Оно што је врло важно јесте да смо ми овим предлозима закона створили један озбиљан нормативни оквир у којем смо свакако показали да смо ми испунили, преузели оне своје обавезе у погледу европских интеграција и у погледу хармонизације домаћег националног законодавства са оним обавезујућим европским директивама. Нама је на првом месту, то се више пута чуло и од министра данас у расправи, заиста била безбедност грађана, грађана Републике Србије, и безбедност странаца који пролазе преко територија наше земље или привремено ту бораве, заштита људских права, појачана правна сигурност, транспарентније, јасније процедуре, било да је реч о странцима или о нашим грађанима, нашим држављанима.

Као што сам то учинила данас, ја ћу још једном да поновим, недавно, заправо управо се завршила дискусија између колегинице

Јањушевић и министра на ту тему – врло је важан наш однос према мигрантима. То је тема о којој морамо да говоримо, јер очигледно још увек код нас има људи којима није јасно колико је важно да останемо људи, колико је важно да покажемо наш хумани однос.

Знам, то показују и неке евиденције, међу мигрантима се заиста пронађу и људи који немају најбоље намере и који желе да се „провуку“ и који имају криминалне досијее и неку прошлост која је забележена у полицијским досијеима. Морате знати да је највећи број људи заиста тешком муком и нуждом натеран да пролази преко територије наше земље и да ти људи у највећем броју, готово стопроцентном, и то показују бројке и статистике, не желе да остану на територији наше земље, не желе наше држављанство иако подносе захтеве за азил. Њихове пријаве за азил су само куповина времена да у неком периоду могу некажњено да бораве на територији наше земље док не пронађу начин да оду ка земљама попут Немачке, тамо где желе да наставе свој живот заједно са породицама.

Дакле, важно је све оно што смо слали одавде као посланици буде једна позитивна порука да истрајемо у томе, да будемо људи до краја, да овим људима пружимо сву могућу заштиту и оно што је потребно за то време које проводе на територији наше земље. Нема страха да ће било ко да нас угрози, да ће било ко да заузме нашу имовину, наша радна места нити оно што је предвиђено за грађане Србије. То су сасвим две одвојене приче и не треба злоупотребљавати и манипулисати тим бројкама. Треба да покажемо да смо ми у Србији заиста, као што смо увек били, гостопримљиви и неко ко има осећаја за туђу муку, да заиста то покажемо овог пута и кроз ову правну форму. Али и најбољи закон написан на папиру када се спроводи у пракси зависи управо од људи који га спроводе; због тога и шаљем овакав апел.

Још једном желим да се захвалим свима који су учествовали у овој расправи, посебно колегама који су подржали ове предлоге закона у начелу, и наравно очекујем врло озбиљну дискусију у појединостима. Ми ћемо у току сутрашњег дана имати седницу Одбора за одбрану и унутрашње послове, где ћемо дефинитивно разговарати о амандманима који могу да постану саставни део ових предлога закона.

У сваком случају, по завршетку овог мог обраћања ја заиста као потпредседница СНС још једном желим да честитам свим људима који су помогли да ми у Београду освојимо 45%, заправо 44,99, у сваком случају то је 64 мандата. Хвала вам, Београде и СНС. Људи који су били на нашој листи оправдаће ваше поверење. Није мала ствар када вам повере да водите овако велику европску престоницу, метрополу, са сјајним инвестиционим пројектима у будућности. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Гордана Чомић.

Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем.

Две опасности о току расправе у којој смо учествовали. Једна којом само желим да потврдим да у ову скупштину никад још није ушао закон у неком облику а да је у истом облику изашао. Да ли ће то бити 150 амандмана, 170 или 90 небитно, али је важно да расправе доведу до тога да се саслушају амандмани, да се исправе пропусти у тексту и да се на крају, ако може, побољша текст закона.

Друга опаска коју желим да поделим са вама је моја нада – није много снажна али ја сам доста упорна – а то је да ћемо свим овим законима о којима смо разговарали, који су о слободи, правди и безбедности, без икакве сумње одавде сви ми понети поруку да су људска права и безбедност две стране истог новчића.

То се заборавило у Европи, то никада није било потпуно јасно у САД, то знају Канађани, то се не зна по Африци и по Блиском истоку, а то је једна од најважнијих ствари које можемо обезбедити људима за које радимо, да су њихова људска права и њихова безбедност две стране једног истог новчића, па без обзира на то да ли се ради о људским правима грађана, миграната, људима који прелазе границе у слободи кретања или се ради о људским правима запослених у МУП-у, оних који треба да чувају наше податке, све то су људска права која смо мало заборавили, као да нам не требају.

Заиста се надам да је овде речено довољно да Србија буде земља за коју ће рећи, када једном ови закони у измењеном облику, са усвојеним амандманима, постану део добре оцене за Поглавље 24, највећи део њих – они чешће говоре о људским правима него други у региону, а и многи други у ЕУ. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

(Марија Јањушевић: По Пословнику. Имам ли ја право на нешто овде?)

Сада закључујем заједнички начелни јединствени претрес о предлозима закона из тачака 1–18 дневног реда.

Овим бисмо завршили данашњи рад.

Настављамо сутра у 10.00 часова.

Захваљујем вам свима.

(Седница је прекинута у 18.55 часова.)